



PDF Compressor Free Version

သစ်ထောကြေးမုံ

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ



သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန

၂၀၂၄ ခုနှစ်-မိုးရာသီ ဝန်ကြီးဌာနအဖွဲ့

တတိယအကြိမ်သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲတော်

၂၀၂၄.၉.၂၇

PDF Compressor Free Version

ဗဟုတိကာ



မျက်နှာစာ	
◊ ၂၀၂၄ ခုနှစ် တတိယအကြိမ် မိန့်တော်သစ်ပင်စိုက်ပျိုးမှု	မျက်နှာစာ
သိမ်းကြီး	
◊ မရိုင်းသစ်တောကုတ်ချုပ်ကုတ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းပြန်လည်	၀
ခေတ်သစ်ပြင်း	
သတင်းများကဏ္ဍ	
◊ သစ်တောထိန်းသိမ်းရေး၊ တရားမဝင်သစ်နှင့် သစ်တော	၂-၄
ကွတ်ပစ္စည်းများအစီအစဉ်ပြင်ဆင်ရေးများ	
သစ်တောလုပ်ငန်းကဏ္ဍ	
◊ သကြက်ကြိုးဆိုင်အတွင်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း	၁၉-၁၈
- သိုက်ဝင်းထွန်း	
◊ အပင်များ မျိုးသက်ပွားများခြင်းအကြောင်း- ဆီခင်းပစ္စည်း	၄၄-၄၉
သစ်မျိုးသစ်ပြောင်းရေးနှင့် ငှက်စားငှက်စား သစ်တောသုတေသန	
အခြားသောပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကဏ္ဍ	
◊ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောအသင်း မှတ်တမ်းများ ဦးစိုးသက်	၉-၁၊ ၁၀
ညွှန်ကြားရေးမှူး (မြို့)	
◊ တကုလက်ခံဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး စံနမူနာကောင်းများ	၈-၁၀
- ဒေါက်တာ သောင်းစိုင့်	
◊ ဤသို့ ဖွဲ့စည်းချုပ်ဆိုပါသည် - ညီမိတ် (သစ်တော)	၃၀-၃၃
◊ သုတေသနအမျိုးအစားနှင့် သုတေသနယူဆချက်	၁၉-၂၀
- ဒေါက်တာ ဇာဖြည့်လှိုင်၊ သစ်တောသုတေသန	
◊ အပူပိုင်းဒေသ၏ ရတနာ - ဦးရွှေ (သစ်တော)	၄၁-၄၃
◊ အမျိုးသားမြေ ဥပဒေရေးရာပြင်ဆင်- ဇော်ပင်ထွန်း	၂၇-၂၉
(ပီပီနီ)	၃၃
◊ သစ်အကြောင်း သိကောင်းစရာ	၃၄-၃၆
- သိန်းသန်းထွန်း (သစ်တော)	
ဘဝတစ်ကဏ္ဍ	
◊ သစ်တောစိုက်ပျိုးရေးအသင်းအဖွဲ့အစည်းများ	၁၂-၁၄
အစီအစဉ်များ (၁၂) - အောင်ကျော်စိုး (၈၃)	
◊ မှတ်တမ်း စီမံခန့်ခွဲရေး - နန်းလွင်စော	၂၂-၂၆

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကဏ္ဍ	
◊ လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် အားထုတ်မှု	၃၇-၄၀
ပေါင်းစည်းထုတ်ဖော် - ဒေါက်တာ တင်အောင်ဝင်း ပတ်ဝန်းကျင်	
ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန	
ကဗျာ / ကဏ္ဍနိဂုံး	
◊ ခွဲစိတ်တတ်ခဲ့အတွက် (ကဗျာ) - ဦးပြ- စာအုပ်	၄၃
◊ ကာတွန်း- အော်ဂျယ်	၄၉
အားပေးကဏ္ဍ	
◊ An Old Forest Looks Back.(28)- U Sein The	၄၄-၄၉
ငှက်စားကဏ္ဍ	
◊ ညိုဝင် - ဦးဟုတ်လမ်း	၄၆

အမှတ်(၁)အကျဉ်းချုပ်

စာတည်းများအဖွဲ့နှင့် ထုတ်ဝေသူ

ဦးစိုးမြင့်သိန်း၊
 ဆွန်ကြားရေးမှူး၊ တိုးပွားစေရေးဌာန
 ရုံးအမှတ်(၃၉)၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊
 သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
 နေပြည်တော်
 ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ် - (မြ-၀၀၄၀၀)

စာတည်း

ဦးစိုးညွန့် - ဒုတိယဆွန်ကြားရေးမှူး

စာတည်းအဖွဲ့ဝင်များ

ဦးကျော်လွင်-၃ ထက်ထောက်ဆွန်ကြားရေးမှူး
 ဒေါ်မေမေမြင့် ဦးစီးအရာရှိ (English Editor)
 ဦးမျမ်းမြေ့အောင်(၁) ဦးစီးအရာရှိ

ပုံနှိပ်သူ

ဦးစုံလွင်စွေး(မြ-၀၁၁၅၅)
 ပေါ်ပြူလာမီသားရပ်နယ်တိုက်
 (၁-၁၀၃)၊ ဖွဲ့စည်းရေး၊ ဖွဲ့စည်းရေး၊ ဖွဲ့စည်းရေး၊
 နေပြည်တော်

အက်ဖ်အေ - ထိန်းသိမ်းရေး
 E:asterson39@gmail.com



ခရိုင်သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်းပြန်လည်ရေးဆွဲခြင်း

PDF Compressor Free Version

ပြည်သူများ၏ စားဝတ်ဆီအစားအသောက်နှင့် နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အထောက်အကူဖြစ်စေရေးအတွက် သစ်တောများမှ သယံဇာတများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့်အတူ သစ်တောများထာဝစဉ် တည်တံ့စေရေးအတွက် ခေတ်အဆက်ဆက် ကာလအခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲပြီး စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။

သစ်တောဦးစီးဌာနအနေဖြင့် သစ်တောသယံဇာတများကို ဝရစွမ်း ခုနှစ်ကတည်းကစတင်ပြီး သိပ္ပံနည်းကျ စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင် ရန်မည်ရွယ်ပြီး ပဲခူးရိုးမကျွန်းတောများအတွက် ခရိုင်သစ်တောအုပ် ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၂၀ ခုနှစ် တွင် သစ်တောခရိုင်အားလုံးအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ကြိုးစိုင်း/ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော ၂၂၆၈၅ စတု ရန်းမိုင် (သို့မဟုတ်) စုစုပေါင်း ကြိုးစိုင်း/ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောနေ့ ယာ၏ ၈၃.၅ % ကို ကွက်စိပ် စီမံကိန်း ရေးဆွဲဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါ သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သစ်တောခရိုင် ၃၅ ခရိုင်အတွက် စီမံကိန်း ပြန်လည်ရေးဆွဲခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကြောင့် ခရိုင်သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်းများ ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရေး ဆွဲခြင်း မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါ။ ၎င်းကာလနောက်ပိုင်း ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ခရိုင်သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းများရေးဆွဲ နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ရေးဆွဲရာတွင် (၁၀)နှစ် (၁)ကြိမ်ဖြင့် ၁၉၅၆- ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၅-၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၆- ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်အထိ ဒုတိယအကြိမ်နှင့် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၅-၂၀၂၆ ခုနှစ်အထိ တတိယအကြိမ် စုစုပေါင်း (၃)ကြိမ် ရေးဆွဲခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် နှစ်(၃၀) အမျိုးသား သစ်တောကဏ္ဍ ပင်မစီမံကိန်း ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၃၀-၂၀၃၁ အထိကိုလည်း ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ခရိုင်သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု တတိယ (၁၀)နှစ် စီမံ ကိန်းသည် ၂၀၂၅- ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် ကုန်ဆုံးတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဒုတိယနှစ် (၃၀)၊ ပထမ (၁၀) နှစ်၏ ၂၀၂၆-၂၀၂၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၃၅-၂၀၃၆ ခုနှစ်အထိ ခရိုင်သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင် မှုစီမံကိန်း ပြန်လည်ရေးဆွဲရန် လိုအပ်လာပြီဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းရေး ဆွဲရာတွင် ယခင်စီမံကိန်း ကာလရေးဆွဲခဲ့သည့် လုပ်ငန်းများအပြင် နိုင်ငံတော်၏ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေနှင့် အကြီးအကဲ ၏လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ခေတ်စနစ်၏ ပြောင်းလဲမှုနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ရန်လိုအပ်နေသော သစ်တောနှင့် သယံဇာတထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်း များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များ စသည် တို့ကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ ဘက်စုံ၊ ထောင့်စုံ၊ တဏှာစုံပြည့်စုံအောင် ခြုံငုံရေးဆွဲရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်မာနိုင်ငံသစ်တောများကို လက်ရှိ အခြေအနေထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အခြေအနေကောင်းဖြင့် သားစဉ်မြေးဆက်

လက်ဆင့်ကမ်းနိုင်ရေး သစ်တောပူဝါဒနှင့်အညီ ထာဝစဉ်တည်တံ့သော သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ် ကိုင်မှုဖြစ်စေရန် ပြီးပြည့်စုံသော ခရိုင်သစ်တော အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးသည် သစ် တောဦးစီးဌာနအတွက် အဓိကအရေးကြီးပြီး ပြစ်ပနေဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါ သည်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲရာမည့်အချိန်ကာလအ တွင်း စံချိန်စံညွှန်းပါပြီးစီးရေးအတွက် ဦးစီးရုံးချုပ် Core Unit အပါအဝင် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် သစ်တောဦးစီးဌာန ခရိုင်၊ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီး ဌာနများမှ အလေးထားဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ် မည်ဖြစ်ပါကြောင်းတိုက်တွန်းရေးသားအပ်ပါသည်။

- သစ်တောပူဝါဒ (၆)ချက်**
- (၁) ကာကွယ်ခြင်း
 ရေ၊ မြေ၊ တောနိုင်တိရစ္ဆာန်၊ ဇီဝမျိုးစုံနှင့် သဘာဝ ဝန်ကျပ်ကို ကာကွယ်ရမည်။
 - (၂) ထာဝစဉ်တည်တံ့စေခြင်း
 လက်ရှိပြည်သူလူထုနှင့် နောင်လာနောက်သားများပါ သစ်တောများမှရရှိနိုင်သည့် တိုက်ရိုက်နှင့်သွယ်ဝိုက်သော အကျိုးများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဖံ့စားခံကြံ့စေရန် သစ်တော သယံဇာတအရင်းအမြစ်များကို ထာဝစဉ် တည်တံ့နေစေ ရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းရမည်။
 - (၃) အခြေခံအဆောက်အအုံဖွဲ့စည်းမှုများ ပြုပြင်ဆင်ဆင်ပေးခြင်း
 ပြည်သူလူထု၏ လောင်းစား နေအိမ်အဆောက်အအုံ၊ အစားအစာနှင့် အပန်းဖြေခန်းများအစရှိသည့် အခြေခံ ထားဝင်နေမှုကို ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်။
 - (၄) ဇွမ်းဆောင်ရွက်တိုက်တတ်ပြင်ပေးခြင်း
 သစ်တောသယံဇာတများမှ ရရှိနိုင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အကျိုး အမြတ်တို့အား လူမှုရေးနှင့် သဘာဝဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်း ရေးဆိုင်ရာတို့ကို ပထဝီဝင်စေတီ အပြည့်အဝအသုံးပြုနိုင်ရန် စီမံရမည်။
 - (၅) ပြည်သူတို့က မှုပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေခြင်း
 သစ်တောများပြုစုထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောသယံ ဇာတများအသုံးပြုရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတို့တွင် ပြည်သူတို့က မှုပေါင်းပါဝင်လာကြစေရန် ဆောင်ရွက်သွားရမည်။
 - (၆) ပြည်သူအတွင်း နှိုင်းကြားစေရန်
 နိုင်ငံတော်၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဖော်ဆောင် စုတွင် သစ်တောများ၏ အဓိကအခန်းကဏ္ဍ ပါဝင်နေ ကြောင်းကို ပြည်သူတို့အတွင်း နှိုင်းကြားသည့် အထိ စွဲ သန်နေစေရန် စဉ်ဆုံးလှုံ့ဆော်သွားရမည်။



မျက်နှာဝန်းမှ အဆင့်

သတင်းများကဏ္ဍ

PDF Compressor Free Version

၂၀၂၄ ခုနှစ် မိုးရာသီ ဝန်ကြီးဌာနအဖွဲ့၏ တစ်ယောကြိမ် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲတော် အခမ်းအနားကျင်းပခြင်း



သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ် မိုးရာသီ တတိယအကြိမ် စုပေါင်းသစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲကို (၂၁-၈-၂၀၂၄) နေ့နံနက်ပိုင်းတွင် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ နေပြည်တော်၊ လယ်ဝေးမြို့နယ်၊ ရန်အောင်မြင်ကြီးစိုင်း၊ အတွက်အမှတ်-၁၆ ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်ရီ၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမင်းသူ၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်နှင့် ဌာနအကြီးအကဲများ၊ အရာထမ်း/အမှုထမ်းများ၊ သစ်တောနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ၊ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ စုစုပေါင်း အင်အား ၁၀၀၀ ဦးတက်ရောက်ကြသည်။

ဦးစွာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲအထိမ်းအမှတ် ကျွန်းပင်အား သတ်မှတ်နေရာတွင် ဦးဆောင်စိုက်ပျိုးပေးပြီး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် တက်ရောက်လာသူများက သစ်ပင်များအား သတ်မှတ်နေရာများတွင် ဆက်လက်စိုက်ပျိုးပေးသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲသို့ တက်ရောက်လာသူများက ပျိုးပင်များ စိုက်ပျိုး

နေမှုအား လှည့်လည်ကြည့်ရှုအားပေးသည်။ (၂၁-၈-၂၀၂၄)ရက်နေ့ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲတွင် ကျွန်း၊ ပျဉ်းတတိမ်၊ ဝိတောက်၊ သင်းဝင်း၊ ယမနေ၊ ဆီသပြေ၊ ပျဉ်းမ၊ ရင်းမာ၊ တိန်ညက်၊ တမလန်း၊ မဟော်ဂနီ၊ မာလာလူးကား၊ ဝိုလိုဦးယား၊ စုစုပေါင်းသစ်မျိုး ၁၃ မျိုးဖြင့် ပျိုးပင် ၃၀၀၀ ပင်အား လူထုလှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် စိုက်ပျိုးခဲ့ကြပြီး မိုးရာသီအကြိုနှင့် မိုးရာသီစုပေါင်း သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲများကို နေပြည်တော်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပပြုလုပ်လျက်ရှိရာ ယခုနှစ်တွင် လူထုလှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲ ၃၉၈ ကြိမ် သစ်ပင်ပေါင်း ၃၂၇,၀၀၀ ကျော် စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ၂၀၂၄ မိုးရာသီအတွင်း သစ်တောစိုက်ခင်း၊ ဒီရေတောစိုက်ခင်း၊ ရေဝေရေလဲစိုက်ခင်းနှင့် ကျေးရွာထင်းစိုက်ခင်းများ တည်ထောင်ခြင်း၊ ကားလမ်းဘေးဝဲ/ယာ စိုက်ပျိုးခြင်း စုပေါင်းသစ်ပင်စိုက်ပျိုးပွဲနှင့် လူထုဖြန့်စိုက်ပျိုးခြင်းများတွင် သစ်ပင်စုစုပေါင်း ၂.၆၉၆ သန်း (လျာထားချက်၏ ၁၀၂ ရာခိုင်နှုန်း) စိုက်ပျိုးပြီးစီးပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။



၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဒီရေတောပေါင်းစုံ ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကျင်းပခြင်း

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဒီရေတောပေါင်းစုံထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို (၂၆-၇-၂၀၂၄) နေ့နံနက်ပိုင်းတွင် နေပြည်တော်ရှိ သစ်တောဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး အင်ကြင်းခန်းမ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အခမ်းအနားကို သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမင်းသူ၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဝန်ကြီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်



နှင့် ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ပါမောက္ခချုပ်၊ နိုင်ငံအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောရေးရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်း၊ ကော်မတီဝင်ဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တက္ကသိုလ်များမှ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ အရာထမ်း/အမှုထမ်းများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။

အခမ်းအနားတွင် ဒုတိယဝန်ကြီးက(၂၆-၇-၂၀၂၄) နေ့ကျင်းပပြုလုပ်သော “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဒီရေတောဂေဟစနစ်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့” အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားသည် ဒီရေတောအရေးပါမှုကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိနားလည်ပြီး ဒီရေတောများ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပြန်လည်ထောင်ရေးများတွင် ပြည်သူများ၏ကြားရွာဖြင့် ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရေးအတွက် “ဒီရေတောများ သားစဉ်မြေးဆက် ထိန်းသိမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး ပြည်သူလူထုအသိပညာမြှင့်တင်ပေး” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် နှစ်စဉ်ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒီရေတောများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုး ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည့်အပြင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများစွာရရှိစေကြောင်း၊ ဒီရေတောများသည် လူဦးရေတိုးပွားလာခြင်းနှင့်အတူ လျော့နည်းပျက်စီးမှုများ ကြုံတွေ့နေရသည့်အတွက် ဒီရေတောသယံဇာတများ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် အသုံးပြုသူများအကြား ထိန်းညှိပေးပြီး ဟန်ချက်ညီညီဖွံ့ဖြိုးစေဖို့ အလေးထားဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ဒီရေတောများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအခန်းကဏ္ဍသည် အထူး အရေးကြီးပြီး လူထုအခြေပြု ဒီရေတောစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဒေသခံအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများထည်ထောင်ခြင်း၊ အစိမ်းရောင်တံတိုင်း (Green Belt) များကို လူထုပူးပေါင်း

ပါဝင်မှုဖြင့် တည်ဆောက်ခြင်းတို့တွင် ပြည်သူလူထုမှ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသာ အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆက်လက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီးက အခမ်းအနားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ဝန်ထမ်းမိသားစုများအား ပညာသင်ထောက်ပံ့ ရန်ပုံငွေနှင့်ဗဟုစာအုပ်များ ထောက်ပံ့ပေးအပ်ခြင်းနှင့် သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က “မြန်မာနိုင်ငံဒီရေတောဂေဟစနစ်များ ထိန်းသိမ်းရေး အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေး” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး တက်ရောက်လာသူများမှ ခင်းကျင်းပြသထားသော အထိမ်းအမှတ်ပုံစံများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။

ဒီရေတောများသည် ကမ္ဘာ့အပူပိုင်းမုတ်သုံရာသီဥတုရရှိသည့် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၃ နိုင်ငံတွင် ပေါက်ရောက်ပြီး ကမ္ဘာ့သစ်တောများ၏ ၀.၄ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကမ်းရိုးတန်း တိုင်းဒေသကြီးလေးခုနှင့် ပြည်နယ်နှစ်ခုတွင် ဒီရေတောဧရိယာ ဧက(၁.၁)သန်းကျော် ပိုင်ဆိုင်ထားသည့်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သတ္တမမြောက် ဒီရေတောဧရိယာ အများဆုံးပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ဒီရေတောအမျိုးအစားနှင့် အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း မဟာဗျူဟာ (၃)ရပ် ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ယနေ့ အချိန်အထိ ဒီရေတောကြီးပိုင်းကြီးပြင်ကာကွယ်တော ၄၄ ခု၊ အတ္ထုတ်အမျိုးသားဥယျာဉ်နှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေမြောက်မှ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ကာ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောပြန်လည်တည်ထောင်ရေးစီမံကိန်း အစီအစဉ်ဖြင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်အထိ ဒီရေတောစိုက်ခင်း ၂၈၈၀၀ ဧက တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဒုတိယနှစ်(၃၀)၊ ပထမ(၁၀)နှစ်၏ ၂၀၂၆-၂၀၂၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၃၅-၂၀၃၆ ခုနှစ်အထိ ရေးဆွဲမည့် အစီအစဉ်အကျဉ်းချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး (Management Plan Formulation Core Unit) အဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ်လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးကျင်းပ (၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၅ ရက်)

(၅-၈-၂၀၂၄) ရက်နေ့တွင် သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး အင်ကြင်းခန်းမ၌ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်၊ သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးပင်မအဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးကို ကျင်းပပြုလုပ်ရာ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒေါက်တာသောင်းနိုင်ဦး တက်ရောက်အဖွဲ့အမှားစကား ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါအစည်းအဝေးတွင် ဦးဖော်မင်းထွဋ် (ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး)၊ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ သစ်တော အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်းရေးဆွဲမည့် အကြောင်း အရာများအား Power Point ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့မှုအပေါ် တက်ရောက်



PDF Compressor Free Version

လာသူများအိ အကြံပြုချက်များနှင့် ပေးပြန်၊ ဆွေးနွေးမှုများ အပေါ် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

အစည်းအဝေးသို့ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဦးစီးရုံးချုပ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ သစ်တောထုတ်ချုပ် လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးပင်မအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

သေခံပြည်သူများအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအထောက်အကူပြု ရှိစိုက်ပျိုးနည်း သင်တန်းဆင်းပွဲ အခမ်းအနားကျင်းပ (၅-၈-၂၀၂၄)ရက်နေ့

သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် ကိုရီးယားသစ်တောဌာန (KFS) တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် FD-KFS REDD+ စီမံကိန်းအထောက်အပံ့ဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အထောက်အကူပြု ရှိစိုက်ပျိုးနည်း သင်တန်းဆင်းပွဲအခမ်းအနားကို (၅-၈-၂၀၂၄) ရက်နေ့ မွန်လွှဲ (၃:၃၀) အချိန်တွင် သစ်တောသုတေသနဌာန၊ စုဝေးခန်းမ၊ ရေဆင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်ရာ သစ်တောဦးစီး ဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒေါက်တာသောင်းနိုင်ဦး တက်ရောက်အဖွင့်အမှာကား ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါ သင်တန်းဆင်းပွဲအခမ်းအနားသို့ သစ် တောဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ FD-KFS REDD+ စီမံကိန်းမှ

တာဝန်ရှိသူများ၊ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ သင်တန်းဆရာများနှင့် သင်တန်းသားများအပါအဝင် စုစုပေါင်း(၃၅)ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။



နေပြည်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်များမှ ဖမ်းဆီးရမိခြင်း

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် တရားမဝင်သစ် နှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ရှားမွေဖော်ထုတ်ဖမ်းဆီးရေး အား ပြည်သူပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် လူထုအခြေပြုတောင့်ကြပ် ကြည့်ရှု သတင်းစုံစနစ် (Community Monitoring and Reporting System-CMRS) အပါအဝင်နည်းလမ်းမျိုး ဝံ့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ (၅- ၈- ၂၀၂၄) ရက်နေ့မှ (၁၀-၈-၂၀၂၄) ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် သစ်တောဦးစီး ဌာနများမှပေးပို့လာသော စာရင်းများအရ တရားမဝင်ကျွန်း (၆.၁၅၅၀)တန်း၊ သစ်ဟ(၀.၅၈၆၄)တန်း၊ အခြား(၁၉.၆၅၄၀) တန်း၊ စုစုပေါင်း (၂၆.၄၅၅၄)တန်း၊ ယာဉ်/ ယန္တရား (၃)စီး၊ တရားမ (၅)ဦး ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပါကြောင်း၊ ဖမ်းဆီးရမိမှုများ

အနက် အများဆုံးဖမ်းဆီးရမိမှုမှာ ၁၀-၈-၂၀၂၄ ရက်နေ့၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ သာပေါင်းမြို့နယ်၊ ခေနန်း-ကွင်းပေါက်ဘိနယ်၊ ခေနန်းကျေးရွာ၊ ဝန်ကြီးကမ်း ဘေးမှ တရားမဝင် တောင်ဆန့်သစ်လုံး (၄၅)လုံး (၅.၀၀၄၈)တန်း၊ ပိုင်ရှင်မဲ့ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပါသည်။



PDF Compressor Free Version

မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောအသင်း

မှတ်စုမှတ်ရာ

(Myanmar Forest Association)

ဦးစိန်သက်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး (ငြိမ်း)

ယခင်လမှ အဆက်

ဂုဏ်ထူးဆောင်နာယကနှင့် နာယကများတင်မြောက်ခြင်း ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍

ဤအသင်း၏ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (ယခင်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန)တွင် တာဝန်ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး အသင်းအောင်မြင်မှုအတွက် စိတ်စေတနာရှိသော အသက်(၇၀)နှင့်အထက် ရှိသူများကို ဂုဏ်ထူးဆောင်နာယကအဖြစ် တင်မြောက်ရမည်။ အသင်းဝင်ကြေး ပေးဆောင်ရန်ပလိုပါ-ဟုပါရှိပြီး။

နာယက

ဤအသင်း၏ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (ယခင် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန)တွင် တာဝန်ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး အသင်း၏ညွှန်ကြားမှုများ၊ ဦးတည်ချက်ပျက်အောင် လမ်းညွှန်ထိန်းညှိပေးခြင်း၊ အသင်းအကျိုးအတွက် အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း၊ လစ်ဟာမှုများကို ဖြည့်စွက်လမ်းညွှန်ခြင်းများဖြင့် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် ဆန္ဒရှိသူများကို နာယကများအဖြစ် တင်မြောက်ရမည်-ဟုဖော်ပြထားပါသည်။

အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကိစ္စတွင်-

မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောအသင်း အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းရမည်။

- (က) အသင်း၏ သင်းလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတွင် အသင်းသားများ၏ ဆန္ဒမဲအရအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အား ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (ခ) အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အား အောက်ဖော်ပြပါ ဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်း ဖွဲ့စည်းရမည်။

(၁)	ဥက္ကဋ္ဌ	၁	ဦး
(၂)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	၂	ဦး
(၃)	အတွင်းရေးမှူး	၁	ဦး
(၄)	တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး	၃	ဦး

(၅)	တက္ကသိုလ်ရေးမှူး	၁	ဦး
(၆)	စာရင်းစစ်	၁	ဦး
(၇)	အဖွဲ့ဝင်	၆	ဦး
	စုစုပေါင်း	၁၅	ဦး

- (ဂ) အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ သက်တမ်းမှာဝန်အားဖြင့် (၃)နှစ်ဖြစ်ပြီး အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ ဖြစ်သည်-ဟုပါရှိပါသည်။

အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်လစ်လပ်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်းကိစ္စတွင်-

- (က) လစ်လပ်သွားသောဥက္ကဋ္ဌနေရာတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦးဦးကိုနာယကအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ရန်။
- (ခ) လစ်လပ်သွားသော ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနေရာတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး သို့မဟုတ် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကို အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ရန်။
- (ဂ) လစ်လပ်သွားသော အတွင်းရေးမှူးနေရာတွင် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကို အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ရန်။
- (ဃ) လစ်လပ်သွားသော အလုပ်အမှုဆောင်နေရာများ (တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး၊ တက္ကသိုလ်ရေးမှူး၊ စာရင်းစစ်၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်)တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က နာယကအဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်း၍ သင့်လျော်သော အသင်းသားများကို ရွေးချယ်တာဝန်ပေးရန်။
- (င) အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့လုံးနှုတ်ထွက်သွားခဲ့သော် နှုတ်ထွက်သွားသည်နေ့မှစ၍ နာယက



အဖွဲ့က အသင်းကို ယာယီတာဝန်ခံ ဆောင်ရွက် ဖြီးကုန်သောအခါ အရေးပေါ် သွင်းလွှဲကျော် အစည်းအဝေးခေါ်ယူ၍ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ သစ်ကို ပြန်လည်တာဝန်ပေးရန်။

- (စ) အသင်းပိုင်ငွေနှင့် ပစ္စည်းများကို အလွဲသုံးစားပြု ခြင်း၊ အသင်းအမည်ကိုသုံး၍ ကိုယ်ကျိုးလုပ်ငန်း အသုံးပြုသူအား အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကအရေး ပူရန်၊ တရားစွဲရန်လိုအပ်ပါက ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် အတွင်းရေးမှူး သို့မဟုတ် တွဲဘက်အတွင်းရေး မှူးတစ်ဦးဦးက အသင်းကိုယ်စားဆောင်ရွက်ရန်- ဟုဖော်ပြထားပါသည်။

လုပ်ငန်းနယ်ပယ်၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ နှင့် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း များ ကိစ္စရပ်များတွင်-

လုပ်ငန်းနယ်ပယ်

ပြန်ဟန်နိုင်ငံသစ်တောအသင်းသည် ရည်ရွယ်ချက် များနှင့်အညီ အသင်းလုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များကို ပြည်ထောင်စု သမ္မတပြန်ဟန်နိုင်ငံတော်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်။

လုပ်ငန်းအဖွဲ့

ပြန်ဟန်နိုင်ငံသစ်တောအသင်းတွင် အောက်ဖော် ပြပါလုပ်ငန်းအဖွဲ့(၄)ဖွဲ့ကို အဓိက လုပ်ငန်းအဖွဲ့များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းမည်။ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးက အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တွဲဘက်အတွင်း ရေးမှူးတစ်ဦးက လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်း ကောင်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။ လိုအပ်ပါကအလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန်။

- (က) စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့။
- (ခ) လူမှုရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့။
- (ဂ) ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့။
- (ဃ) ရုံးလုပ်ငန်းအဖွဲ့။

ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများ

(က) စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

- (၁) ဝန်ထမ်းရေးရာကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (၂) ဘဏ္ဍာရေးရာကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (၃) စာချုပ်စာတမ်းများပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း။
- (၄) သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း။
- (၅) ပစ္စည်းဝယ်ယူဖြည့်တင်းဖြန့်ဖြူးခြင်း။
- (၆) လုပ်ငန်းသုံးစက်ပစ္စည်းများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း။

(ခ) လူမှုရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

- (၁) အသင်းသူအသင်းသားများ၏ ပညာရေးထောက်ပံ့ခြင်း။

- (၂) အသင်းသူအသင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးကူညီ စောင့်ရှောက်ခြင်း။
- (၃) အသင်းသူအသင်းသားများ၏ သာရေး၊ နာရေး ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်း။
- (၄) အသင်းသူအသင်းသားများ၏ လူမှုရေးအခက်အခဲ များကို တတ်စွမ်းသရွေ့ကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (၅) သစ်တောတက္ကသိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသစ်တော ကျောင်းမှ ထူးချွန်ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများ အား ပညာရည်ချွန်ဆု ချီးမြှင့်ပေးအပ်ခြင်းနှင့် ပညာသင်ကြားထောက်ပံ့ခြင်း။

(ဂ) ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

- (၁) သစ်တောနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း။
 - (၂) တိုးချဲ့ပညာပေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း။
 - (၃) ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (ဃ) ရုံးလုပ်ငန်းအဖွဲ့**
- (၁) လုပ်ငန်းအဖွဲ့(၃)ဖွဲ့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
 - (၂) စာပေးစာယူလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း။
 - (၃) စာရင်းအင်းထိန်းသိမ်းခြင်း။
 - (၄) စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များတွင်-

စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

- (က) အသင်းဝန်ထမ်းများ ရုံးစည်းကမ်း၊ ဝန်ထမ်းစည်း ကမ်းများကို တိကျစွာလိုက်နာမှုရှိစေရေး အနီး ကပ်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်။
- (ခ) အသင်းဝန်ထမ်းများ အရည်အသွေးနှင့် လုပ်ငန်း စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်ပြင်းပားလာစေရေး စီမံ ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဂ) ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ စနစ်တကျဆောင် ရွက်ရန်။
- (ဃ) ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအပေါ် စိစစ်သုံး သပ်၍ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံတင်ပြပြီး လမ်း ညွှန်ချက်ခံယူရန်။
- (င) အသင်း၏ စာရွက်စာတမ်းများကို ပြုစုထိန်း သိမ်းရန်။
- (စ) လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ဝယ်ယူဖြည့် ဆည်းရာတွင် ပစ္စည်းပုန့်၊ တန်ဖိုးပုန့်ဖြစ်စေရန်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ညီညွတ်စေရန်အတွက် ပစ္စည်းဝယ်ယူရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရန်။



- (ဆ) ရန်ပုံငွေအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ အသင်းဝန်ထမ်းများ၏ အလုပ်အကိုင်များအား လျော်စွာ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထံ တင်ပြအတည်ပြုချက်ရယူရန်။
- (ဇ) အသင်းပိုင်လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းရန်၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၊
- (က) ကျောင်းသား အသင်းသားများနှင့် အသင်းသားစီသားစုဝင်များ၏ ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စိစစ်ထောက်ပံ့ရန်။
- (ခ) သစ်တောတက္ကသိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောကျောင်းမှ ထူးချွန်ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအားရုတ်ပြုဆုချီးမြှင့်ရန်။
- (ဂ) အသင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေး ကူညီစောင့်ရှောက်ရန်။
- (ဃ) အသင်းသားများ၏ သာဓဇ၊ နာရေးစောင့်ရှောက်ရန်။
- (င) အသင်းသားများ၏ လူမှုရေး အခက်အခဲများကို တတ်စွမ်းသရွေ့ ကူညီစောင့်ရှောက်ရန်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

- (က) ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက် ရယူဆောင်ရွက်ရန်။
- (ခ) သစ်တောတက္ကသိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောကျောင်းမှ သစ်တော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်၍ လိုအပ်သော အထောက်အကူပစ္စည်းကိရိယာ၊ စာအုပ်စာတမ်းများကို လေ့လာစာရင်းပြုစုပြီး စီမံချက်ရေးဆွဲ၍ ကူညီထောက်ပံ့ရန်။
- (ဂ) သယ်ဖာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဃ) သစ်တောနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ သစ်တန်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ တိုးချဲ့ပညာပေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်။
- (င) ပြည်တွင်း ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ သစ်တောနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ရန်။

ရုံးလုပ်ငန်းအဖွဲ့

- (က) အသင်းသားများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သော်လည်းကောင်း စာပေးစာယူဆက်သွယ်ရန်။
- (ခ) စာရင်းအင်းထိန်းသိမ်းရန်။

- (ဂ) လူ့အရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စာကြည့်တိုက်များ၊ တည်ထောင်ပွင့်လှစ်ပေးရန်။
- (ဃ) လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများ၊ အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်ရန်-ဟုပါရှိပါသည်။

အစည်းအဝေးများတိရစ္ဆာန်ထုတ်ပေး

ပုံမှန်အစည်းအဝေး

အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို လစဉ် လ၏ ပထမရက်သတ္တပတ်အတွင်း ကျင်းပရမည်။ အစည်းအဝေးတွင် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ပြီးခဲ့သည့် လအတွင်း ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ရသုံးငွေစာရင်းရှင်းတမ်းကိုတင်ပြရမည်။

သင်းလုံးကျွတ် ပုံမှန်အစည်းအဝေး

အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်

- (က) နှစ်စဉ်တက္ကသိုလ်ရေးနှင့်(၁)ပြီလမှပတ်လတ်) ကုန်ဆုံးပြီး (၃)လအတွင်း ကျင်းပရမည်။
- (ခ) အသင်းသားများနှင့် အလှူရှင်အားလုံးကို (၁၄)ရက်ကြိုတင်၍ ဖိတ်ကြားရမည်။
- (ဂ) အသင်းသားများမှတင်ပြလိုသော အဆိုများရှိပါက (၃)ရက်ကြိုတင်၍ အတွင်းရေးမှူးထံ စာဖြင့်ပေးပို့ရန် အကြောင်းကြားရမည်။
- (ဃ) နှစ်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်းအားလုံးနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကိုတင်ပြရမည်။
- (င) စာရင်းစစ်အဖွဲ့မှ စစ်ဆေးအတည်ပြုပြီးသော နှစ်ချုပ်ရသုံးငွေစာရင်း ရှင်းတမ်းကို တင်ပြရမည်။

သင်းလုံးကျွတ် အရေးပေါ်အစည်းအဝေး

အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်

- (က) အရေးပေါ် အစည်းအဝေးကျင်းပရန် လိုအပ်လျှင် သော်လည်းကောင်း၊
- (ခ) အသင်းဝင်ဦးရေ (၂၅%)က အကြောင်းပြလက်မှတ်ရေးထိုး တင်ပြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အရေးပေါ် အစည်းအဝေးကျင်းပရမည်။

အစည်းအဝေးများထခြောက်ခြင်း

- (က) အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ပုံမှန်အစည်းအဝေးတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ (၁)ဦးထက် မနည်း တက်ရောက်ရမည်။
- (ခ) သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော မှတ်ပုံတင်အသင်းသား (၃၀)နှင့် အထက် တက်ရောက်ရမည်။

PDF Compressor Free Version

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး စံနမူနာကောင်းများ

ဒေါက်တာ သောင်းနိုင်ဦး

ခေတ်မီဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး

ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြသူများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းစသည့် ကဏ္ဍများနှင့် အဓိကဆက်စပ်သည့် သို့မဟုတ် အခြေခံသည့်စီးပွားရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင် ကြသူများဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်စနစ်ပြောင်းလဲလာမှု၊ ဝက်မှုအခြေခံကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများ ပေါများလာမှု၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာမှု၊ ပညာတတ်များပေါများလာပြီး အသိအမြင်တိုးပွားလာမှု၊ သတင်းအချက်အလက် စနစ်ကောင်းမွန်လာမှု၊ လူမှုမီဒီယာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှု၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းပေါများလာမှု စသည့်အကြောင်းများကြောင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ အလုပ်အကိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လုပ်သားများ၊ လူငယ်၊ လူကြီးများသည် မြို့ပြဒေသသို့ စီးဆင်းရောက်ရှိလာလျက်ရှိသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသ၏ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားအပေါ် သက်ရောက်မှုများရှိလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးလက်ဒေသ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ကုန်ထုတ်စွမ်းအားတိုးတက်ရေးနှင့် လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထူးအလေးထားပြီး ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ ခု၊ ခရိုင်ပေါင်း (၁၂၁)ခု မြို့နယ်ပေါင်း ၃၃၀ နှင့် ကျေးရွာပေါင်း ၆၃,၈၉၉ ရွာမြင့်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ထိ အခြေခံတွက်ချက်ခန့်မှန်းမှုအရ ၅၄.၀၃ သန်းခန့်ရှိပါသည်။ ထိုလူဦးရေ ၅၄ သန်းကျော်ထဲတွင် ၇၀.၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် ဆိုလျှင် လူအများစုနေထိုင်ရာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို နိုင်ငံ၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအဖြစ် စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မိမိတို့နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသနေ ပြည်သူများ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို

အထူးအလေးထားသည်နှင့်အညီ ဆင်းရဲမှုလျှော့ချရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို စွမ်းစွမ်းတင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ မွေးမြူရေးနှင့် သားဝါးကဏ္ဍများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားဝက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ (MSMF) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် တင်ဆောင်ရွက်ပြီး အဖက်ဖက်မှအားပေးကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မိမိတို့ နိုင်ငံကဲ့သို့ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ရောက်ရှိနေသော မိမိတို့နိုင်ငံနှင့်စေ့မြေသဘာဝချင်း ကိုက်ညီမှုရှိသည့် နိုင်ငံများ၏လုပ်ငန်းစဉ်များအား လေ့လာနိုင်ပါက မိမိတို့နိုင်ငံအတွက်လည်းအကျိုးရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ချက်များကို ဂျပန်နိုင်ငံတွင် One Village One Product (OVOP)၊ ဇီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် One Commune One Product (OCOP)၊ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် One Tambon One Product (OTOP)၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် One Town One Product (OTOP)၊ ဥဘောက်ကစ္စတန် နိုင်ငံတွင် One Mahalla One Product (OMOP)၊ သမုဒ္ဒရာဒေသ နိုင်ငံများတွင် One Island One Product (OIOP)၊ အာဖရိက နက္ခတာန်နိုင်ငံတွင် Our Village Our Pride (OVOP)၊ တိုဗိုယားနိုင်ငံတွင် (Sacmual Undong Movement) သေည်ဖြင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဆင်းရဲမှုလျှော့ချရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတွင် ထင်ရှားစွာ အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သော အာရှနိုင်ငံများအနက် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဇီယက်နမ်နိုင်ငံနှင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့၏ ဆောင်ရွက်မှုများသည် အလွန်ပင်အတုယူစရာနမူနာကောင်းများဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ငွေကြေးအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအားပေးခြင်း

PDF Compressor Free Version

သော ဂျပန်နိုင်ငံသည် စားစေ့စိုက်ပျိုးထူထောင်ရေးနှင့် ကြံ့ခိုင်ခံ့ခိုင် ခိုင်မာသောပိုမိုများပြားစွာဖြင့် စားစေ့စိုက်ပျိုးထူထောင်ရေး တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ပြီး လိုအပ်သောနေရာများတွင် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ကျေးလက်ဒေသပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး အစောပိုင်းကာလအတွင်း ဝေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအနက် ကျေးလက်ဒေသ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ရေး စီမံကိန်း (Livelihood Improvement Project- LIP) ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလွန်အရေးပါသော ခြေလှမ်းတစ်ခုကို စတင်နိုင်ခဲ့ခြင်းဟုဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ LIP သည် ဒီမိုကရက်တစ်အသွင်ကူးပြောင်းရေးနှင့် ကိုယ်တူကိုယ်ထ ကူညီပူဆိုင်ရာအစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ကျေးလက်ဒေသ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျေးရွာများရှိအိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းစွင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဤစီမံကိန်းသည် ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးသော စီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်သကဲ့သို့ အမျိုးသမီးများ၏ လူမှုအဆင့်အတန်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုမြှင့်တင်ပေးသည့် စီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး နေ့စဉ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အိမ်တွင်းဘဝမြှင့်တင်ရေးလုပ်ဆောင်မှုများ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကိုအဆင့်ဆင့် ဝန်ထမ်းတက် ပြင်ဆင်ခြင်း “သိပ္ပံနည်းကျ” ဖွံ့ဖြိုး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပြုသောအခြေအနေအထား တို့ကို အဓိက ဦးတည်ပုံစံကူညီဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ LIP စီမံကိန်းသည် ဂျပန်တို့၏ ခြေဆက်မပြတ်တိုးတက်ခြင်းနှင့် ကောင်းမွန်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အယူအဆနှင့် ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကိုလည်း ထပ်ဟပ်ပြသနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ လူသားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးစေရန်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကျေးလက်လူမှုဘဝမြှင့်တင်ခြင်းတို့ ပေါင်းစပ်၍ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် စီးပွားရေးတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန်များစွာ မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး ၂၀ ရာစုနှောင်းပိုင်းတွင် ကမ္ဘာ့အဆင့် ၂ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးသော နိုင်ငံအဆင့်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အခြားကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး

အစီအစဉ်တစ်ခုမှာ ရွာတစ်ရွာထုတ်ကုန်တစ်မျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း “(One Village One Product-OVOP)” အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာမြို့ပြလူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် ဆင့်တက်ပြုပြင်ထားသော တန်ဖိုးမြင့်သောကုန်ပစ္စည်းများကို ရွေးချယ်ထုတ်လုပ်ကြသည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာသည် ထိုကျေးရွာနေပြည်သူများ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းတစ်ခု ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခုအနေဖြင့် အပြိုင်အဆိုင်နှင့် အဓိကထုတ်ကုန် တစ်မျိုးကိုထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကမ္ဘာ့အသိအမှတ်ပြုဒေသထုတ်ကုန်များအား ဖန်တီးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ရှာဖွေခြင်းပြုလုပ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

OVOP သည်ဂျပန်နိုင်ငံ Oita စီရင်စုတွင် ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က လယ်ယာလုပ်ငန်းသာလျှင် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အခြားသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ရှားပါးခက်ခဲပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ လူငယ်များသည် ငိုပိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် အခွင့်အလမ်းများကို ရှာဖွေနေသည့် မြို့ကြီးပြကြီးများသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခြင်းမှာ မလွဲမသွေပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီရင်စုအတွင်းရှိ ကျေးလက်ဒေသအများအပြားရှိ ဒေသခံပြည်သူများသည် ဒေသဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး အရောင်းမြှင့်တင်ရေးနှင့် အရောင်းမြှင့်တင်ရန်အတွက် ထုတ်ကုန်များတွင် တန်ဖိုးအသစ်များနှင့် ကွဲပြားမှုများကို ထည့်သွင်းပေးသည့် ရပ်ရွာပြန်လည်ရှင်သန်ရေးလုပ်ငန်းများကိုစတင်ခဲ့ကြသည်။ ဤအစီအစဉ်တွင် Local to Global, Self-reliance and Creativity, Human Resources Development ပြည်တွင်းအဆင့်မှ ကမ္ဘာ့အဆင့်၊ ကိုယ်ပိုင်အားကိုးမှုနှင့် ဖန်တီးနိုင်စွမ်း၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဟူသည့် အခြေခံသဘောတရားပါရှိပါသည်။

ပထမအခြေခံသဘောတရားမှာ ဒေသတွင်းရရှိနိုင်သော အရင်းအမြစ်များအား ထပ်ဆင့်တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ပစ္စည်းအဖြစ်ဖန်တီး၍ နိုင်ငံအတွင်း ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးမှုသည် ပြည်ပပို့ကုန်တိုးမြှင့်တင်ပို့ပြီး လူတစ်ဦးချင်း၊ အိမ်ထောင်စု တစ်စုချင်းစိတ်ဓာတ်တက်ကြွစွာ ယှဉ်ပြိုင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမြှင့်တက်လာစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယအခြေခံသဘောတရားမှာ ကိုယ့်အားကိုးမှုကို ကိုယ်တိုင်တီထွင်ဖန်တီးထုတ်လုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ OVOP စီမံကိန်း၏ အဓိကမောင်းနှင်အားမှာ ဒေသခံပြည်သူလူထုပင် ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်ပေးခြင်း၊ ရောင်းအားမြှင့်တင်ရေး

လှုပ်ရှားမှုများဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဝယ်ငါးစင်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ **PDF Compressor Free Version** အခြေခံသဘောတရားမှာ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးအတွက်လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ဒေသအတွင်း သင်တန်းကျောင်းအမျိုးမျိုး ဖွင့်လှစ်ပေး၍ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးပြီး ကျေးလက်ပြည်သူများ၏ လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

OVOP စီမံကိန်း၌ ထုတ်ကုန်များကို အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း၊ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ဈေးကွက်၌ ကုန်စည်အမျိုးအစား များပြားလာကာ ကိုယ်ပိုင်အမှတ်တံဆိပ်များဖြင့် ရောင်းချ၍ ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ခဲ့ပြီး အကျိုးအမြတ်များစွာရရှိကာ ကျေးလက်လူထုဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လည်းလျော့ချနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် OVOP စီမံကိန်းကြောင့် ကျေးလက်ဒေသများ၏ လူမှုဘဝကိုမြှင့်တင်နိုင်သကဲ့သို့ စီးပွားရေးကဏ္ဍ၌ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဝင်ငွေများ တိုးတက်စေရန်ကြိုးပမ်းနိုင်ခဲ့ကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လျော့ချနိုင်ခဲ့ပါသည်။ စုဆောင်းလုပ်ငန်းခြင်း မှုလုပ်ကိုင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးပွားခြင်း၊ လူသားအရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်နိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ လျှင်မြန်စွာတိုးတက်လာခဲ့ခြင်း၊ နည်းပညာများကို ဖွံ့ဖြိုးနိုင်မှုများထံမှ မှီငြမ်းခြင်း၊ စက်မှုကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားသောအစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့ ပူးပေါင်း၍ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဘဏ်ကြီးများ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးမှုအားကောင်းခြင်း နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ OVOP လှုပ်ရှားမှုသည် အောက်ခြေမှအထက်အဆင့်သို့တက်လှမ်း၍ ဒေသတွင်း လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှုဆီသို့ ဦးတည်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေသလူထုအနေဖြင့် ဒေသတွင်းအရင်းအမြစ်များနှင့် ယင်းတို့၏အလားအလာ အားကောင်းစွာသိမြင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်းတန်ဖိုးရှိသောအရာများအား သိရှိခြင်း၊ စဉ်ဆက်မပြတ် အာရုံစိုက်လုပ်ဆောင်နိုင်သော စွမ်းအားရှိခြင်း ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် မှုကွင်းဆက် Supply Chain တစ်လျှောက် ကောင်းမွန်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ထပ်ဆင့်တိုးတက်မှုဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းဝယ်သည့် လမ်းကြောင်းအား ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ OVOP စီမံကိန်းအောင်မြင်

ရသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်းများဖြစ်ပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဒေသဆင်းရဲမှု လျော့ချရေးသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်ခဲ့ပြီး ဂျပန်နိုင်ငံ၏ One Village One Product (OVOP) စီမံကိန်းကို ထိုင်းနိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစေရန် One Tambon One Product (OTOP) အဖြစ် ပြုပြင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာ အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံသည်စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်ငန်းများကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်က အစပြုခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံစီးပွားရေး၏ အဓိကကျသော ကဏ္ဍဖြစ်ပြီး ပြည်ပသို့ ကုန်များကုန်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များသာဖြစ်ကြသည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းအစိုးရသည် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးမူဝါဒများ၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာ (၇) ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာလျှင် ထုတ်ကုန်တစ်မျိုး (One Village One Product) စနစ်ဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရေးသည် မဟာဗျူဟာတစ်ရပ်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ပြီး “ဒေသတစ်ခုထုတ်ကုန်တစ်မျိုး” (One Tambon One Product - OTOP) သည် နိုင်ငံအနှံ့ဆောင်ရွက်သော လှုပ်ရှားမှုအနေဖြင့် ဝေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ OTOP စီမံကိန်းကို အစိုးရက ဦးဆောင်၍ ကော်မတီများဖွဲ့စည်းပြီး အဆင့်ဆင့်တာဝန်ခွဲဝေဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးရှိ ဒေသဝယ် Tambon (Sub-district) ဝေါင်း ၇၂၅၅ ခုတွင် ဈေးကွက်ဝင်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး မိမိတို့ဒေသကို ပြန်လည်အထောက်အကူပြုစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဒေသခံစွန့်ဦးတီထွင်သူများကို အားပေးကူညီသော အစီအစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့် OTOP ကော်မတီ (National OTOP Administrative Committee - NOAC) ကိုဖွဲ့စည်း၍ မူဝါဒများချမှတ်ခြင်း၊ မဟာဗျူဟာများချမှတ်ခြင်း၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအား OTOP လုပ်ငန်းစဉ်များ၌ ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ပံ့ပိုးပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ဒေသထွက်ကုန်များကို လူသိပျားလာပြီး ရောင်းအားကောင်းလာရန် ထုတ်ကုန်အုပ်စုအလိုက် အမျိုးအစားများကို အစားအသောက်နှင့် အဖျော်ယမကာများ အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အစားများ၊ လက်ယက်ချည်ထည်များ၊ အနုပညာပစ္စည်းများ၊ အိမ်ခန်းအလှပြင်ပစ္စည်းများ တိုင်းရင်းဆေးများ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားဆောင်ရွက်ပါသည်။ ၎င်းပစ္စည်းများကို ဒေသထွက် ကုန်ကြမ်းများနှင့်သာ အဓိကအသုံးပြုကာ OTOP စီမံကိန်းကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၆

ခုနစ်အထိ အစီအစဉ်အတိုင်းဖြင့် ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ PDF Compression: Free Version စံနှုန်းတွင် အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၃၀ မှ ၃၀၀ အထိ အသီးသီးစုစည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

OTOP စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် OTOF ၏ အကောင်းဆုံးထုတ်ကုန်ဖြစ်ပွားပွားခြင်း၊ ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုပံ့ပိုးခြင်းနှင့် ရှေးကွက်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ OTOF သည်ပထမ ၁၀ နှစ်အတွင်း အဆင့်ဆင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့ရာ ထိုင်းနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း (SME) များ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်လည်းများစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာပေါင်း ၃၂၇၃ ရွာတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်စေခြင်းဖြင့် ကျေးရွာအသစ်ပြည်သူများ၏ လူမှုဘဝကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် လူမှုရေးကဏ္ဍ၊ ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့ကိုလည်းများစွာ အထောက်အကူပြုပါသည်။ အစိုးရဌာနများ၏ ထိရောက်သောမှုဝါဒ၊ စီမံကိန်းများချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ပံ့ပိုးပေးမှုပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊ တီထွင်ဖန်တီးမှု၊ ဒေသခံများနှင့်ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ OTOF များ၏ အောင်မြင်မှုကို မြင့်မားစေသော အချက်များပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်-

စာမျက်နှာ (၇) မှအဆက်

(ဂ) အရေးပေါ်အစည်းအဝေးဆန္ဒပေးပိုင်ခွင့် ရှိသော မှတ်ပုံတင်အသင်းသား (၃၀) နှင့်အထက် တက် ဧကန်ရမည်-ဟုပါရှိပါသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောအသင်း” သည် နိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်ပုံတင်ထားသော အသင်း၏ အမည်၊ အသင်း၏အတိမ်းအမှတ်၊ အသင်းဆောင်ပုဒ်နှင့် အသင်းအလံတို့အပေါ် အသင်းမှ ဉာဏပစ္စည်းပိုင်ခွင့် (Intellectual Property Rights) ရှိစေရမည်။ အသင်း၏ ဝိုင်ဆိုင်မှုများကို အခြားအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များက တရားမဝင်အသုံးပြုပါက ဥပဒေကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိရမည်-ဟု ဖော်ပြထားပြီး၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ အသင်းရုံးဝန်ထမ်း တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ ၎င်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ ခိုးပြောင့်သောသဘောဖြင့် တောင်ရွက်ခြင်း မှန်ကန်ကြောင်း အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က သုံးသပ်ပါက ၎င်းအား မှားယွင်းမှုအတွက် ဥပဒေအကြောင်းအရ အရေးယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိစေရမည်-ဟုဖော်ပြထားကြောင်း မှတ်သားတင်ပြလိုက်ပါသည်။ ။

+++++ - + + - + +

အဂတိလိုက်စားမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အကျိုးဆက်များ

- ✦ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ယွင်းခြင်း၊
- ✦ အကျိုးအမြတ်တွက်ချက်ပြီး ကျူးလွန်သည့် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ခြင်း၊
- ✦ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးစနစ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၊ နိုင်ငံရေးစနစ်နှင့် လူမှုယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုလုံးကိုပါ ယိုယွင်းပျက်စီးစေနိုင်သည်အထိ ကြီးမားခြင်း။

အဂတိလိုက်စားမှု ပုံစံများ

- | | |
|--|--|
| (၁) လာဘ်ပေးလာဘ်ယူခြင်း | (Bribery) |
| (၂) ခြိမ်းခြောက်ငွေညှစ်ခြင်း | (Extortion) |
| (၃) လိမ်လည်ခြင်း | (Fraud) |
| (၄) ငွေအလွဲသုံးစားပြုခြင်း | (Misappropriation) |
| (၅) ခဆွမျိုးကောင်းစားရေးဝါဒ | (Nepotism) |
| (၆) နီးစပ်ရာကောင်းစားရေးဝါဒ | (Cronyism) |
| (၇) အများပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်သုံးစွဲခြင်း | (Appropriation of Public Assets and Property For private gain) |
| (၈) မလျော်ငြာစာသုံး၍ မဲဆွယ်လွှမ်းမိုးခြင်း | (Influence Peddling) |

သစ်တောစိုက်ခင်းသမားတစ်ယောက်ရဲ့

PDF Compressor Free Version



ဘဝအစိတ်အပိုင်းများ (၁၂)

အောင်ကျော်စိုး(၈၃)

(ဘဝအစိတ်အပိုင်း ၁၁ ၏ အစိတ်ကို ဦးကျော်သိန်း သင်တန်းတက်ရလို့ ၁၉၈၆ ခုနှစ်ဆန်းမှာ ပေါင်းတည်မြို့နယ် စိုက်ကွက် ၁-၅-၃ ကို ယာယီစိုက်ကွက်များတာဝန် ထမ်းဆောင်ရာ၊ ရေအခက်အခဲကြောင့် ပျဉ်ကြီးရွာကရေကန်ဆေးလယ်ကွက်ကို ငှားပျိုးဥယျာဉ်ထောင်၊ အထက်ကကုန်းပေါ် ယာယီရစ်ခွဲစခန်းတဲတိုးနေစဉ် မင်းသားကိုသိန်းတိုးရောက်လာ။ အဲဒီမှာ မပျော်လင့်ပဲ ရေသားမှပြတ်သွားရတာ။ မနက်ပြန်ဆို တစ်လပင်ပြည့်မှာပို့ ဒီနေ့တော့ မမြစ်မနေ ပြန်ဆက်ရေးမိရပြန်ပါတယ်။) ပထမတစ်လလောက် ပျဉ်ကြီးရွာမှာ ယာယီပျိုးဥယျာဉ် Frame တည်ပြီး ယာယီစခန်းဆောက်ပြီး မြို့ကိုဆင်းလာ၊ ငွေစာရင်းကိစ္စလုပ်၊ တောပြန်တက်ချိန်မှာတော့ အသစ်စက်စက် ကျောင်းဆင်းလာတဲ့ ကိုသိန်းတိုးနဲ့အတူ တောကားကြီးစီး၊ တောပြန်တက်ဖို့မိစဉ် ကြရတော့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် တရုတ်မချောလေး ၂ ယောက်ရှိရာ နန်အန်တောင် Nyan ကို ဈေးဝယ်ရောက်ခဲ့ရပြန်ပါတယ်။

အစကကိုယ်တွေ့ပဲ အပေးအယူ အထွေလေး တွေခွဲစနောက်၊ ဈေးဝယ်နေကြကနေအပျိုးတုတ် ကိုသိန်းတိုး ပါ.ပါလာလေတော့ အဲဒီသူက စကားလေးတွေ ပိုတတ်ပေသမို့ ကြီးသူကလျှော့ကြည့်နေ၊ နေရာပေးပေး၊ မဖြစ်မနေတော့ သုံးဖို့ ဝယ်ရတဲ့ ဆေးပုလင်းက Army Rum တစ်လုံး ၁၈ ကျပ်၊ သွားတိုက်ဆေး၊ ဆပ်ပြာ ဘာညာသာရကား ထုံးစံအတိုင်း မနက် ၅ နာရီထွက်တဲ့ တောကားစီးလို့ ပေါင်းတည်ကနေ ကြို့ပင်အိုင်ရွာကို သွား၊ နေ့လည်စာစား၊ သူငယ်ချင်း ခဲမြင့်သိန်းရဲ့စိုက်ကွက် ၁-၅-၂ Base camp ရှိရာ ကြို့ပင်အိုင်မှာနားလို့ နေ့လည် အရှေ့မြောက်ယွန်းယွန်း ၆ ဝိုင် ကျော်လောက် လမ်းလျှောက်တော့ အချောအလှလေးတွေပေါ်ရာ ပျဉ်ကြီးရွာကိုရောက်လို့ ရွာထိပ်တုန်းစခန်းမှာ သဘာဝကောင်ကင်ကြီးကိုကြည့်၊ သဘာဝလေလေးတဖြိုးဖြိုးကြားမှာ တောအမြည်လေးမြည်လို့ ပင်ပန်းရမှုတွေကြားကပ်စားရာတို့ ညနေခင်းစည်းစိမ်လေးကတော့ မြို့က Garden Restaurants တွေနဲ့ မလဲနိုင်တဲ့ သတိတရ

များပါပဲ။ ဝမ်းနဲ့နေရတာချည်းပေဟုတ်ပါ။ သစ်တောသမား တစ်နေ့လုံးအားပြီးမှ နားရတာလေးက ပိုအရသာတွေ နေတဲ့သဘောပါ။
မနက်ဆို ၅ နာရီခွဲ၊ ၆ နာရီလောက်ထရင်



breakfast စားပြီးနောက် ၇ နာရီလောက်ဆို အလုပ်စဖို့ Ready ပါ။ လုပ်ငန်းခွင်မှာ အလုပ်ကို အကဲဖြတ်ပြီးမှ အလုပ်မှာ ခုတ်ချိန်မို့ ယာကျအောင် ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်ဖို့ field သဲ ဆင်းရတာရှိပါတယ်။ ၂ မိုင်ကျော် လမ်းလျှောက်တော့ စိုက်ခင်းပေါ်မှာ အစစ်ကိုရောက်၊ အထဲမှာ ၃ မိုင်လောက် ပတ်ပေးကြည့်ပြန်လား။ စခန်းရောက် ၆ မိုင်ကျော် ၇ မိုင် လောက်လမ်းလျှောက်လိုက်ပြီဆို စားသောက်ကောင်းပါပြီ။ တောင်ယာထဲ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းအတွက် ၈၄ မေမြို့ ကျောင်းဆင်းတဲ့ ကိုစောနိုင်ဝင်းရှိပါတယ်။ သူ့ကို ကျွန်တော်က ကျော်သု လို့ ခနောက်ခေါ်ပြီး ညီအစ်ကိုလိုပေါင်း ခဲ့တာပါ။ အလုပ်တော်၊ သဘောကောင်းပြီးနည်းနည်းတော့ ပေပါတယ်။ အပေလွန်လို့လည်း နောက်ပိုင်း Boulder trail ခေတ် Thailand ကိုပါသွားပြီးအပြန်လေယာဉ်ကဆင်းတော့ wheel chair ခဲ့ဆင်းရတယ်ကြားရောင်း။ ဆုံးသွားရှာပါပြီ။ သတိတရဖော်ပြခြင်းတာပါ။

နောက်အလုပ်တစ်ခုက မိုးလင်းကနေ မိုးချုပ်ကာ နီးထိ ဟိုကြည့်ဖို့ကြည့် လိုတာစီစဉ်နေရတဲ့ ပျိုးဥယျာဉ် လုပ်ငန်းပါ။ ဒီလုပ်ငန်းကို အနီးကပ်ကြီးကြပ်ပေးဖို့တော့ ကျွန်တော်တို့မင်းသား ကိုသိန်းတိုးကို ထားရတာပါ။ သူ ဖောက်လားချိန်က မြေဆွေးစုချိန်ခွဲချောင်းထဲကသဲတိုက်ချိန် ခွားချေးဝယ်ချိန်ပါ။ ပျိုးဥယျာဉ်သုံးဖို့ငွေစာရင်းက per acre နဲ့ ပေးတာဖြစ်လို့ အသေးစိတ်ဖြစ်တဲ့ သဲဖိုး မြေဆွေး ဖိုး၊ ခွားချေးဖိုး၊ ငါးဖိုး၊ အခြားလိုအပ်ပစ္စည်း တတာတို့က ကာလဝေခံလိုက်လို့ ကစားသုံးရတာပါ။ လိုတိုလိုလျှော့ ပေါ့၊ တစ်ခုမှာ သက်သာသွားရင် လုပ်ငန်းခေတ်နာပါရင် နောက်တစ်မျိုးမျိုး ပိုကောင်းအောင် လုပ်သွားရတာမျိုးဖြစ် ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဆရာကိုသိန်းတိုး ဝေလို့အစွမ်းပြပါတယ်။ နေရာသစ်မှာ အလုပ်ခြေစမ်းခရမ်းပျိုးခွဲ မြေဆွေးခွဲသဲ ခွား လှည်းတိုက်ခကို ဒေသလျှော့နှိုင်းလို့ ဝဲကြီးချောင်းဝန်းကျင် ကနေ သယ်ရာမှာ ပထမတော့ရွာသားတွေကလည်း အင် တင်တင်နဲ့ စလုပ်ကြတာ။ နောက်တော့ကိုက်ကြတော့ လုပ် သူလည်းရေ ပိုများလာပါတယ်။

၄-၅ ရက်ကြာတော့ ကိုသိန်းတိုးက-

“အစ်ကိုရေ...သူတို့ တော်တော်တွက်ချက်ကိုက် တယ်ပျ။ ကျွန်တော်တို့ဈေးတဝက်ချကြည့်ရအောင်။” ဒါနဲ့ စမ်းခိုင်းတော့ လုပ်ကြပြန်ပါတယ်။ တစ်ပတ်လောက်ကြာ တော့ ကိုယ်လိုရာ target လည်း နီးပြီမို့-

“အစ်ကိုရေ...တဝက်လောက် ထပ်လျှော့ရအောင်။ ဟ...ဖြစ်ပါ့မလား ...ဤညီ ဒေသအငှားလိုက် အလုပ်ထက် ပိုကိုက်နေတုန်းပဲ...အစ်ကို...” သူပြောတာဟုတ်ပျ။ ဈေး

လျှော့လည်း လုပ်တဲ့လည်းစီးရေလျှော့မသွား။ ဒီလိုနဲ့ မြေ ဆွေးသဲစုခြင်းလုပ်ငန်းကို အောင်မြင်စွာပြီးဆုံးလို့ ဈေးကွက် အမြင်ပိုရှိတဲ့ညီ ကိုသိန်းတိုးကြောင့် ပျိုးဥယျာဉ်လုပ်ငန်းပို အကျိုးရှိအောင်စီစဉ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ပျိုးဥယျာဉ်လုပ်ငန်းက ၆၀၀ ကေ အတွက် စီစဉ်ရတာမို့ ၁၀% အပိုဆောင်းနဲ့ ပျိုးပင်ပေါင်း ၃၅၆၀၀၀...၄ သိန်းနီးပါးပျိုးရမှာ။ သူများလယ်ကွက် ငှားထားရတာမို့ June လဆန်းလောက် အပြီးသယ်ရမှာ။ ထိုစဉ်က ပျိုးအိတ် size က 7"×3" မို့ ဘယ်လောက် ပျိုးဥ ယျာဉ်ကျယ်ရမယ်၊ ဘယ်လောက် မြေ၊ သဲလိုမယ်၊ ဘယ် လောက်အားသွန်လုပ်ရမယ်၊ သစ်တောသမားတိုင်းခန့်မှန်း မိမှာပါ။ ပျိုးဥယျာဉ်ဆောက်ပြီးပြီ၊ မြေ၊ သဲ၊ ခွားချေးစုပြီး ပြီ၊ ကျွန်တော့်တွေကို မြေဘောင်ခိုက်အစေ့ချပြီးပြီမို့ အလော တကြီးလုပ်ရတာကတော့ plastic ပျိုးအိတ်ထဲ မြေသွတ် လုပ်ငန်းပါ။ ပျိုးအိတ်တွေကို ရေပေါက်ရခွဲ ၁၅ ပွင့်ဆိုင် အပေါက် ဖောက်ပေးရပါသေးတယ်။ မြေဆွေး၊ သဲ၊ ခွား ချေးကို ယေတုယျာဉ်ဖြင့် 3:2:1 သို့မဟုတ် နန်းသဲပိတ်ပူ အရ ကိုက်ညီတဲ့အချိုးစပ်ရပါတယ်။ အချိုးအစား ကျမကျ ရေလောင်ကြည့်ပြီး စမ်းသပ်နည်းရှိပါတယ်။ (ဒါက စာ ဖတ်သူ non-farmer တွေအတွက် ဖော်ပြချင်းဖြစ်ပါ တယ်)အချိုးကျစပ်ပြီး မြေကိုပျိုးအိတ်ထဲထည့်လို့ အနံ ၄ ပေရှိ ပျိုးဘောင်ထဲစီထည့်တဲ့အလုပ်က အညောင်းမနိုင်တဲ့ မိန်းကလေးများသာ သင့်တော်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေတဲ့ပျဉ်ကြီးရွာက ယခင်က ဒီအလုပ်တွေနဲ့မနီးစပ် ပဲစိမ်းနေလေတော့ ပျိုးဥယျာဉ်အလုပ်ဆင်းလုပ်မဲ့ ပျိုမေ လေးတွေ အလုပ်သမားစုဆောင်းရရှိရေးက ပျိုးဥယျာဉ် တာ ဝန်ဆင်းသား ဧည့်ခန်းရအပေါ် တည်နိုင်တာပဲပါတော့တယ်။

ပျဉ်ကြီးရွာက ၁၉၆၆ ကာလ လောက်ကတည်းက ရွာမှာ အလှပြင်ဆိုင်လေးရှိလေတော့ မေလှတဲ့ရွာတော့ မဟုတ်။ အလှပြင်တတ်တဲ့ ရွာသူလေးတွေလည်း ရှိတဲ့သ ဘောအောင်ပါတယ်။ ရွာက စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးကောင်းသ လို့ အခြေခံလူတန်းစားများလည်းရှိတာ ကျွန်တော်တို့ ညီ အစ်ကိုတွေ ရွာဖက်၊ လူကြီးတွေအိမ်ဖက် ချောင်းထဲ သဲ ကြမ်းရှာရင်း စသည်ဖြင့် တွေ့ရှိနေရပါတယ်။ သစ်တော လုပ်ငန်းကိုလည်း စိတ်ဝင်စားသူရှိသလို ပျိုးဥယျာဉ်ထဲတွေ့ နေရတဲ့ဆရာလေးက အသားဖြူဖြူ၊ အရပ်မြင့်မြင့်နဲ့ ချော တယ်တဲ့လို့ တဆင့်ကားလည်းကြားနိုင်၊ ပွားနိုင်ပေသပေ။

ဒါ့အပြင် ရွာတုရားပွဲမကြာခင်ရိုးရာဖြစ်ပြီး ဘီအီးဒီ အောင်သိုက် ဇာတ်အဖွဲ့လားမယ်ဆိုလေတော့ ပွဲသုံးငွေ စရိတ်လည်းစုဖို့လိုကြချိန် အချိန်ကောင်းပေမို့ သစ်တောပျိုး

ဥယျာဉ် ပျိုးအိတ်ထည့်ပုတ်ပြတ်လုပ်အားခန့် နေ့စားအလုပ် အတွက် PDF Compressor Free Version တာဆင့် ပိတ်ခေါ်လိုက်ချိန်မှာတော့ ပျိုးဥယျာဉ်ထဲ မိန်းမပျိုး လုလင်ပျိုးလေးတွေနဲ့ ပိုလို့ သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာပါတော့ တယ်။ ပျိုးဥယျာဉ်အခြေခံလိုတာတွေ ပြင်ဆင်ပြီးချိန်မို့ ပျိုးအိတ်သွတ်၊ သွတ်ပြီးအိတ်တွေရေလောင်း၊ ရေနှမ်း၊ ကျွန်း စေ့ထည့်ထားတဲ့ ပျိုးဘောင်ထဲက ကျွန်ုပ်ပစ်ပေါက်လေးတွေ ကို ပျိုးအိတ်ထဲကူးပြောင်းထည့်၊ စတဲ့အလုပ်တွေကို ညီ အစ်ကို ၂ယောက် ထောင့်စေ့အောင် စဉ်းစားအားထွန်းလုပ် ကြရပါတော့တယ်။ စိုက်ခင်းတောခေါင်း ၁၀ ဦး ရှိတာမို့ တောင်ယာခုတ် field ထဲနဲ့ ပျိုးဥယျာဉ်ထဲ ဝေမျှတာဝန်ချ ရာမှာ မှတ်မှတ်ရရ 'ကြီးရွှေ'ဆိုတဲ့ နယ်ခံတောခေါင်းလေး က Nursery မှာ တော်တော်အားကိုးရပါတယ်။ ခေတ္တ တာဝန်ယူရာမို့ အားလုံးနာမည်မမှတ်မိတော့ပေမဲ့ အေးကို ခင်မောင်စို၊ အောင်ကျော်မြင့်၊ ဌေးအောင် ရခွ ဆင်း ဦးလှိုင်ဘွားချဲ့ညီ ပြတ်ထွင်တို့ပါဝင်လို့ ကွယ်လွန်သွားသူတွေ မှီသလို ဘယ်ဆီရောက်လေလဲ မသိတော့တာတွေလည်း ပါရဲ့။ နှစ်ပေါင်း ၄၀ နား နီးပြီလေကိုး။

စခန်းရှိရာ ကုန်းထိပ်ကလှမ်းကြည့်ရင်ကြို့ပင်အိုင် ကနေ ပျဉ်ကြီးကို လာရာလှည်းလမ်းကြောင်းကို လှမ်းမြင် နေရပါတယ်။ အတ်အဖွဲ့လာဖို့ခိုလို့ ကားမောင်းလို့ရအောင် ရွာက လမ်းဖောက်ထားပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ပျော်ကြည်နေ ရတာက အစ်ကိုကြီး ဦးသန်းလွင် (ရံ ၁-၅) ဒု ညွှန်မှ။ လှည်းလမ်းအတိုင်း TF ကားကြီး သို့မဟုတ် Mazda Jecp နဲ့ ဘယ်နေ့ပေါ်လာစစ်လေလဲလို့ပါ။ လာလည်းစစ် စေချင်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းကိစ္စအဝဝ ပြီးပြည့်ဖို့ငြိမ့်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အခြားအလုပ်များနေလို့ ထင်၊ အစ်ကိုကြီး ကားပေါ်လာ ခဲ့ပါ။ တစ်ခါတလေတော့လည်း ရွာကထွက်တဲ့ ထန်းပင် ကျရည်လေး၊ တစ်ခါတစ်ရံ နန့်အန်တောင်က A.Rum ဝလေးနဲ့ ရင်ကွဲတဲထိပ်က ခြေစိုက်ဝါးစားပွဲ သစ်သားကြမ်းနံ မှာထိုင်လို့ ကျောင်းတန်းကအကြောင်း ဟိုအကြောင်း ဒီအကြောင်း ကိုလိန်းတီးနဲ့ ကျန်ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ပြောကြံရင်း နွေညများကို လေထပြူးဖြူးနဲ့ ကျော်ဖြတ်ရင်း၊ ကျွန်းပျိုးပင် တွေလည်း ပျားများရလာခဲ့၊ တောထဲက ယာခုတ်လုပ်ငန်း လည်း ပြီးခါနီးဖြစ်ပါပြီ။

ဇာတ်ခုံကတော့ ရွာထိပ်ကွင်းပြင်မှာတိုးတာမို့ ကျွန် တော်တို့ခန်းကနေ ပြင်နေရပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဘီအီးဒီ အောင်သိုက် ဇာတ်အဖွဲ့ကြီးရောက်လာလို့ (၃ ညလား ၄ ညလားမမှတ်မိတော့) ကပြကြပါတယ်။ ကျွန်တော်က တော့ ဇာတ်ပွဲကြည့်ဖို့စိတ်ပေါလေတော့ မကြည့်ဖြစ်ပဲ

ကြည့်လိုသူဝန်ထမ်းများကိုတော့ ကြည့်စေခဲ့ပါတယ်။ ဘီအီး ဒီအောင်သိုက်ကိုတော့ နေ့ဖက် သူအပြင်ထွက်ချိန်လှမ်း တွေ့ရပါတယ်။ ပြောင်ပြောက်တဲ့ကားလုံးတွေ ပြဇာတ်မှာ သုံး အပြောကောင်းသူ ဇာတ်လမ်းကောင်းတွေ တင်ဆက် တတ်တဲ့ လူတော်တစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ တောင်ညိုနေစဉ်က ပြည်ကဇာတ်မြစ်တဲ့ တမာမြေပိုလ်အောင်လောက်သာ ပွဲ ငှားကြပေမဲ့ ခုပျဉ်ကြီးရွာကတော့ ထိုခေတ်က လှမ်းလှမ်း တောက်ထဲပါတဲ့ ဘီအီးဒီအောင်သိုက်ကို ရွာအရောက် ရုံသွင်းတာမို့ ကြို့ပင်အိုင် သိမ်ကုန်းအပါအဝင် အနီးအနား ရွာများကပါ လာအားပေးကြပါတယ်။

ကိုယ်တာဝန်ယူရတာ March လ ဘတ်ဂျက်ကုန် ထိမ့် Permanent camp စခန်းဆောက်ခြင်းလည်းပါလို့ ယာယီရပ်ကွဲတဲရဲ့ ပေ ၁၀၀ ကျော်လောက်အကွာ ကုန်း ပေါ်မှာပဲစခန်းကိုဆောက်ခဲ့ရပါတယ်။ စခန်းလည်းဆောက် ပြီးတောင်ယာလည်းကျပြီး ပျိုးဥယျာဉ်လုပ်ငန်းလည်းအခြေ ကျခဲ့တာ ယာယီတာဝန်ယူရင် ကိုလိန်းတီးနဲ့ညီအစ်ကိုအတူ field ထဲ နေခဲ့ရ အမှတ်တရဖြစ်ပြီး၊ ပေါင်းတည်မှာ အိမ် အတူနေခဲ့တာတော့ ၃ နှစ်ခန့်ပဲ အမှတ်ရစရာများစွာခဲ့ပါ။ ကျန်ညီငယ်များလည်း ပါပါတယ်။ ချေးရင်းပါလာဦးမှာပါ။ ဒီလိုနဲ့ March လအကုန် April လဆန်းလောက်မှာ ပြီးသ မျှလုပ်ငန်းတွေကို သင်တန်းကျပြန်လာတဲ့အစ်ကိုဦးကျင်သိန်း ထံအပ်နှံလို့ ၁-၉-၃ ကိုစွန့်ခွာလို့ မူလတာဝန်ကျရာ နတ္တ လင်းမြို့နယ်က ၁-၅-၁ စိုက်ခင်းရဲ့အဖွဲ့ ကွင်းစမ်းစိုက်ခင်း ကိုပြန်လာဖို့ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီကြားထဲ သင်္ကြန်ရက်မတိုင် ခင် ရန်ကုန်ကို အလည်ဇာတ်သွားစဉ် မြို့တော်ခန်းမဘေး ဖြတ်အလျှောက်မှာ ကျောင်းတန်းကတွေ့ရင် စနောက်နေ ပေမဲ့ နာမည်တောင်မပေးဖြစ်ကြတဲ့ F.လ သူလေးဘဝပယောက် နဲ့မပျော်လင့်ပဲ တွေ့ဆုံမှတ်မိ နှုတ်ဆက်ဖြစ်လိုက်ပါတယ်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည် -

လက်ရှိထက် ပိုကောင်းတဲ့အနာဂတ်ကို လက်ဆင့်ကမ်းဖို့ မျိုးဆက်တိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတယ်။



APK



PDF Compressor Free Version

သကြက်ကြိုးပိုင်းအတွင်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း

သိုက်ဝင်းထွန်း

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁၈

မြိတ်မြို့မှ မနက်ပိုင်းထွက်လာသော ကျွန်တော် တို့မှာ တနင်္သာရီမြို့သို့ ခရီးလည်၍ ရောက်ကြသည်။ မြိတ်ခွဲ တနင်္သာရီက မိုင်ရှစ်ဆယ်လောက်ဝေးပြီး ကတ္တရာလမ်း ပေမဲ့ အကွေ့အကောက်များခြင်းကြောင့် ကားမောင်းချိန် သုံးနာရီလောက်ကြာသည်။

တနင်္သာရီမြို့ရှိ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း သစ်ထုတ်ရေး နာမည်ပေးသည့် သစ်စုပုံစံခန်းမှာ ခေတ္တနားပြီးရောက်ရှိပုံထားသော သစ်လုံးများကိုစစ်ဆေးသည်။ တနင်္သာရီမြို့နယ် သစ်တော ဦးစီး ကိုအောင်သီဟဇော်နဲ့ ဝန်ထမ်းများပါသလို သစ် ထုတ်ရေးမှူး/ထုတ်ကုန် ကိုတင်ညွန့်နှင့် သူဝန်ထမ်းများ ပါကြသည်။

သစ်လုံးအကောက်နံပါတ်နှင့် သစ်ပျိုး၊ အတိုင်းစာ ရင်းပုန်/ပုန် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးသည်။ ပင်ထောင်နံပါတ်နှင့် သစ်လုပ်ငန်းမှ ဖြည့်သွင်းထားသော သစ်ပျိုး၊ အတိုင်းစာ ရင်း၊ တံဆိပ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံခြင်း ရှိ/မရှိ၊ မှန်ကန်ခြင်း ရှိ/မရှိ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးသည်။

စစ်ဆေးရင်း သစ်တော/သစ်ထုတ် အဖွဲ့တို့အား သစ်လုံးစစ်ဆေးခြင်းက ပုံမှန်လုပ်ငန်းဖြစ်ကြောင်း နှစ်ဖွဲ့စ လုံးမှ လုပ်ငန်းများ စနစ်တကျ မှန်ကန်ပြန်ဆန်စွာ ဆောင်ရွက်ဖို့လိုကြောင်း၊ ဌာနအဖွဲ့မှ အပြင်ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက် ဖို့လိုကြောင်းတို့ကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးရသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းအတွင်း သစ်ထုတ်လုပ်ရာ၌ မြိတ် ခရိုင်မှ အများဆုံးဖြစ်ပြီး တနင်္သာရီမြို့နယ်က ထုတ်တာ ဖြစ်သည်။ ရေးကွက်မှာ ရောင်းပန်းလှ အမြတ်များသော

ကညင်အများဆုံးထုတ်တာဖြစ်ရာ သစ်လုံးတို့က ကြီးမား ခြောင့်စင်းသည်။ သစ်မှတ်ရင်ဖိုလုံးပတ် ၈ ပေနှင့်အထက် ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

သစ်ပုံဆိပ်က တနင်္သာရီမြစ်ကမ်းနံဘေးမှာ လုပ် ထားပြီး ယခု သစ်စုပုံစံခန်း တောတွင်းမှ ကားဖြင့်သယ် လုတ်သည်။ ဤနေရာမှတစ်ဆင့် ဖောင်ဖွဲ့ပြီး မြိတ်သို့သယ် ယူသည်။

တောတွင်းပင်ထောင်ခိုက်၊ အပင်လုံး မြတ်ပိုင်းပေး၊ သစ်တိုင်း စစ်ဆေးအကောက်တံဆိပ်ခိုက်၊ သိမ်းတံဆိပ်ခိုက်၊ တောတွင်းမှ သစ်စုပုံစံခန်း သယ်ယူခြင်း၊ မြိတ်သို့ ဖောင်ဖွဲ့ သယ်ယူခြင်းများ မြိတ်မှာ စုပုံခြင်းလုပ်ငန်းများအထိ လုပ် ငန်းများ မှန်ကန်စနစ်တကျရှိစေရေး သစ်တော/သစ်ထုတ် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရန် ချပြရှင်းလင်းရာ လုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေချောမွေ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

သစ်ပုံဆိပ်မှ ထွက်ခွာလာတော့ ကားက တော တွင်းခြေသားလမ်းအတိုင်း ဖောင်းရတာမို့ ခပ်ပုန်ပုန်သာ၊ သစ်ထုတ်ကားလမ်း ဖောက်ထားတာပင် မကြာသေး။ တနင်္သာရီတိုင်းက မိုးများသောဒေသဖြစ်ပြီး မြိတ်ခရိုင်သည် လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် ပျမ်းပျမ်းရေချိန် နှစ်ရာလက်မအထက်ရှိသည်။ အောက်တိုဘာအထိ မိုးရွာ ဆဲဖြစ်ပြီး နိုဝင်ဘာလောက်မှ လမ်းဖောက်ခြင်းစတင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။ ဒါသည်ပင် အချို့နေရာများမှာ ပြေသားတို့ စိုစွတ်ဆဲ၊ ရေခိုင်းအချို့ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ကားထွက် မိုးတိုင်း အတော်အတန် လမ်းကြမ်းကို ကျော် မြတ်နိုင်ကြပေသည်။

တောလမ်း တစ်နေရာတွင် လူငယ်သုံးယောက်တို့ လမ်းဘေးမှာ နိုင်ငံရေးပြောကြားနေကြသည်။ ဝေဖန်ပြောကြားပြီး စုံစမ်းကြည့်ရာ ဒေသခံတွေဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ မုဆိုးအလုပ်ကို လုပ်ကြသည်ဟုဆိုသည်။ ရောက်သည့်နေရာဒေသခံတို့နှင့် စကားပြောခြင်းသည် ဒေသ၏ လူမှုစီးပွားရေး အပါအဝင် ဒေသအကြောင်း သူတို့ထံက သိရှိနိုင်သည်။ ရောက်စေလို သောသတင်းကောင်းတို့ကို သူတို့က တစ်ဆင့် ဒေသအတွင်း ရောက်ရှိ ဖို့နှင့်စေနိုင်သည်။

သူတို့နှင့်စကားပြောရင်း ပညာပေး ဆွေးနွေး၏။ သစ်တောဥပဒေဖြင့် ကာကွယ်ထားသည့် ဤဒေသတွင် တွေ့နိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမည်တို့ကို ရွတ်ပြုရှင်းပြရသည်။ ဘာကြောင့် ကာကွယ်ဖို့လိုသည်ကိုလည်း သူတို့ နားလည်နိုင်စွမ်းသလောက်အား ရှင်းပြရင်း ရွာမှာလည်း ဤအကြောင်းကို ပြန်လည်ရှင်းပြကြဖို့ စည်းရုံးရသည်။ ကားပေါ်ပါလာသော မုန့်တချို့ကို သူတို့ကလေးတွေ စားဖို့ ပေးခဲ့လိုက်သည်။ ညနေ နေရောင်မပျောက်မီလေးတွင် တောတွင်း သစ်ထုတ်ရေးစခန်းသို့ ရောက်ကြသည်။ ဆောင်းရာသီဖြစ်သည့်အပြင် တောတွင်းသို့ နေရောင်စောစောပျောက်သည်နှင့် အအေးခိုလာသည်။ တော၏သဘာဝကိုက အလွန်အေးတတ်ဖြစ်သည်။

ခေန်ဘေးပတ်လည်တွင်၊ ဝါးပြားက၊ ကြံသောင်း ဝါးတို့ အရံလိုက် ပေါက်နေကြသည်မှာ တစ်ရံလျှင် ဝါးလုံး ရေ ရာနှင့်ချီသည်။ မိုးများပြီး အလင်းလူကြရသည့်အတွက် ဝါးပင်တို့က မြင့်မားလှသည်။ ခေန်ရှေ့မှာဖြတ်စီးနေသော စမ်းချောင်းလေးမှာ အမြန်ပင် ရေချိုးကြရသည်။ ချောင်းလေးက သိပ်မကျယ်လှပါ။ ရေကမူ ကြည်လင်လှသည်။ ချောင်းရေကလည်းအေးလှသည်မို့ ကြာကြာမချိုးနိုင်ကြပါ။

ယခု ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသော နေရာက သကြက်ကြိုးဝိုင်း၊ အကွက်အမှတ် ရေ အတွင်းဖြစ်သည်။ သကြက်ကြိုးဝိုင်းသည် ဧက လေးသိန်းကျော် (၄၁၀၆၀၆ ဧက)ရှိသော ကြိုးဝိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၁၉၃၁ ခုနှစ်က ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အမြဲစိမ်းတောများအတွင်း သစ်ပင်ဝါးပင်တို့က မြင့်မားလှသည်။ သစ်မျိုးစုံလင်တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်ပေါင်းစုံတို့ ကျက်စားရာ နေရာဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ပေါင်းစုံ ကျက်စားခြင်းက သဘာဝတောတောင်တို့ ကောင်းမွန်နေသေးကြောင်း ပြဆိုနေ၏။

ခေန်ရှေ့ဝါးရုံတောဘေးမှာ ပက်လက်လှန်ထားသော ကြီးမားသော လိပ်ရွံ့ကြီး တစ်ခုတွေ့ရသည်။ ခေန်မှ မွေးထားသော ခွေးနှင့်ကြက်တို့ သောက်လို့ရအောင် ရေထည့်ထား၏။

‘ဒီလိပ်က အသက်တော်တော် ကြီးလောက်ပြီ

ထင်တယ်’

‘ကြီးပြီ ဆရာရေ..သူ့အသက်က ဒီလိပ်ရွံ့အကွက်ထဲက အရစ်တွေကို ရေတွက်ရင် ရတာဘဲ’

‘လိပ်သားစားကောင်းလားကွ’

‘တစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ မစားဖြစ်ပါဘူး၊ တွေ့တိုင်းလည်း မဖမ်းပါဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံမှပါ။ လူတိုင်းလည်းမစားဘူး။ သူ့ကိုစားပြီးရင် သွေးလေးလာတယ်၊ မေ့တတ်လာတယ်၊ လုပ်ငန်းမအောင်မမြင်ဖြစ်ပြီး ကြန့်ကြာတတ်တယ်’

‘ဟုတ်လား အဆန်းပဲ’

‘ဟုတ်တယ်ဆရာ...လိပ်သားစားပြီးရင် နောက်နေ့တွေမှာ တောထဲ လမ်းမှားတတ်လွန်းလို့...သွားနေကျ လမ်းတောင် ပျောက်ပျောက်သွားတယ်...ဒါမို့ လိပ်သား မစားရဲကြဘူး’ ညနေ မှောင်စပျိုးတော့မည့်မို့ စခန်းတဲမှာ မီးခိုးတလူလူနှင့် ချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်နေကြသည်။

‘ဘာတွေချက်နေကြတာလဲဟေ့’

‘တောထဲမို့ ရရာအသီးအရွက်လေးတွေပေါ့ ဆရာရယ်၊ ဒရပ်ကောက်ညွန့်၊ တညပ်ရွက်၊ ဖားသားကြော်၊ ကြက်ကလသားချက်’

‘ဒါမို့ ညနေက တဲဘေးမှာ သူတို့ကြက်တွေ အစာပက်ကျွေးနေတာ မြင်ရတာကိုး။ အိပ်တန်းတက်ခါနီးမှ အစာကျွေးလို့ အံ့ညံ့နေသည်။ ခဏနေတော့ ကြက်တစ်ကောင် အော်သံကြားလိုက်ရ၏။ တောထဲမှာ စခန်းချနေရတဲ့ သစ်တော/သစ်ထုတ် ဝန်ထမ်းတို့မှာ ဝိုက်ကွဲအတွက် အခက်အခဲမရှိဖို့ ကြက်မွေးကြလေ့ရှိသည်။ ကြက်ကလည်း ကြက်ဖတ်ကောင်နဲ့ ကြက်မ နှစ်မသုံးမလောက်လွှတ်မွေးထားလိုက်တာကနေ တစ်နှစ်လုံးပွားလာကြတာဖြစ်သည်။ အစာမကျွေးလည်း တောထဲမှာ သူတို့အတွက် အစာပေါသည်။ တစ်ခါတလေလည်း ဆန်လေးတာလေး ပက်ကျွေးလိုက်သည်ပေါ့။

ဟင်းတို့က လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်မို့ စားကောင်းသည်။ တိုးတစ် ကြော်ထားသော ဖားသားက မာနေ၏။ မေးကြည့်တော့ ‘ဒါ..ကျောက်ဖားတွေလေ ဆရာ...တစ်ကောင်တစ်ကောင်ကို အစိတ်သားလောက်ရှိတယ်...နည်းတဲ့ ကောင်ကြီးတွေမဟုတ်ဘူး’

‘ဒါမို့ မာနေတာကိုး’ များများရတဲ့အခါ ကြာကြာ အထားခံအောင် ကြပ်တိုက်ထားရတယ်လေ၊ ဒါမို့နည်းနည်းမာနေတာ’ ညစာစားရင်း နောက်တစ်နေ့လုပ်မည့် လုပ်ငန်းများ ဆွေးနွေးကြသည်။

မအိပ်ခင် စခန်းတဲရှေ့ မီးခိုးဘေးမှာ ထိုင်ကြရင်း ခေန်ရှေ့ကြမ်းသောက်ကြသည်။ ချောင်းခေန်နှင့် ကျိုသည့်ရှေ့

နွေးကြမ်းက သောက်လို့ကောင်းသည်။

PDF Compressor Free Version

အချိန်အခါမှာ အချမ်းသာအောင် ဂုဏ်ရတနာ ဖြစ်ကြီး ဖိုထားသည်။ တစ်ညလုံး မီးအရှိန်ရနေဖို့ ထင်းတုံး ကြီးများ ထည့်ထားသည်။ ညသည် ဘာသံမျှမကြားအောင် တိတ်တိတ်လှသည်။ တိတ်တိတ်ပြီး မှောင်မဲနေသည့် ညက နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် အိပ်စက်ခြင်းသို့ ရောက်စေသည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်စောစော ချောင်းထဲမှာပင် မျက်နှာသစ်ကြသည်။ ထမင်းကြော်စားပြီးသော် ဝန်ထမ်း များအားလုံး ယူနီဖောင်း အပြည့်အစုံဝတ်ကြပြီး ပင်ထောင် ဂိုက်ထားသည့် အကွက်အမှတ် ၈၆ နှင့် ရေ အတွင်းသစ် ထုတ်လုပ်နေခြင်းကို စစ်ဆေးဖို့ စခန်းကထွက်ကြသည်။

အရင်ဆုံး ဂိုက်မှတ်ထားသော ပင်ထောင်များနှင့် ငုတ်လုံး၊ ဗြတ်ပိုင်းပေး စစ်ဆေးအကောက်ဂိုက်၊ သိမ်းတံ ဆိပ်ဂိုက် လုပ်ငန်းများကို ပင်ထောင်စာရင်း၊ အကောက် ဂိုက်မှတ်ပြီးသော စာရင်းတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးသည်။

ပင်ထောင်ဂိုက်ထားသော အများဆုံးသစ်မျိုးမှာ ကညင်ဖြစ်သည်။ သက်န်းကိုလည်း ရရှိသလောက်များ များချင်နေသည်။ သစ်ထုတ်ရေးသည် သစ်မျိုးကောင်းနှင့် ရွေးကောင်းရသော သစ်မျိုးကိုသာ ရွေးချယ်ပြီး သစ်ထုတ် လိုကြသည်။

သစ်တောဦးစီးဌာနကလည်း ထိုသို့ မဖြစ်စေဖို့ ရည် ရွယ်ဆောင်ရွက်ရသည်။ ဈေးကွက်ပင် ရောင်းပန်းလှသော သစ်မျိုးတစ်မျိုး သို့မဟုတ် အနည်းငယ်ကို ရွေးချယ်ထုတ် လုပ်ခြင်းက ထိုတောတွင် တန်ဖိုးနည်း သစ်မျိုးတို့သာကျန် ငိုနေခြင်းဖြင့်သစ်တောအဆင့်အတန်းကို ကျသင်းစေသည်။ သတ်မှတ်ရင်စိုလုံးပတ်နှင့် ကိုက်ညီသောသစ်မျိုးအားလုံးကို ထုတ်လုပ်ရခြင်းက တောအဆင့်အတန်းကို ထိန်းသိမ်းရာ ရောက်သည်။ ဒါမို့ ပင်ထောင်ဂိုက်မှတ်ရန် ခရိုင်ရုံးမှ အမိန့် ထုတ်ပြန်ကာတည်းက သတ်မှတ်ရင်စိုလုံးပတ်ရောက်ရှိသော သစ်မျိုးအားလုံးဂိုက်မှတ်ရန် အတိအကျ ထည့်သွင်း ညွှန် ကြားရသည်။

ခုတ်လှဲပိုင်းဖြစ်၊ စစ်ဆေးတိုင်းတာအကောက်ဂိုက် မှတ်ပြီးသော သစ်လုံးများနှင့် ငုတ်ရင်းစစ်ဆေးကြသည်။ သစ်မျိုး...ကညင်၊ ပင်ထောင်နံပါတ်...၄၀၈၊ ဗြတ်ပိုင်း ပေး...၁၈ ပေး၊ သုံးလုံး၊ အကောက်နံပါတ်...၉၅၃၊ ၉၅၄၊ ၉၅၅...စုစုပေါင်း ၂၉၉.၄ ကုဗပေ ရရှိရာ ၆ တန်ခန့်ထွက် ရှိသည်။ ကညင်ကို ရင်စိုလုံးပတ် ၈ ပေနှင့်အထက် သတ် မှတ်ပင်ထောင်ဂိုက်မှတ်စေပြီး၊ ခန့်မှန်းတစ်ပင်လျှင်နှစ်တန် ခွဲဖြင့် ထွက်ချက်လျက် ပင်ထောင်အရေအတွက်ကို သတ် မှတ်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကျန်သစ်ဟာတို့ကို ရင်စိုလုံး ပတ် ၆ ပေခွဲနှင့်အထက် သတ်မှတ်ပြီး သတ်မှတ်တန်ထုတ်

ယူနိုင်ရေး ပင်ထောင်တစ်ပင် ခန့်မှန်းတန် တစ်တန်ခွဲဖြင့် ပင်ထောင်အရေအတွက် သတ်မှတ်ပေးသည်။ သစ်ထုတ် သည့်ပမာဏသည် ကြီးပိုင်းအလိုက်သစ်တောစာရင်းကောက် စဉ်ကထွက်ချက်ရရှိထားသည့် AAC ၏အောက်သာ သစ် ထုတ်ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၉- ၂၀၂၀ ခုနှစ်အထိ သစ်ဟာ ၃၃၅၅၅ တန်ထုတ်လုပ်ခဲ့၏။

ယခု စစ်ဆေးရာတွင် ပင်ထောင်ဂိုက်မှတ်သည့် အပင်များကိုသာ ထုတ်လုပ်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊ ပင်ထောင်ကျန် များ ရှိ/မရှိ သစ်ထုတ်ရာတွင် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်အပင်များ ထိခိုက်မှုအခြေအနေ၊ စစ်ဆေးတိုင်းတာ တံဆိပ်ဂိုက်မှတ် ခြင်းများ ငုတ်ရင်းတွင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊ အပင်လုံး ရာတွင် သစ်ထုတ်ဆုံးရှုံးမှု ဝေလျာနည်းစေရန် ငုတ်အမြင့် သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း လိုက်နာမှု ရှိ/မရှိတို့ကိုလည်း စစ် ဆေးသည်။

သစ်မျိုးကောင်းတို့ သာမက သတ်မှတ်ရင်စိုလုံး ပတ်နှင့် ကိုက်ညီသော အပင်တို့ပေါများသဖြင့် ပင်ထောင် ဂိုက်မှတ်ခြင်းနှင့် သစ်ထုတ်ခြင်းတို့ကို စစ်ဆေးရာမှာ တစ် ပင်နှင့်တစ်ပင် အလှမ်းဝေးခြင်းမရှိပါ။ ဆိုရလျှင် တောအ တန်းအစားနှင့် တောအဆင့်အတန်း ကောင်းမွန်သေးသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။

သကြက်ကြီးပိုင်း၊ အကွက်အမှတ် ၈၆၊ ရေ အတွင်း စိမ်းစိုညှို့ပိုင်းသော တောအတွင်း ဆက်လက်ကွင်းနင်းကြ သည်။ တောတို့က ပိန်းပိတ်အောင် ထူထပ်လျက်ပေါက် ရောက်နေကြသည်။ ပေါက်ရောက်သော သစ်မျိုးတို့မှာ သက်န်း၊ ကညင်၊ ကေား၊ ပုနီသင်း၊ ယပနေ၊ ကုံကော်၊ တောင်သရက်၊ သပြေ၊ ပျဉ်းပ၊ သစ်တို့၊ ကတွတ်၊ တောင် ပန်း၊ တောင်ခဲ၊ တောကြက်ပောက်၊ တောဖူးရင်း၊ တော ဒညင်း၊ တောင်ကမ်းစော်၊ ပုန်းစရစ်၊ ကျဲခဲ၊ ကျွဲသွေး ပင်လယ်ပြင်၊ သစ်ပင်း၊ သင်ပုန်းထိုင်၊ ဇင်းစွယ်၊ ရှစ်ခေါ၊ အောက်ချင်းစာ၊ ရှော်ပင်၊ ယပနေကျောက်၊ သက်န်း ကျောက်(သက်န်းနက်)၊ ဥာနီ၊ သစ်ဖြူ၊ သမီးလောင်း၊ ရှဉ့်ပတက်၊ ညောင်တို့ ပေါက်ရောက်ကြသည်။

အစေးမှာ ပေါက်ရောက်နေသော သစ်ပင်သစ် တောတို့အတွင်းမှာ အဝါရောင်ပန်းပွင့်များဖြင့် သက်န်းပင် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဖြူရောင်ပန်းပွင့်တို့ဖြင့် တောင်သ ရက်ပင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကြက်သွေးရောင် အညွန့်တို့ ဖြင့် ကုံကော်ပင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လှေးခြားထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နေရသည်။ ကျွန်းပင်နှင့် သစ်ဝေပင်တို့ ပန်းပွင့် ရှိန်တွင် အဝေးမှထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရသလိုမျိုးဖြစ်သည်။

သက်န်း၊ ကညင် သစ်မျိုးသာ ရွေးကောင်းရတာ မဟုတ်ပါ။ တောင်ခဲ၊ သင်ပုန်းထိုင်၊ ဥာနီ၊ သပြေ၊

ကန်ကော်၊ ကတွတ် သစ်မျိုးတို့လည်း ဈေးကွက်ရှိကြသည်။ လှသုံးနည်း၊ ရွာနံ့ပျံ့အပြစ်၊ သတ်မှတ်ထားသော တီသစ်မျိုး များထဲမှ တောင်ခရိုင်သည် သစ်အရည်အသွေးကောင်းခြင်းကြောင့် သက်နိုးနှင့်ချော့ပြိုင်ရပြီး လေ့တည်ဆောက်ရာတွင် အဓိကအသုံးပြုလျက် သက်နိုးထက်ပင် ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့အတူပင် သင်ပုန်းထိုင်နှင့် ဥဘန်တို့ကိုလည်း လေ့တည်ဆောက်ရာတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုလျက် သစ်ကောင်းမို့ ဈေးကောင်းရသော သစ်မျိုးဖြစ်ကြသည်။ ထိုသစ်မျိုးတို့သည် လက်ရှိအုပ်စု ၅ သစ်စာရင်းမှာ ပါဝင်ရာ တောင်ခရိုင်ကို အုပ်စု ၁ သို့လည်းကောင်း၊ သင်ပုန်းထိုင်နှင့် ဥဘန်ကို အုပ်စု ၂ သို့လည်းကောင်း ပြောင်းလဲထည့်သွင်းသင့်ကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။

ဝဲကား တောင်ကန်းမိုး၊ ရှစ်ခါး သစ်မျိုးကို ပရိဘောဂအသုံးများကြသည်။ ကညင်ကြောင်ချေးမှာ အကြောရွှပ်ပြီး ခက်လှေကြီးများတွင် ရွက်တိုင်းအပြစ် အသုံးပြုတတ်ကြသည်။

ဝါးအနေဖြင့် ကြသောင်း၊ သတွတ်၊ ဝါးယား၊ တပင်တိုင်၊ ဝါးပြောက်တို့တွေ့ရသည်။ ကြိမ်အမျိုးမျိုးတွင် ဆင်နာမောင်၊ ကြိမ်နီ၊ ကြိမ်မဲ၊ ကြိမ်နံ့သာ၊ ကြိမ်ဖြူ၊ ကြိမ်ပုတ်၊ ရေသောင်၊ တောင်သောင်၊ တောတန်းလန်း၊ တောင်တက်ကြိမ်တို့ တွေ့နိုင်သည်။ တောင်တက်ကြိမ်က တောင်ခြေကနေ တောင်နှစ်လုံး သုံးလုံးအထိ ကျော်သွားနိုင်တာကလား လုံးပတ်ကလည်း နှစ်ပေ သုံးပေ အထိကြီးတယ်။

- 'တယ်နေရာမှာ အဓိက သုံးကြလဲ'
- 'အခုတိုင်းအတူလုံးတယ် မကြားသူးသေးပါ ဆရာ'
- 'တောကအလွန်ကောင်းအတူ အင်ကျားလဲရှိမှာပေါ့'
- 'ရှိပြီလားဆရာ'

'အင်းကျားသာ မဟုတ်တာ ဆင်၊ ကျား၊ ကျားသစ်၊ ကျားသစ်နက်၊ ပြောင်ကြည့်သူတော်၊ တောရွေး၊ ဝဲပြီးကောက်၊ ဝက်ဝံ၊ ခွေးဝံ၊ မျောက်ဝံ၊ မျောက်လွှဲကျော်၊ မျောက်လေဓမ္မ၊ မျောက်ညို၊ မျောက်အပျိုးမျိုး၊ ငှက်ဆိုရင် အောက်ချင်းငှက်၊ အောင်လောင်ငှက်၊ လိပ်လည်းပေါတယ်၊ တိုက်လိပ်၊ တောင်လိပ်...ခြေခြောက်ဘက်လိပ်၊ လိပ်ရင်ကမ်း၊ လိပ်ခေါင်းနီ၊ လိပ်ပျော့၊ လိပ်အပျိုးမျိုး၊ နောက်ပြီး ဝါးကြီး၊ ဝါးအုံ၊ မြေဟောက်၊ မြေမိမ်း၊ လင်းမြေစုံလို့ပါဘဲ ဆရာ'

'ခြေခြောက်ဘက်လိပ်က ခြေထောက် ခြောက်ချောင်းပါနေတာလား'

'နောက်ခြေမှာ အတက်ပါနေတာပါ။ တောင်ပေါ်တက်ရင် နောက်ပြန်ပကျမို့ သုံးတာဖြစ်ပယ်' ကျွန်တော်က ပြုလျက်....

'ဒါနဲ့ အခုပြောသွားတဲ့ တောထဲမှာ ကျက်စားတဲ့ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်ဆိုတာတွေက ကြားဘူးတာတွေ များရွတ်ပြနေတာလား ကိုယ့်လူရယ်'

'မဟုတ်ရပါဘူးဆရာ...ဒီအကောင်တွေက ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ဖူး မြင်ဖူးတာတွေပါ။ ကြည့်တော်မဲ့လည်း ပေါပေါများများကို တွေ့နိုင်တာပါ'

'တွေ့ဖူးမြင်ဖူးတယ်ဆိုတော့ အခုရော ရှိသေးရဲ့လား၊ ဥပမာ ကျား၊ ကျားသစ်၊ ကျားသစ်နက်လို့ အကောင်မျိုးပေါ့'

'အခု ကျွန်တော်ပြောတဲ့ အကောင်တွေက လက်ရှိလည်း တွေ့ရတဲ့ အကောင်တွေပါ'

'တောထဲမှာ ကြာပြီလား'

'အင်း...နှစ်ပေါင်းကို ကြာပြီပေါ့..'

သစ်ထုတ်ရေး ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က 'သူက ကျွန်တော်တို့အထဲမှာ သကြက်ကြိုးဝိုင်းထဲ နေတဲ့နှစ်အကြာဆုံးပေါ့၊ အားအကိုးရသင့်ဘဲ'

ထိုဝန်ထမ်းမှာ လူရွယ်သာ ရှိသေးသည်။ အလုပ်ကြိုးစားပုံပေါ်သည်။

'သူတို့ကို တွေ့ဖို့တော်တော် ခက်မလား'

'ဘာမှ မခက်ပါဘူး...ဒီကနေ သိပ်မဝေးတဲ့ နေရာမှာ ဆားကျင်းရှိတယ်...အဲဒီ ဆားကျင်းမှာ စောင့်ကြည့်ပယ်ဆိုရင်တောင် သူတို့ကို တွေ့ပါတယ်'

သူကောင်း များပါ။ ပြန်ဟာဘက်ခြမ်း (တနင်္သာရီတိုင်း)နှင့် ထိုင်းဘက်ခြမ်း တောင်ကြောတစ်လျှောက် လျှောက်ဆင်တွေအုပ်စုလိုက်ကျက်စားသွားလာနေကြသည်။ သကြက်ကြိုးဝိုင်းအတွင်း သစ်တောလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် သွားရောက်သည့် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ကျားသစ်နက်တစ်ကောင်ကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူခဲ့ဘူးသည်။ ကင်မရာထောင်ချောက်များမှလည်း ဖော်ပြပါ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းများ လတ်တလော ကာလအတွင်း ရရှိထားပါသည်။ သစ်ပင်ပြင့်ပြင့် ထိပ်ဖျားတို့အပေါ်မှ အောင်လောင်ငှက်တစ်အုပ် ပျံသန်းသွားသည်။ အောင်လောင်ငှက်တို့ကား လှပစန့်ငြားလွန်းလှသည်။

ဒီတော၊ ဒီတောင်၊ ဒီမြေ၊ ဒီရေတို့အား ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့လိုသည်။ နိုင်ငံပင်ငွေရရှိရေးအတွက် သစ်မျိုးစုံတို့ကို ကြိုးဝိုင်းအလိုက် ထုတ်ယူနိုင်သည့် နှစ်စဉ်ခန့်မှန်းတောထွက်၏ ဝေဟနပမာဏဖြင့် ခန့်ခွဲတကျ ထုတ်ယူရင်း သဘာဝတောတို့၏ ဂေဟစနစ်ပျက်စီးစေရေး အလေးထားဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ပေသည်။

+++++-----++



PDF Compressor Free Version

သုတေသနအမျိုးအစားများနှင့် သုတေသနယူဆချက်

အောက်တင် ဖြေရှင်း သစ်တောသုတေသနဌာန

သုတေသနလုပ်ငန်းဟုဆိုရာတွင် သုတေသီတစ်ဦးမှဆောင်ရွက်မှ သုတေသနလုပ်ငန်းကိုသာ ခေါ်ဆိုရမည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသည့်ပတ်ဝန်းကျင်၌ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေးစသည်တို့ရှိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများတွင်လည်း သုတေသနလုပ်ငန်း နှစ်မခေးပါ။ သို့သော် ဆောင်ရွက်နေရသည့်လုပ်ငန်းတိုင်း သုတေသနတောမဟုတ်ပါ။ သုတေသနဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရသည့် သုတေသီတစ်ဦးအတွက် နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသည့် ဆောင်ရွက်နေရသည့် လုပ်ငန်းတိုင်းသည် သုတေသနနှင့်တစ်နည်းတစ်ဖုံ ဆက်စပ်လျက်ရှိနေသည်။ သုတေသနလုပ်ငန်းသည် လွယ်လင့်လို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးခက်ခဲသော ကြည့်လျှင်တိမ်သင့်လို့ဖြင့် နက်ရှိုင်းသော တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုဖြင့် စိတ်ပါဝင်စားဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

တက်သစ်စပညာရှင်များနှင့် နောင်ထွက်ပေါ်လာမည့် လူငယ်ပညာရှင်များ အဆင့်မြင့် ပညာသင်ယူနေကြသည့် သို့လွန်ကျောင်းသားများ၊ ကျွမ်းကျင်ရေးသားနေကြသည့် သုတေသီများနှင့် အတွေ့အကြုံနည်းသေးသည့် သုတေသီများအားလုံးတို့အတွက် သုတေသနလုပ်ငန်းတစ်ခု စတင်ဆောင်ရွက်ရန် သုတေသနအဆိုပြုလွှာရေးသားသည့်အခါတို့တွင်အခြေခံအချက်များအကြောင်း တင်ပြလိုပါသည်။ သုတေသနအဆိုပြုလွှာရေးသားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုတေသီတစ်ဦးဖတ်ရမည့် ဖတ်သင့်သည့် ကိုးကားကျမ်းစာအုပ်များ များစွာရှိပါသည်။ ဖတ်ဖူးခဲ့သည့် စာအုပ်များမှ မှတ်တမ်းတင်သားထားရှိသည့် အကြောင်း အရာများမှအနည်းငယ်အား နားလည်သလောက်ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းသောဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မတ်ခုံပူးသည့် သုတေသနလုပ်ငန်း အဆိုပြုလွှာနံပါတ်သက်သည့် စာအုပ်များအား အောက်တွင် ကိုးကားကျမ်းစာအုပ်များအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။

သုတေသနတစ်ခုဆောင်ရွက်ရာတွင် သုတေသနဆောင်ရွက်ရသည့် ကျိုးကြောင်းဖော်လျှင်သော အကြောင်းအရင်းကို ဦးစွာသိရှိရန်လိုအပ်သလိုသုတေသနအယူအဆကိုလည်း မှန်ကန်အောင်ရွေးချယ် တတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

မိမိဆောင်ရွက်လိုသည်၊ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်၊ ဆောင်ရွက်စေလိုသည်၊ ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေ၍ သုတေသနပြုလုပ်ရမည့်စသည်ဖြင့် အကြောင်းအရာများကိုသိရှိပြီးပါက ရှုပ်ထွေးသည့် နည်းလမ်းများထက် မိုးရှင်းလွယ်ကူသည့်နည်းလမ်းများဖြင့် စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ခြင်းသည်မိမိရရှိလိုသည် မှန်းတိုင်ကို အလွယ်ကူဆုံး အမြန်ဆုံး ရောက်ရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ကြုံတွေ့နေရသည့် ပြဿနာများကို အထိထောက်ဆုံးဖြေရှင်းနိုင်မည် နည်းလမ်းများကိုရရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ မိုးရှင်းစွာစဉ်းစား၍ စေတီမိနည်းပညာများဖြင့် ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်မှသာ လက်တွေ့နယ်ပယ်တွင် အသုံးပြုနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

အောက်တွင်ရှိ သုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲသည့်အခါ သုတေသနပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရသည့် အကြောင်းရင်းအပေါ်ပု အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သုတေသနရည်ရွယ်ချက်များကို တည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်ပြီး သုတေသနတွင်ပါဝင်ရမည့် အဓိကလုပ်ငန်းများမှ တစ်ခုဖြစ်သည့် သုတေသနယူဆချက်(သို့) သုတေသနမှန်ဆချက် (Research Concept)ကို မှန်ကန်အောင်ရေးဆွဲမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပညာရပ်၊ နယ်ပယ်၊ ဆောင်ရွက်လိုသည်ရှိထောင် စသည်တို့ကို အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်မည့်သုတေသနလုပ်ငန်းအမျိုးအစား (Types of Research)ကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုမည့်နည်းစနစ်များကို မှန်ကန်စွာချမှတ်နိုင်ပါမည်။

ဦးစွာပထမ သုတေသနလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအား ဖော်ပြအားဖြင့် -

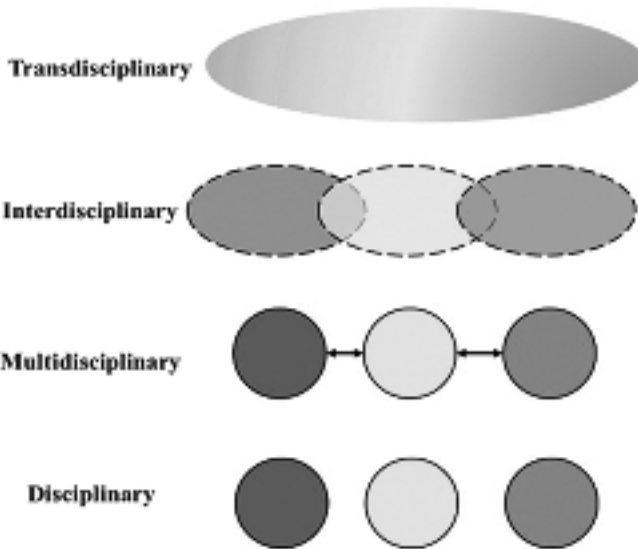
- ❖ သုတေသနပြုလုပ်ရသည့်ရည်ရွယ်ချက် (Purposes) အရ
 - သီအိုရီ/အခြေခံ (သဘောတရားဦးတည်လေ့လာသည်) သုတေသန (Theoretical/ Basic Research)
 - အသုံးပြုသုတေသန (Applied Research)
- ❖ သုတေသနနယ်ပယ် အတိုင်းအတာ (Depth of scope) အရ

- စူးစမ်းရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း သုတေသန (PDF Compressor) Free Version
- သရုပ်ပြ သုတေသန (Descriptive Research)
- ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းပြသခြင်း သုတေသန (Explanatory Research)
- ဆက်နွယ်မှုပြ သုတေသန (Correlational Research)
- ✧ သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့်အချက်အလက် (Data used) အရ
 - အရည်အသွေးအခြေပြု သုတေသန (Qualitative Research)
 - အရေအတွက်အခြေပြုသုတေသန (Quantitative Research)
- ✧ သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်သည့် ကိန်းကိန်း အကြောင်းအရာ (Degree of Manipulation of Variables) အရ
 - လက်တွေ့စမ်းသပ်လေ့လာမှုပါဝင်သည့် သုတေသန (Experimental Research)
 - လက်တွေ့စမ်းသပ်လေ့လာမှုမပါဝင်သည့် လေ့လာဖော်ပြသောသုတေသန (Non-Experimental Research/Descriptive Research)
 - လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုတစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပါဝင်သော သုတေသန(Quasi-Experimental Research)
- ✧ သုတေသနလုပ်ငန်းအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်/ကောက်ချက် (Types of Inferences) အရ
 - ကျိုးကြောင်း တွက်ဆ/ သက်သေပြ သုတေသန (Deductive Investigation)
 - ရှာဖွေသုံးသပ်ဖော်ထုတ်ခြင်း သုတေသန (Inductive Research observation to generalization)
 - တွေးခေါ်မှန်းဆချက်မှ ရုပ်တိပြုသုတေသန (Hypothetical-Deductive Investigation)
- ✧ သုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ (The time in which it is carried out) အရ
 - ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း သုတေသန (Longitudinal Study Diachronic Research)
 - သက်မှတ်ကာလအတွင်းရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း သုတေသန (Cross-Sectional Study/Synchronous

- Research)
- ✧ သုတေသနလုပ်ငန်းအတွက်ရရှိသော အချက်အလက် (Sources of Information) အရ
 - (အဓိက) အရင်းခံအကြောင်းအခြေပြု သုတေသန (Primary Research)
 - (သာမည) ဆင့်ပွား သုတေသန (Secondary Research)
- ✧ သုတေသနလုပ်ငန်းအတွက် ရရှိလာသည့် ကိန်းကိန်း အချက်အလက် (How the Data is obtained) အရ
 - မှတ်တမ်းတင်သုတေသန (Documentary Research)
 - လက်တွေ့ကွင်းဆင်းသုတေသန (Field Research)
 - ဇာတ်ခွဲခန်းပြု သုတေသန (Laboratory Research)
- ပေါင်းစပ်နည်းလမ်းများအခြေပြု သုတေသန (Mixed Methods Research Documentary, Field and or Laboratory) ဟူ၍ ခွဲခြားနိုင်သည်။
- သုတေသနလုပ်ငန်းတစ်ခုသည် သုတေသီ၏ ဦးတည်ရည်ရွယ်သည်။ အလေးအနက်ပေးလိုသည့်အကြောင်းအရာအရ အမျိုးအစားကို ခွဲခြားပြောဆိုနိုင်ပြီး သုတေသနလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် သုတေသနအမျိုးအစား တစ်ခုထက်မက ပေါင်းစပ်ပါဝင်နိုင်ပါသည်။
- ဆောင်ရွက်မည့် သုတေသနလုပ်ငန်း၏ သုတေသနယူဆချက် (Research Concept)ကို သိရှိရမည်ဖြစ်ရာ အဓိကအားဖြင့် -
 - ✧ ပညာရပ်ဆိုင်ရာသုတေသန Disciplinary/ Intra disciplinary Research ပြဿနာတစ်ရပ်/အဖက်အဖက်တစ်ခု(သို့) အကြောင်းအရာတစ်ရပ် အပေါ် ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေရန်(သို့) သိရှိလိုသည့် အကြောင်းရာတွင် ရင်းပြဿနာနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရှုထောင့်တစ်ခုတည်းမှကြည့်သည့် သုတေသနဖြစ်သည်။
 - ✧ ပညာရပ်ပေါင်းစုံသုတေသန Multidisciplinary Research မဟုတ်သည့် ပညာရပ်/ နယ်ပယ်များ မှကျွမ်းကျင်သူများ အတူတကွ လုပ်ဆောင်ချက် ရှိကြသော်လည်း အကြောင်းအရာ အခြေအနေတစ်ခုတွင် ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်း (သို့) သုံးသပ်တင်ပြရန်ဖြစ်ပေါ်လာပါက မိမိတို့ကျွမ်းကျင်ရာ

ပညာရပ်/နယ်ပယ်ရှုထောင့်များမှသာ အခြေခံ၍ **PDF Compressor Free Version**

- ❖ ပေါင်းစပ် သုတေသန Interdisciplinary Research ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန် ကျွမ်းကျင်သူများသည် မိမိတို့ပညာရပ်/နယ်ပယ်များမှသာမက ဖြစ်နိုင်သည့် နည်းစနစ်ကိုပါ ပေါင်းစပ်၍ စုစည်းညှိနှိုင်းရှာဖွေသည့် သုတေသန ဖြစ်သည်။
- ❖ ကဏ္ဍစုံပါဝင်သည့် ပေါင်းစပ်အခြေပြုသုတေသန Transdisciplinary Research လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသည့်ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကွဲပြားခြားနားသော နည်းနာနိဿယများဖြင့် ပေါင်းစည်းပါဝင်ထားသည့် နည်းလမ်းများအား ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာ၌ ရှုထောင့်ပေါင်းစုံ ပါဝင် ပတ်သက်နေသော ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ အားလုံးပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းမှ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ပြီး လက်တွေ့ကျကျ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် နည်းစနစ်များကို ရရှိစေသည့် သုတေသနဖြစ်သည်။



သုတေသနယူဆချက် အခြေခံများပြခြင်း

ဖော်ပြပါသုတေသနနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြေခံအကြောင်းအရာများဖြစ်သည့် သုတေသနအမျိုးအစားများနှင့် သုတေသနယူဆချက်တို့ကို သိရှိပြီးမှသာ သုတေသနလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းစနစ်များ၊ စမ်းသပ်အခြေပြုမည့် ဝီဒီယိုများ လေ့လာ

ဆန်းစစ်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် ခွဲခြားစိတ်ဖြာခြင်းနည်းလမ်းများ၊ တွေ့ရှိချက်များအား ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တင်ပြမည့် ပုံစံများ၊ အတည်ပြုချက်နှင့်လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ စသည်ဖြင့် တစ်ဆင့်ချင်းအား စဉ်းစားတွေးဆရပါမည်။ ထို့နောက် သုတေသီတစ်ဦး၌ ရှိရမည့် သိရှိရမည့် စဉ်းစားချင့်ချိန်ရမည့် အချက်အလက်များ၊ စောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်နှင့် ရှင်းလင်းတိကျရမည့် သဘောဆန္ဒများ၊ လျှို့ဝှက်ရမည့်အကြောင်း အရာစသည်တို့ကိုလည်း သိရှိရပါမည်။

သုတေသနလုပ်ငန်းပြီးစီးသည့်အခါတွင် ရလဒ်များအားတင်ပြသည့်အခါ သုတေသနစာတမ်းပုံစံဖြင့်တင်ပြခြင်း (Research paper) နှုတ်ဖြင့်တင်ပြခြင်း (Presentation) ပိုစတာပုံစံဖြင့်တင်ပြခြင်း (Poster presentation)နှင့် အစီရင်ခံစာ သင်ကြားရေးပြဌာန်းအနေဖြင့်တင်ပြခြင်း (Report/Reference) စသည်ဖြင့်ရှိရာ သုတေသနရလဒ်များအား အသုံးပြုမည့် အသုံးပြုစေလိုသည့် အဖွဲ့အစည်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့အပေါ် ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ဘက်လိုက်မှုကင်းစွာ တင်ပြရပါမည်။

သို့မှသာ သုတေသနလုပ်ငန်းတစ်ခုသည် အောင်မြင်စွာပြီးမြောက်နိုင်သည့် သုတေသနလုပ်ငန်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုပါသည်။

(သုတေသနလုပ်ငန်းအား အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်တက်သစ်သုတေသီများနှင့်လူငယ်များ ဖတ်ရှုသင့်သည်) ကိုးကားကျမ်းစာအုပ်များ

Jonathan Lijebblad, Lei Pyar, Khin Khin May, Saung Hin, May Phyu, Salween, Moe Makha, Iris. 2021. Research Handbook for Emerging Researchers. Editor-Jonathan Lijebblad

Ranjit Kumar. 2019. Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginners, 5th Edition (1st Edition 1999, 2nd Edition 2005, 3rd Edition 2010, 4th Edition 2014). SAGE Publications Ltd. London

Scott w. Vanderstoep and Deirdre D. Johnston. 2009. Research Methods for Everyday Life: Blending Qualitative and Quantitative Approaches. ISBN: 978-0-470-34353-1. Jossey-Bass, San Francisco

PDF Compressor Free Version



ရွှေတောင်ရွှေရွှေရွှေ

အုန်းလွင်လေး

ဘာလို့မှန်းတော့ မသိ၊ စိတ်ထဲမှာ အလိုလိုနေရင်း ဘဝင်မကျ နိုင်တဲ့ ဟာသာတာကြီးဖြစ်နေတာက တစ်ခုခုလို့နေမှန်းတော့ ကိုယ့်ကို ကိုယ်သိနေ၏။ တခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အလိုမကျဖြစ်တယ်၊ မကျေမနပ်ဖြစ်တယ်၊ ဒေါသဖြစ်တယ်လို့လည်းမဟုတ်။ ဘာမှမဖြစ်ပါဘဲ ဘာလို့မှန်းမသိတာကြီးကို အခုတလော ဦးအင်လုံးခံစားနေရတာ ရက် သတ္တန္တစ်ပတ်ရှိပြီ။ ပင်စင်ယူပြီးစ သုံးလလောက်မှာ ဆုကြေးရငွေထဲက မကျန်းမော့၊ မမာရေးဖြစ်ရင် အရေးပေါ်သုံးနိုင်အောင် လှူဒါန်းလိုတာ လှူရအောင် ချန်သင့်တာချန်ထားပြီး လင်မယားနှစ်ယောက် ရပ်ဝေးရှိ ရင်းနှီးတဲ့ အသိမိတ်ဆွေ လုပ်ထောက်ကိုင်ဟောင်းများ၊ ဆွေမျိုးမိတ် သင်္ဂဟများဆီ လည်ပတ်ရင်း ဘုရားပူးထွက်ခဲ့၏။ နောက်ထပ် သုံးလမှာ အခြေချနေရာ အိမ်မှာနေရင်း ပနက်/ည ပုံမှန် ဘုရားဝတ်ပြု၊ ပေတ္တာပို့ ဘာဝနာပွား။ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား လမ်းလျှောက်လိုက်၊ အိမ်သူခွဲချေ၊ ဝယ်အကုလိုက်ကာ မီးဖိုချောင်အလုပ်ကုလိုက်၊ အိမ်ဝန်းကျင် ပေါ့ပေါ့ပါး ပါး သန့်ရှင်းရေးအလုပ်လေး လုပ်လိုက်၊ စီနီယာ ပင်စင်စားကြီးများနဲ့ ချိန်းဆိုင်ဆွေ့ပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်လိုက်၊ တစ်ခါတရံ ဂေါက်ရိုက် လိုက်ဖြင့် အပူအပင်မဲ့ အေးချမ်းစွာဖြင့် ပင်စင်စားဘဝဖြတ်သန်းလာတာ ခြောက်လပြီးပြောက်ခဲ့ပြီ။ ပင်စင်စားဘဝ ခြောက်လကျော်အပြီးမှာဖြင့် ဦးအင်လုံးတစ်ယောက် အိမ်ရှေ့ထိုင်နေရင်း အိမ်နောက်ဖက်မှာ ထိုင်ရင် ပိုကောင်းလေမလား၊ အိမ်ရှေ့မှာလဲရင်း အိမ်ရှေ့မှာ လမ်းထလျှောက်ရင် ပိုကောင်းလေမလား၊ စာကြည့်နေရင်း တီဗွီဖွင့်ကြည့်တာ ပိုကောင်းလေ မလားသေည်ဖြင့် မိမိ၏ ပစ္စုပ္ပန်အခြေအနေတိုင်းကို အလိုမကျနိုင်ဘဲ ဘယ်လိုလေးက ပိုကောင်းလေမလားထင်ပြီး စိတ်ထဲရှိတိုင်း လုပ်ကြည့် လည်း၊ ဝတ်တိုင်းမကျတာကို ခံစားရင်း သက်ပြင်းအခါခါချနေမိ။ ပင်စင် ယူပြီးစညှဆိုစောစောအိမ်၊ ဝေါင်းချသည်နှင့် အိမ်လို့ပျော်ပြီး မနက်စော စောထတတ်လည်း အခုအတောအတွင်း ညလည်း စောစောအိမ်မပျော်။ အိမ်ပျော်လည်း နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် မရှိသလိုလို၊ ဦးအင်လုံး စိတ်မှာ ပြစ်နေတာက တစ်ခုခုတော့လို့နေတယ်။ ဘာလို့နေမှန်း မသိတဲ့ခေဒနာ၊ ဒါဟာ ပင်စင်နာဆိုတာလား၊ အနုတစ်စိတ်ဝေဒနာဆိုတာလားလို့ ကိုယ် ကိုကိုယ်လည်း ဆန်းစစ်ကာ တွေးမိကောင်းရဲ့၊ ဝန်းဟောင်နံ နှစ်ယောက်

တည်းရှိတဲ့အိမ်မှာ ဦးအင်လုံးတစ်ယောက် တည်း၊ မိမိခံစားနေရတာတွေ မပျိုသိပ်နိုင်လို့ အိမ်သူကို ဖွင့်အပြောမှာ အိမ်သူက-

‘ကျွန်မလည်း အခုတလော ရှင့်ကို သက်ပြင်း တချချဖြစ်နေတာ၊ ထမင်းစားနည်း တာ၊ ညညဆို အိမ်မပျော်ဘဲ တရွတ်ရွတ်နိုး နေတာတွေ သတိပြုမိပါရဲ့’

‘ဟုတ်တယ်ကွဲ့၊ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ပူနည်းလို့စားမဝင်၊ အိမ်မပျော်တာကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘာမှန်းသာမပြောတတ်တာ တစ် ခုခုလို့နေသလိုလို တစ်ခုခုပျောက်တာ ရှာမ တွေ့သလိုလိုကြီးကွဲ့၊ စဉ်းစားလို့လည်းမရဘူး’

‘အို ဘာမှ အတွေးတွေများ၊ စဉ်းစားမ နေခဲ့တော့၊ ကျွန်မတို့မှာ ငိုတာလေးနဲ့ ရောင့်ရဲ တတ်တဲ့ အကျင့်လုပ်လာတာ ကျင့်သားရနေ ပြီ၊ ကုန်စွေးနှုန်းတွေ အဆမတန် မတက်ရင် ပေါ့လေ ရှင့်ပင်စင်ငွေလေးနဲ့ သင့်တော်သလို အဆင်ပြေအောင် နေတတ် စားတတ်ပါတယ်။ နောက် စစ်စစ်စီမံနဲ့ စုဆောင်းထားတာလေး တွေကလည်း ကိုယ့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက် စေခိုတ်တော့ ရမှာပါ။ ကလေးတွေကိုလည်း အစုလိုက်၊ အပုံလိုက် ခန့်ငွေကြေးနဲ့ ချုပ်တော့ တွေအမွေမပေးနိုင်လည်း သူတို့ဘဝ အသက် မွေးမှုအတွက် အရင်းအနှီးပြု လမ်းဖောက်ပေး ပြီးသား၊ သူတို့လမ်းသူတို့ ဖြူးဖြူးမြောင်းမြောင်း လျှောက်နေလို့စိတ်ပူစရာမရှိ ကိုယ့်ခေတ်ကိုယ့် အရွယ်နဲ့ လူရောစိတ်ရော အပင်ပန်းခံလုပ် လာခဲ့တာ ပင်စင်ယူပြီးချိန်မှာ နားနားနေနေ နေစေချင်တယ်။ ပင်စင်ယူပြီး ပုဂ္ဂလိကလုပ် ငန်းရှင်တွေဆိုလည်း အခစား အလုပ်မလုပ်စေ ချင်ဘူး၊ ကျွန်မသာ ဝါသနာအရ အပိုင်ငွေ လေးလည်းရအောင် အိမ်ထိုင်လေး ဖွင့်ရင် ကောင်းမလား စဉ်းစားနေမိတယ်’



PDF Compressor Free Version

‘အိမ်ဆိုင်ခွင့် ဈေးရောင်းမယ်ဟုတ်လား၊ ဘာရောင်းမယ်၊ စိုက်ကူးထားလို့လဲ’

‘အိုးမကွာ အိမ်မကွာ အိမ်မှာ စားသောက်ကုန်၊ လှလုံးကုန်ပစ္စည်းအရောင်းဆိုင် အသေးလေးဖွင့်ရင်ကောင်းပလားလို့ စဉ်းစားနေတာ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အော် အလုပ်ထဲရှိနေတုန်းက တချို့ ဝန်ထမ်းရဲ့ မိသားစုက ထမ်း ဝါး၊ မီးသွေးမှအစ အရင်းအနှီးစိုက်ထုတ် နိုင်သူများက ပရိဘောဂဆိုင်၊ သစ်ဆိုင်စတဲ့ သစ်ခွဲသစ် တောထွက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာတွေ အရောင်းအဝယ်လုပ်တာကြုံ တွေ့ရတယ်။ မသင့်တော်လို့ တားမြစ်ခဲ့ရတယ်။ အခုလည်း ကိုယ်က သစ်တောဌာနမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီး အဲ့လိုမျိုးဆိုင် ဖွင့်မယ်ဆို မလုပ်ခဲ့ပြောမလို့ပါ’

‘မလုပ်ပါဘူးရှင်၊ ရှင်သာ ရှင်အသက်အရွယ်နဲ့ ဘာသာရေးကို အဓိကလုပ်၊ တရားစခန်း ဝင်ချင်တယ်ဆို လည်း ကျွန်မက ပါရမီခြည့်ဖို့ အသင့်’

‘အေးပါကွယ်၊ အရာရာ ဘာမှ အမြဲမရှိဆိုတာ သံစေဂယု သတိရှိနေရမှာမို့ တရားစခန်းဝင်ဖို့ရာလည်း အခါအခွင့်သင့်သလိုပဲ။ မလျှောက်တောင်းရောင်းဆိုတဲ့ စကား တော့ရှိတယ်။ ဝါသနာအရ အိမ်ဆိုင်လေးဖွင့်ချင်တာက မင်းလည်း အခုချိန်ထိ အိမ်မှုကိစ္စတွေ မနားတမ်းလုပ်ခဲ့ရတာ မပင်ပန်းဘူးလား’

‘ရပါတယ်ရှင်၊ ရှင်သာ ငယ်ငယ်ကတည်းကပင် ပင်ပန်းခဲ့တာ၊ ဝန်ထမ်းဘဝလည်း ကိုယ့်ထက်အောက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အမျိုးမျိုးကြောင့် ကိုယ့်စိတ်ခံယူချက်နဲ့ ခံစားချက်ကို အသာတေးချပြီး အားလုံးနဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင်နေခဲ့ရပြီး ရသပေါင်းစုံလည်း ခံစားရပြီးပြီ။ အခုနေ ကိုယ်ရောစိတ်ရော ကျန်းမာအောင်နေ၊ ကျန်းမာရေးကောင်းနေတာကလည်း လာဘ်တစ်ပါးပဲလေ’

ဦးအင်လုံးငယ်စဉ် အသိုင်းအဝိုင်းက တောသူတောင်သားများဖြစ်၍ သူလည်း လယ်ယာလုပ်ခွင်တွင် ပေါက်ပူးပေါက် ထွန်ထယ်ကိုင် ဧွားမောင်းခဲ့ဖူးပြီ။ တစ်ပိပေါက်တစ်ယောက်ထွန်းပြီး ဦးအင်လုံးက ဝန်ထမ်းဖြစ်ခဲ့၏။ ဝန်ထမ်းဘဝတွင်လည်း ထားရာနေ ရောသွား ကိုယ့်တာ ဝန်ကိုယ် မလစ်ဟင်းစေဘဲ အလုပ်သဘာဝအရ တောတောင်တွေထဲ ကျင်လည်ခဲ့ဖူးပြီ။ အခု ပင်စင်စားလေပြီ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချို့ ပင်စင်ယူပြီးနောက် ရပ်ကွက်သာရေးနာရေးအသင်း၊ ဘုရားဂေါပကအဖွဲ့၊ ဘာတာညာညာဝေယျာဝစ္စ ပရော်တစသည့် ဟိုဒီ အသင်းအဖွဲ့များနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များထံတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြ၏။ ဝန်ထမ်းဘဝနှင့် ပြင်ပ လက်တွေ့ဘဝ အခြေအနေ၊ ခေတ်ကာလအခြေအပေါ် သဒ္ဓါပညာ၊ သမာဓိစို စောင်းနှယ်ညှိ

မလုပ်ဆောင်ဘဲ သူတို့ကိုယ်သူတို့ အရေးပါ အရာရောက်ချင်သည့်ဆန္ဒကို ဦးစားပေးလွန်းသည်ကြောင့် ဝန်ထမ်းဘဝ ပြင်ပ လူမှုစီးပွားနယ်ပယ်တွင် သဟဇာတဖြစ်သည့် ပင်စင်စားကြီးများကို ကြုံတွေ့တူးသဖြင့် ဦးအင်လုံးအနီးက ထိုအလုပ်များကို မလုပ်စေလို၊ အိမ်မှာ ကိုယ်စိတ်နှလုံးအေးချမ်းစွာ နားနေစေချင်၏။ ပင်စင်စား ဦးအင်လုံးကား အိမ်သူအနီးမယားထားသလို နေကြည့်လည်း နေရင်းထိုင်ရင်း ဘာလို့လို့ လိုမှန်းမသိဘဲနေ နေရတဲ့အဖြစ်ပါ။

‘ဝေါ--- ဝေါ -- ဝေါ-’
‘ဝုတ် - ဝုတ် -ဝုတ်- ဝုတ်- - -’
‘ဟဲ့ ခွေး - ဟဲ့ ခွေး-’
‘ကျွဲ--- ကျွဲ ၊ ဝုန်း-’
‘အား ---’

ဒီကနေ့ ရာသီဥတုကား မိုးအကုန် ဆောင်းအကုန်ဆို့ အေးချမ်းသာယာသည်။ မနက်စောစောထ တုရားဝတ်ပြုပူဇော်အပြီး ပုံမှန်အတိုင်း တုတ်ကောက်တစ်ချောင်းနှင့် လမ်းလျှောက်ထွက်လာသည့် ဦးအင်လုံး မလွမ်းမကမ်းတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီးလာသည့် လူငယ်တစ်ယောက် အားခွေးလိုက်ဆွဲရာ ဆိုင်ကယ်ပျောက်သွားသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဦးအင်လုံးလည်း အနီးသွားကာ ခွေးကို အဖေးမောင်းထုတ်ပြီး လူငယ်အား ထူပေးရင်း-

‘ဆိုင်ကယ်လဲတာ လူရောအနာတာမြစ်သေးလား’
လူငယ်က ဆိုင်ကယ်စီးဦးထုပ်ကို ချွတ်ပြီး ဘယ်လက်ဖြင့် ညှာလက်ကိုနှိပ်ရင်း-

‘အား- ကျွတ်၊ ကျွတ်၊ ကျေးဇူးပါ အဘ၊ ခွေးထွက်သံလို ကျိုးတာပဲတာ မဖြစ်လို့တော်သေးရဲ့၊ ညာဘက်ခြေထောက်နဲ့လက်ကအဆစ်လို့တာလား အကြောတင်သွားလားပဲ အဘ၊ အတော်လေး နာတယ်’

‘အေး မောင်ရင်က ညာဘက်စောင်း လဲလိုက်တာလေ၊ အရှိန်မများလို့ တော်သေးရဲ့၊ ဆိုင်ကယ်တော့ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး၊ ခဏတောင့်ခံ ရပ်နေဦး၊ ဆိုင်ကယ်ရော စီးနိုင်သေးလား’

ဦးအင်လုံးက လူငယ်ကို ထူထားရာမှ လဲနေတဲ့ ဆိုင်ကယ်ကို တည့်မတ်ပြီး ပေးလိုက်တော့ လူငယ်က-

‘စီးနိုင်တော့မယ် မထင်ဘူး အဘ၊ ကျွန်တော်က ပျိုမြို့ အထွက်နား ခြံကပါ။ အဘ လမ်းကြိုလို့ အပန်းမကြီးရင် ခြံက တစ်ယောက်လာခေါ်ပေးဖို့ ပြောပေးစေချင်ပါ တယ် အဘ’

‘အဘက လမ်းလျှောက်ထွက်လာတာပါ။ ဒီလို လုပ်ရအောင် မောင်ရင်နောက်ကစီး၊ အဘဆိုင်ကယ် မောင်းလိုက်ပို့ပါမယ်၊ အဘတွက် အပန်းမကြီးပါဘူး’

စိတ်မြန်လက်မြန် ဦးအင်လုံးက လူငယ်ကို ဆိုင်ကယ်ပေါ်တင် ကိုယ်တိုင်မောင်းပို့တယ်။ လူငယ်၏ခြံထဲအရောက် ခြံအကျယ်ကြီးကို မြေညှိထားတာ၊ ခြံထောင့်မှာ ရေစင်ဆောက်ထားတာ၊ ခွားချေး၊ သဲတွေပုံတာ၊ ထုလက်စတိုင် ချိုက်လက်စ တန်းတွေ တွေ့ရတာ၊ ပျိုးဥယျာဉ်သုံး ပလတ်စတစ်အိတ်များ အပုံလိုက်တွေ့ရတာ သစ်တော ဝန်ထမ်းဟောင်းကြီး ဦးအင်လုံးက-

'အော် ပျိုးဥယျာဉ် တည်ဆောက်နေကြတာကိုး၊ ဘာအပင်တွေများ ပျိုးထောင်ကြမှာတုန်း'

'အဘ နားပါ၊ ထိုင်ပါဦး၊ ကျွန်တော်နာမည်က မိုးညိုပါ အဘ၊ ဒါတွေက ကျွန်တော် အစ်ကိုဝမ်းကွဲနဲ့ သူ့သူငယ်ချင်းတို့ သူတို့ ကိုယ်ပိုင်မြေတွေမှာ ရာသီသီးနှံ၊ နှစ်ရှည်သီးပင်စားပင်နဲ့ ကျွန်၊ ပျဉ်းကတိုးအပင်တွေ စိုက်မှာဖို့ ပျိုးထောင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေတာပါ၊ နောက်တော့ ဒီနေရာမှာ ပန်းအလှပင်တွေပျိုးပြီး ပျိုးပင်အရောင်းဆိုင် လုပ်မှာပါ အဘ၊ ပျိုးထောင်မည့် ဆရာက သူ့အနေနဲ့ ပန်းအလှပင်ပဲ ပျိုးတတ်တယ် သစ်တောသစ်ပင်မပျိုးတတ်လို့ မလုပ်တော့ဘူးဆိုတာကြောင့် အခုမနက်ထပ်သွားခေါ်တာ မလုပ်တော့ဘူးဆိုခြင်းတယ်၊ ကျွန်တော်အစ်ကိုက လက်သမားတွေ သွားခေါ်နေတာ ခဏဆိုရောက်ရောမယ်၊ အဘ ကော်ဖီနဲ့ မုန့်လည်းသုံးဆောင်ပါဦး မိုးညိုက သူ့လက်နဲ့ခြေထောက်ကို အင်ကြေလိမ်းဆေး ဖွတ်နှိပ်နယ်ရင်း ကလေးတစ်ယောက် ယူလာချပေးထားသည့် စားသောက်စရာများဖြင့်ညှိခံအံ့။ ဦးအင်လုံးက-

'အေးပါ မောင်မိုးညို သက်သာသလိုနေပါ။ သွေးပူနေတုန်း ချက်ချင်းဆေးလိမ်းလိုက်တော့ မင်းခြေနဲ့လက် အမြန်သက်သာမှာပါ' ဦးအင်လုံးက ဧည့်ခံထားတဲ့ ကော်ဖီနဲ့ မုန့်စားသောက်ရင်း မိုးညိုနှင့် သူ့အကြောင်းကိုယ်အကြောင်း အာလာပ သလ္လာပ အပြန်အလှန်စကား ပြောနေကြစဉ် ခြံဝက ကားတစ်စီးဝင်လာတော့-

'ဟော အစ်ကိုတော့ပြန်လာပြီ အဘကို အစ်ကိုနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးဦးမယ်' ကားပေါ်က လူရွယ်တစ်ဦးဆင်းလာကာ ဦးအင်လုံးတို့ဆီ လာရောက်ပြီး-

'ညော်သည်ရောက်နေတာကိုး၊ မိုးညို မင်းခြေထောက် ဘာဖြစ်လို့လဲ' ဒီလိုအကိုရေ အစချီလို့ ပျိုးပင်ဆရာဆီသွားတာ အဆင်မပြေသည်ကလေးနဲ့ ခြေထောက်နာနေတာ အဆုံး ပြောပြီး ဦးအင်လုံးနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်၊ လူရွယ်က -

'ကျွန်တော့် နာမည်က သက်မော်ပါခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော့်ညို မိုးညိုကို ကူညီပေးတာ ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ အန်ကယ်ကြီးရယ်' နောက် သက်မော်ကသူနဲ့ သူ့ သူငယ်

ချင်းတို့ နိုင်ငံခြားမှာအလုပ်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပိုင်မာသည့် မြေဧကအများအပြား ဝယ်ယူထားရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာဌာနတွင် အမည်ပေါက် ဓနစ်တကျ ပြုလုပ်ထားကြောင်း၊ တရားဝင် ကျွန်၊ ပျဉ်းကတိုးပင်များ စိုက်ပျိုးလိုကြောင်း၊ သူ့အနေနဲ့ ငွေအား၊ လူအားတတ်နိုင်သော်လည်း အဆိုပါ အလုပ်များကို နားမလည်ပါကြောင်းနှင့်နားလည်ကျွမ်းကျင်သူများ ရှာဖွေနေရပါကြောင်းပြောပြရာ ဦးအင်လုံးလည်း နားထောင်ပေးနေရ၏။

'အခုလည်း လက်သမားတွေက သူတို့အနေနဲ့ အိမ်ဆောက်တာပဲတတ်တယ်၊ ပျိုးစင်ဘယ်လို ဆောက်လဲ ပလတ်တတ်ဘူးတဲ့၊ ကျွန်တော်ကလည်း ပြောမပြတ်တော့ အခုလို တိုးလှီးတန်းလန်းတွေနဲ့ ခက်ပါရောလား၊ အခု လက်သမားတွေက မလုပ်နိုင်တော့ဘူးတဲ့ အန်ကယ်ကြီးရယ်'

'အင်း ဒီလို သစ်တောသစ်ပင်နဲ့ ဆက်ခွယ်တဲ့ အလုပ်ဆိုတာ အချိန်အခါမီ ပလတ်နိုင်ရင်၊ မလည်ပဝယ် လုပ်နေရင် ထိရောက်မှုမရှိဘဲ ငွေကုန် အချိန်ကုန် လူပန်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနည်းတတ်တယ် မောင်သက်မော်၊ ဒီမယ် ပျိုးအိတ်တွေ အပေါက်ဖောက်ထားတာကြည့် ပျိုးအိတ်မှာ အောက်ဆုံးနဲ့ အပေါ်ဘက်မှာ အိတ်ချိုက်သံနဲ့ ချိုက်ဖောက်ထားတယ်၊ ပျိုးအိတ်မှာ အပေါက်ဖောက်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကပျိုးပင်အတွက် မလိုအပ်ဘဲ ရေလောင်းများရင်၊ မီးရွာရင် အိတ်အတွင်း ပိုလျှံနေတဲ့ရေကို စိန်ထွက်စေဖို့ ဖောက်ပေးတာ၊ အပေါက်ကို ဖွင့်ဖို့က မိလီ ပြန်ကျူနဲ့ ဒီခွန်သုံးပျိုးအိတ်ဆို ဒီလိုအိတ်ရဲ့ အထက်အောက်နှစ်လက်မအကွာမှာ နှစ်ပေါက်စီ အလယ်တည့်တည့် တစ်ပေါက်၊ အိတ်တစ်ပတ်လည်ဆို ဆယ်ပေါက်ဖြစ်မယ်၊ အဲလိုဖောက်ရတာဟို ပျိုးစင်မှာ မြေညှိထားတာကောင်းတယ်၊ ရေမဝင်အောင် ရေစီးရေလာတွက် မြောင်းဖောက်ထားရမယ်၊ ဟိုးခြံပတ်လည်က အပင်ကြီးတွေဆို လောင်းချိုက်ကျတာများနေတယ်၊ လေဝင်လေထွက်နဲ့ တော်သင့်ရုံ အချိန်ရဖို့တွက် ဘေးကိုင်တွေ ချိုင်ပေးရမယ်၊ လက်သမားက ကိုးဆပန်းတွေဖွဲ့ထားတာ၊ အမှန်ကပျိုးတောင်အလယ်မှာ တိုင်ချိုရအောင် အစွန်နှစ်ခန်းကိုဆယ်ပေစီ၊ အလယ်အခန်းတွေထည့်နှစ်ပေစီထား တိုင်ပျောက်အခန်းဖွဲ့ရမယ်၊ ဒီလို ပုံပေါက်ွယ်'

ဦးအင်လုံးက အနီးရှိပျိုးအိတ်ကို လက်နဲ့ကိုင်ပြ၊ အပေါက်ဖောက်နေရာတွေကို ဘောပင်နဲ့ထောက်ပြ၊ ပျိုးစင်ကို လက်ညှိုးထိုးပြ၊ စာရွက်ယူဘောပင်နဲ့ ပုံကြမ်းဆွဲရင်း ပြောပြလိုက်တော့ မိုးညိုက-

'အဘက သစ်တောမှာ လုပ်ခဲ့တော့ အစ်ကိုလုပ်ချင်တာကို ကြီးကြပ်လုပ်ပေးနိုင်သူတွေ အဆက်သွယ်လေး

များမရှိဘူးလားခင်ဗျာ'

'ဒီပနက် အနိကယ်ကြီးနဲ့ ပပျော်လင်ဘဲတွေ့ရတာ ကျွန်တော်အတွက် အလွန်ကိုးကောင်းသွားပြီ။ အနိကယ် ကြီး လုပ်နိုင်တာလေးတွေနဲ့ ကူညီစေချင်ပါတယ် ခင်ဗျာ' မိုးညို အမေးနှင့် သက်မော် တောင်းဆိုမှုကို ဦးအင်လုံးက-

'အင်းပါလေ၊ ဦးနဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေထဲက တောအုပ်ကြီး၊ တောအုပ်၊ တောခေါင်း၊ ပင်စင်စားတွေကို မောင်ရင်တို့ဆီ လုပ်နိုင်၊ မလုပ်နိုင် ဆက်သွယ်စုံစမ်းပေး ပါ့မယ်'

'အနိကယ်ကြီး စုံစမ်းပေးမည့်ဆရာတွေ ရောက်မ လာမီ ကျွန်တော်ရှိတဲ့ လူအင်အားနဲ့ လုပ်ရတာတွေ လုပ် ထားချင်ပါတယ်။ ခေတ်ကာလ အခြေအနေအရ ရွာမှာ ဘာမှလုပ်ကိုင်မစားနိုင်တဲ့ အမျိုးအတွဲခေါ်ထားရတာ၊ သူတို့ တွေထဲ လက်သမားအလုပ် ပန်းရုံအလုပ်စတဲ့ ဆောက်လုပ် ချေးအလုပ်လုပ်ပူးသူတွေရှိတယ်။ အားတော့နာပါခဲ့ အပန်း မကြီးရင် အနိကယ်ကြီးက လိုအပ်တာတွေ လမ်းညွှန်ပြသ ပေးလို့ ရမလားခင်ဗျာ' သက်မော်၏ အကူအညီတောင်းဆို မှုက ဦးအင်လုံးစိတ်တွင် ဌာနအလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ ငယ်မူငယ် သွေးစိတ်ကို နှိုးဆွလိုက်သလိုပါလား။ လူက ပြန်ငယ်သွား သလိုလို ခံစားမိစေတယ်။ တစ်ဆက်တည်း ကိုယ့်အတွေ့ အကြုံ၊ အသက်အရွယ်အရ မဖြစ်သင့်တာတွေမဖြစ်အောင် အမြင်မတော်တာတွေတိုင်း ကိုယ်ကကောင်းစေချင်တဲ့ စေ တနာထားပြောလည်း အပြောခံရသူဖက်က လက်ခံနိုင်တဲ့ အင်အားမရှိရင် ဒီအဖိုးကြီး နေရာတာကာ ဆရာလုပ်တယ်။ လေကြော့ရှည်တယ် အပြောမခံရအောင် နေတတ်ပြော တတ်ရမယ်'ဆိုတဲ့ နားနားနေနေ နေစေချင်တဲ့ အိမ်သူဇေး စကားကိုလည်း ပြန်လည်ကြားယောင်မိရဲ့။

'အဲ့လောက် လုပ်တတ်သူတွေရှိရင်ကိုယ် ပျိုးစင် ဆောက်တာအတွက် စနစ်တကျပြတတ်သူရှိရင် ယာယီ/ အမြဲတမ်းပျိုးဥယျာဉ် ကြိုက်တာဆောက်လို့ ရတယ်'

'အားကိုးပါတယ် အနိကယ်ကြီးရယ်'

'အေးပါလေ၊ သစ်တစ်ပင်ကောင်းပွက်တစ်သောင်း နားနိုင်စကားပုံလို မောင်သက်မော် ကောင်းစားတော့ ရွေ့ ပျိုးတွေအားကိုးရာ၊ နောက်သစ်ပင်စိုက်လိုတဲ့ ထက်သန်တဲ့ စိတ်နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းတာကြောင့် အားလုံးအဆင် ပြေအောင် ကူညီပေးပါ့မယ်။ ဦးကို ပြန်ခွင့်ပြုပါဦး'

ဦးအင်လုံးကို မောင်သက်မော်က ကားဖြင့်လိုက်ပို့ ရာ အိမ်ခြံဝရောက်သည်နှင့် စိုးရိမ်တကြီး ပြေးထွက်လာ သည့် ဇနီးသည်က-

'ဟင် ဘာဖြစ်တာလဲ ဘာများဖြစ်လာလို့လဲ'အ မေးကြောင့် လမ်းလျှောက်ထွက်သွားတာ ပြန်လာချိန်မ

ရောက်လို့ လမ်းမှာ ဘာဖြစ်လေမလဲ မင်းစိုးရိမ်နေမယ်ဆို တာသိပါတယ်ကွယ်။ ဘာမှမဖြစ်ဘူး မစိုးရိမ်ခဲ့တော့ အိမ်ထဲ မှာအေးဆေးပြောပြပါတယ်။ အော် မောင်သက်မော်အိမ်ထဲ ဝင်ပါဦးလား'

'မဝင်တော့ပါဘူးခင်ဗျာ၊ နောက်မှ အေးဆေးလာ ပါ့မယ် အနိကယ်ကြီး၊ ခွင့်ပြုပါဦးခင်ဗျာ'

ဦးအင်လုံးက အိမ်သူဇေးကို ဒီပနက်ဖြစ်စဉ်တွေ ရှင်းပြအပြီး-

'အဲ့တော့ ရှင်ကဘယ်လိုတွေ့တူညီလုပ်ပေးမှာလဲ'

'ဌာနထဲမှာ အလုပ်တွဲလုပ်ဖူးတဲ့ စိတ်ချရတဲ့ သစ် တောဝန်ထမ်းဟောင်း၊ ပင်စင်စားတွေထဲက လုပ်နိုင်သူ တွေကို ဆက်သွယ်ပေးမယ်။ မောင်သက်မော် အပါအဝင် သူတွေပျိုးအလုပ်သမားတွေကို သစ်တောစိုက်ခင်း၊ သီးနှံ သစ်တောစိုက်ခင်း တည်ထောင်ခြင်းအကြောင်းတွေ သင် တန်းပေးတဲ့သဘောမျိုး ကိုယ်တိုင်ရှင်းပြမယ်။ လောလော ဆယ်မျိုးဥယျာဉ် တည်ဆောက်တာကို စာတွေ့လည်းရှင်း လက်တွေ့လည်း လုပ်ပြလိုက်မယ်'

'ရှင်မလည်းလေ၊ သစ်တောသစ်ပင်နဲ့ တောအ လုပ်တောင်အလုပ်အကြောင်းများဆို တက်ကြွနေလိုက်တာ၊ အခု ရှင်ပြောနေတာ နားထောင်ရင်း ရှင်ကိုကြည့်ရတာ လိုချင်တဲ့အချပ်ရတဲ့၊ ပျောက်တဲ့အချပ် ပြန်တွေ့တဲ့ ကလေး လေးတစ်ယောက်လိုကို မြူးလို့၊ အခုမနက်ဆို နံနက်စာ စားဖို့ရက်ကို မေ့လို့'

'မောင်သက်မော်တို့ဆီမှာ စားသောက်ခဲ့ပြီလေ။ မင်းပြောမှ ပြောစရာကျန်တာ သတိရတော့တယ်။ အခုတ လော ကိုယ့်ကိုကိုယ် ဘာလို့နေမှန်း၊ ဘာပျောက်နေမှန်း မသိတာ အခုသိပြီကွဲ့၊ အဲ့တာ ဘာလဲဆိုတော့ လိုနေတာ ပျောက်နေတာက အလုပ်ဟေ့ အလုပ်၊ အလုပ်ဟူသမျှကော် ရှိစွဲတဲ့ လိုအပ်နေသူတွေအတွက် ကိုယ်လုပ်တတ်တဲ့ ကိုယ် လုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်ကိုလုပ်ပေးရမယ်' ဆို ခဲစေမြဲစေအတိုင်း သိကြားမင်းဆင်းတားလည်းမေ့ ပြောပြီးချင် တကယ်တမ်း အလုပ်လုပ်တတ်သည့် ဦးအင်လုံးအကြောင်း သူဇေးက သိထားပြီးသား။ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းဖြစ်ဖို့ရာ ဆောင်ရွက် ရသည့် လုပ်ငန်းများအနက် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးပြုစုခြင်းက အဓိက ကဏ္ဍမှပါဝင်သည်။ စိမ်းလန်းစိုပြည်နေအောင် သစ် တောသစ်ပင်သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်နေသည်ကို သဘော ပေါက်နေသည့် ဦးအင်လုံးဇနီးသည်လည်း ပါးစင်အ ဟောင်းသားဖြင့် နောက်လေးလန်းပါးမှာ ဦးအင်လုံး အိမ်လို့ မောင်သက်မော်ခရောက်လာပြီး ဦးအင်လုံး အကြံဉာဏ် များအတိုင်းဆောင်ရွက်ရာ သူ၏ သစ်တောစိုက်ခင်းအလုပ် များ ပုံမှန်လုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်း အဆင်ပြေစွာ ဆောင်ရွက်နေ

ပြုခြင်းပါကြောင်းနှင့် တိုင်းတစ်ပါးက သူ၏ အလုပ်တွက် အရေးတကြီးအစီအစဉ် ပေါ်ပေါက်လာ၍ မိန့်ခွင့်ရရှိရန်အတွက် မည်ဖြစ်ကြောင်း မည်မျှကြာမည် ပြောမရကြောင်းနှင့် စိုက်ခင်းတွက် လိုအပ်မည့်ငွေကြေးများ စီစဉ်ထားခဲ့ကြောင်း ပြောအပြီး-

'အော် ဒါနဲ့ မောင်သက်မော်ခင်မှာ လုပ်နေတဲ့ သစ်တောဝန်ထမ်းဟောင်း ပင်စင်စားနှစ်ယောက် အလုပ် လုပ်တာတွေ မောင်သက်မော် သဘောကျရုံလား။ နည်းပညာတိုးတက်တဲ့ခေတ်မှာ ရွေးထုံးလည်းပယ်ဖို့ စကားရှိ သလို သမိုင်းကျသစ်တောအလုပ်တွေကို သဘောကျမလွန် ဆန်ရှင် အစုထက် ပိုကောင်းမယ်ဆို ခေတ်မီစက်ပစ္စည်း နည်းပညာတွေသုံးဖို့ သူတို့ကိုဦးကာပြောထားတယ်။ နောက် သစ်တောဦးစီးဌာနမှာ သစ်တောနယ်မြေပြင်ပ ကျွန်းဆွဲသစ် မာစိုက်ထားမှု တရားဝင်မှတ်ပုံတင်စာရင်း ရေးသွင်းရေး တွက်လိုအပ်တာ လိုက်ပါလုပ်ပေးဖို့လည်း ပြောထားတယ်'

'ဘာ သဘောမကျစရာရှိလဲ အန်ကယ်ကြီးရယ်၊ သူတို့က အလုပ်အောင်မြင်စေရမယ်၊ အချိန်မီပြီးရမယ်၊ မလိုအပ်ပဲ ငွေကုန်လှုပ်နှံမှု မဖြစ်အောင်လုပ်မယ်လို့ ခံယူပြီး လုပ်ကြတာ သူတို့နဲ့ဆို အလုပ်သမားတွေလည်း ဖျော်နေ ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က သူတို့ မျှော်မှန်းလစာ ပေးတဲ့အပြင် အလုပ်တစ်ချိုးတိုင်း ဂုဏ်ပြုပေးပါတယ် အန်ကယ်ကြီး'

'အခုလိုကြားရတာ ဝမ်းသာတယ်ကွယ်၊ သစ်ပင် စိုက်တဲ့အလုပ်က လုပ်နေတဲ့ လုပ်သားတွေလည်း လက်ရှိ ဝင်ငွေအဆင်ပြေကြတယ်။ မောင်သက်မော်ကဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် မှာ ရေရှည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြစ်လည်း ထာဝရကုသိုလ်တွေ ရပြီး အနာဂတ်ကာလမှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု ကြီးကြီးမား မား ဖြစ်လာမှာပါ'

'အန်ကယ်ကြီးရဲ့ကျေးဇူးကြောင့်လည်း ပါမိတယ် ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်က အန်ကယ်ကြီး ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ တာ ဘယ်လိုတန်ဖိုးဖြတ်ရမလဲ စဉ်းစားနေရတာ'

'ဟေ- ဘယ်လို တန်ဖိုးဖြတ်မယ်၊ ဟုတ်လား။ ဦးက စေတနာအရင်းခံပါ မောင်သက်မော်'

ဦးအင်လုံး ပျက်နှာတည်တည် လေထဲအနည်းငယ် မာသယောင်ဖြင့် ပြောတော့ မောင်သက်မော်က ပြာပြာ သလဲဖြင့်-

'တောင်းပန်ပါတယ် အန်ကယ်ကြီးခင်ဗျာ၊ အန် ကယ်ကြီး စေတနာကို ကျွန်တော်တန်ဖိုး ဖြတ်မိသလိုဖြစ် သွားတာ စကားပြောလောပြီး မှားသွားတာ ခွင့်လွှတ်ပါ အန်ကယ်ကြီး' ဦးအင်လုံး ဘာမှပြန်မပြောဘဲ နှုတ်ဆိတ် နေစဉ် မောင်သက်မော်က-

'အန်ကယ်ကြီး စေတနာကို ကျွန်တော်တက်က ဝါရတရားရှေ့ထား စေတနာနဲ့ ပြန်လည်ကျေးဇူးဆပ်တာ ကိုတော့ လက်ခံပေးဖို့ တောင်းပန်ပါတယ် အန်ကယ်ကြီး ခင်ဗျာ' မောင်သက်မော် စကားနားထောင်ရင်း အတန်ကြာ နှုတ်ဆိတ်နေတဲ့ ဦးအင်လုံးက-

'ဦးက ပင်စင်ယူပြီး အိမ်မှာ နားနေရင်း တစ်ခုခု လိုနေသလို ဟာတာတာကြီးခံစားမိရာက မောင်သက်မော် ရဲ့ သစ်တောသစ်ပင်ဆိုင်ရာ တက်ကြွတဲ့ အသိစိတ်ကိုအား ပေးရင်း ဦးအနေနဲ့ ကိုယ်လုပ်ပေးနိုင်တာ ကူညီတာက တကယ်အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်လို့ ခံစားနေတာပါ'

'နောက်လည်း လိုအပ်သလို ဆက်လက် ကူညီ ပေးပါ အန်ကယ်ကြီး'

'မိတ်ချ မောင်သက်မော်၊ ဦးဘက်က သစ်တော သစ်ပင်ဆိုင်ရာဆို သိတာတတ်တာနဲ့ တတ်အားသရွေ့ ကူညီပို့ပယ်' ပင်စင်စား သက်ကြာအို ဦးအင်လုံး၏ အနေ အထားအရ လက်ဖုံးရည်ဖြင့် မထောင်ရွက်နိုင်သည့်ကို တကတစ်လျှောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံတတ်သိ ပညာတည်ဟူသော နှလုံးရည်အား အသုံးပြု၍ သန့်စင်မွန် မြတ်သည့် စေတနာကောင်းဖြင့် အကြံပြုဆောင်ရွက်ပေး ခြင်း တနည်းအားဖြင့် လုပ်နိုင်သည့်က စတင်လုပ်ကိုင်ပေး ခြင်းသည်လည်း ကမ္ဘာမြေစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေး အထောက် အပံ့တစ်ခုပါ။

သစ်တောဝန်ထမ်း အငြိမ်းစားကြီး ဦးအင်လုံးတပ ဝတ်သက်တာပျော်ရွှင်မှု ရယူလိုသော် သစ်ပင်စိုက်ပါ ဆို ကောင်းအား ပေရွက်ကျောက်ထက် ပုရင်ဒီ စက္ကူတွင်စာဖြင့် မတင်သည့် သစ်တောသစ်ပင်ဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းမဟုတ်ပါ လား။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာမြေအားအစိမ်းရောင်ဆေး ခြယ် အမှတ်အသားပြုသည့် အစိမ်းရောင်မှတ်တမ်းပင်။



PDF Compressor Free Version

အမျိုးသားမြေဥပဒေရေးဆွဲခြင်း

ခေတ်မင်းထွဋ်(စီမံကိန်း)

ယနေ့လူသားထုတစ်ရပ်လုံး သက်ရှိသက်မဲ့အားလုံး ဖိုတင်းစုပေါင်းသည့်နေရာကို “မြေ”ဟုပင် အလွယ်ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ လူသားတို့ ဖိုတင်းနေထိုင်မှုမက ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ အသက်ခမ်းကြောင်းပြုမှုများသည် မြေကိုအမှီသဟဲပြု၍ ခေတင်ရွက်နေကြပါသည်။ မြန်မာစာအဘိဓာန်တွင် မြေ၏အဓိပ္ပါယ်ကို “သတ္တဝါနှင့်သစ်ပင်တို့တည်ရှိရာ မျက်နှာပြင်”ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် မြေနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေကို မြန်မာရှင်ဘုရင်များလက်ထက်ကပင် ထုတ်ပြန်ခဲ့တာရှိပါကြောင်း၊ သီပေါမင်းအုပ်စိုးစဉ်ကာလတွင် ဥပဒေရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါကြောင်း၊ ၎င်းဥပဒေနောက် အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်စဉ်ကာလအတွင်း၌လည်း မြေဥပဒေများကိုလည်း ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါကြောင်း၊ အင်္ဂလိပ်အုပ်စိုးစဉ်ကာလမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်လောက်အထိ ပြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေများသာရှိခဲ့ပြီး မြေနှင့်ပတ်သက်၍ မူဝါဒမရှိခဲ့ပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ တာဝန်ပေးညွှန်ကြားချက်အရ ယခင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ ယခု သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ဦးဆောင်၍ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒကို တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်တို့တွင် ပြည်သူများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ NGO များနှင့် (၈) လကြာ ဆွေးနွေး၍ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ (National Land Use Policy) ကို နိုင်မာစွာချမှတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

မြေအသုံးချမှုမူဝါဒဆိုလိုရင်းမှာ မြေအရင်းအမြစ်များထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းနှင့် ခွဲဝေချထားခြင်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစိုးရတစ်ရပ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာချက်များနှင့် အစီအမံများကို “တရားဝင်ဖော်ထုတ်ကြေငြာချက်”ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

UNHCR မှမြေယာမူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် “မူဝါဒဆိုသည်မှာ လုပ်ငန်းဌာနအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက တစ်စုံတစ်ရာကို အရေးယူဆောင်ရွက်ပါမည်လို့ ကတိကဝတ်(Commitment) ပြုပြီးတဲ့အလုပ်၊ အာမခံချက်

ပေးပြီးတဲ့အလုပ်၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုပြီးတဲ့အလုပ်” ကိုဆိုလိုပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခေတ်အဆက်ဆက် မြေယာနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေများရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော်လည်း မြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ မူဝါဒမရှိဘဲ မြေယာဥပဒေများဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် မွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ တွင် နိုင်ငံတော်သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိမြေအားလုံး၏ ပင်ပိုင်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံပိုင်သယံဇာတများအား စီးပွားရေးအင်အားစုများက ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းကို ကွပ်ကဲကြီးကြပ်နိုင်ရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံသားများအားပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ အမွေဆက်ခံခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ခွင့်၊ တီထွင်ခွင့်နှင့်မူပိုင်ခွင့်တို့ကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ခွင့်ပြုရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ အဆိုပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်၏မြေသယံဇာတများကို ဧည့်ဆက်မပြတ် စီမံအုပ်ချုပ်အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်နေသော ခိုင်မာတိကျသည့် မူဝါဒတစ်ရပ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် လမ်းညွှန်ခဲ့ပါ၍ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ (National Land Use Policy) ရေးဆွဲချမှတ်နိုင်ရေးအတွက် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုလူတန်းစားအသီးသီး ကျေးလက်ပြည်သူများအားလုံး ပါဝင်ပူးပေါင်း၍ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒကို အောင်မြင်စွာရေးဆွဲပြုစုခဲ့ပါသည်။ (၈)လကြာ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များကို စုစည်း၍ ထိုအကြံပြုချက်များမှ မူဝါဒ မူကြမ်းကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် အတည်ပြုထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒတွင် အောက်ပါ

အတိုင်း၊ အပိုင်း (၁၃)ပိုင်း၊ ပါဝင်၍ အခန်းခေါင်းစဉ်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

PDF Compressor Free Version

၁။ နိဒါန်း

၂။ အပိုင်း(၁) ရည်ရွယ်ချက်၊ လမ်းညွှန်မှုများနှင့် အခြေခံမူများ

အခန်း(၁) ရည်ရွယ်ချက်များ

အခန်း(၂) လမ်းညွှန်မှုများ

အခန်း(၃) အခြေခံမူများ

၃။ အပိုင်း(၂)

အခန်း(၁) အမျိုးသားပြေအသုံးချမှုကောင်စီဖွဲ့စည်းခြင်း

အခန်း(၂) ပြေအမျိုးအစားနှင့် ပြေအတန်းအစားများ သတ်မှတ်ခြင်း

အခန်း(၃) ပြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၄။ အပိုင်း(၃)

အခန်း(၁) စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပြေအသုံးချမှု ပြေပုံစံရေးဆွဲခြင်း

အခန်း(၂) ဇုန်များသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း

အခန်း(၃) တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထား၍ ပြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်း

၅။ အပိုင်း(၄)

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော ပြေများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်း

၆။ အပိုင်း(၅)

ပြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်ထုတ်ထောင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အစားထိုးခြင်း

ပြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း

၇။ အပိုင်း(၆)

အခန်း(၁) ပြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း

အခန်း(၂) အယူခံခြင်း

၈။ အပိုင်း(၇)

ပြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများကို စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း၊ ပြေလွှဲပြောင်းခန့်ခွဲထုတ်ဝေသည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကိစ္စရပ်များ

၉။ အပိုင်း(၈) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ပြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများ

၁၀။ အပိုင်း(၉) အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ၏ တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးများ

၁၁။ အပိုင်း(၁၀) ဥပဒေများ၊ သဟဇာတဖြစ်ခြင်းနှင့် ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း

၁၂။ အပိုင်း(၁၁) စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့်အကဲဖြတ်မှု

၁၃။ အပိုင်း(၁၂) သုတေသနပြုခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း

၁၄။ အပိုင်း(၁၃) အထွေထွေ အမျိုးသားပြေအသုံးချမှု ပုဝါဒ

အပိုင်း(၁) အခန်း(၁)တွင် ရည်ရွယ်ချက်၊ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အခြေခံမူတို့ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မူဝါဒတစ်ရပ်တွင်ပါရှိရမည့်အင်္ဂါရပ်များဟုယူဆရပေသည်။ အမျိုးသားပြေအသုံးချမှု ပုဝါဒနှင့်ပင် ရပ်တန့်ပသွားပဲ အမျိုးသားပြေဥပဒေကို ဆက်လက်ရေးဆွဲကြရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရည်ရွယ်ချက်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် အခြေခံမူများကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်တွင် အချက်(၆)ချက်ပါဝင်၍ လမ်းညွှန်မှုများတွင် အချက် (၅)ချက်နှင့် အခြေခံမူများတွင် အချက်(၈)ချက်ပါဝင်ပါသည်။ လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ပုဝါဒ၊ ဥပဒေကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ရေရှည်တည်တံ့စေရေးကိုဦးတည်ထားပါသည်။ ပြေနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်တွေကို စီမံအုပ်ချုပ်ရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု ခိုင်မာစေရန်လိုအပ်ပါသည်။

အပိုင်း(၂) ပြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်းတွင် အမျိုးသားပြေအသုံးချမှုကောင်စီကို ဖွဲ့စည်း၍ ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များသတ်မှတ်လျက် မြေယာစီမံခန့်ခွဲခြင်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်က ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်း၍ အုပ်ချုပ်လာခဲ့သည့် အခြေအနေအရလည်းကောင်း၊ လက်ရှိကျင့်သုံးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေတို့အရလည်းကောင်း မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစားများ ကွဲပြားလျက်ရှိပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် မြေအမျိုးအစားအုပ်စုများကိုအခြေခံ၍ မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစားများကို ခွဲခြားသတ်မှတ်သွားပါသည်။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်ကို ရယူ



၍ မြေယာအုပ်ချုပ်ရာတွင် လွယ်ကူမြန်ဆန်ချောမွေ့စေရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

PDF Compressor Free Version

အပိုင်း(၃) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်းတွင် ပြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းစသည့် စီမံကိန်း၊ စီမံချက်ပျားရေးဆွဲရာတွင် သတင်းအချက်အလက်သည် လိုအပ်ပြီးအရေးကြီးပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်ကန်တိကျစေရေးအတွက် မှန်ကန်တိကျသောသတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်မှန်ကန်စွာ အချိန်မီရရှိရေးကိုလည်းအလေးထားဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

အပိုင်း(၄) တွင် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲမှုရှိသော မြေပျားကိုလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့်ငှားရမ်းခြင်းတွင် ပြည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်း၊ တစ်စုတစ်ဖွဲ့က စိုက်ပျိုးရေး၊ ဓွေးမြူရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စရပ်တစ်ခုခုအတွက် လိုအပ်ပါက အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲမှုရှိသောမြေကို အသုံးပြုခွင့်ပေးမည်။ အသုံးပြုခွင့်ပေးသည် ဆိုသည်မှာလည်းတည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်စေရမည်။ သို့မှသာ ပြည်သူ့အကျိုးသယံဇာတ ရာ ချောက်ပါမည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိစစ်မှုနှင့်လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်မှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ မြေလက်ဝါးကြီးအုပ်သိမ်းယူမှုပြဿနာကို တားဆီးနိုင်ရန် အမျိုးသားပြေအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် ပါဝင်ရမည့်အခြေအနေနှင့် အကြောင်းတရားများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အပိုင်း(၅) တွင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အစားထိုး ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံတော်စီမံကိန်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားလိုအပ်သည့်ကိစ္စရပ်တစ်ခုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းကို မလွဲမရှောင်သာ လုပ်ရမည့်အခြေအနေရှိနိုင်ပါသည်။ မြေသိမ်းဆည်းရာတွင် လက်ရှိကုန်သွင်းနေသောတည်ဆဲဥပဒေရှိပြီး ဥပဒေနှင့်အညီလည်း သက်ဆိုင်ရာဌာနတို့က ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် အကျိုးထိခိုက်နစ်နာသူများကိုလည်း ပြန်လည်ကုစားမည့်နည်းလမ်းများကိုလည်း ချမှတ်ထားရှိသွားရပါမည်။

အခန်း(၆) တွင် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အယူခံခြင်းကဏ္ဍတွင် မြေ

သည် လူသားထုက ရယူအသုံးပြုခြင်းကြောင့် အငြင်းပွားမှု၊ တရားဥပဒေအရ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရမှု ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရမှုအခြေအနေတို့ကိုလည်း ခြုံငုံသုံးသပ်ရန် အမျိုးသားပြေဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း(၇) တွင် မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့်အခွန်အခများ စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း မြေလွှဲပြောင်းခနှင့် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကိစ္စရပ်များ ခေါင်းစဉ်တွင် မြေသည်နိုင်ငံတော်ပိုင်ဖြစ်သည်ကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ဖော်ထားပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ကပိုင်ဆိုင်သည့်မြေကို တစ်ဦးတစ်ယောက်က လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ရယူအသုံးပြုရာတွင် အခွန်အခပေးဆောင်မှု၊ အခွန်အခကောက်ခံမှု ရှိလာပါသည်။ လက်ရှိကောက်ခံသော အခွန်အခများသည် ပြောင်းလဲလာသည့် ခေတ်ကာလနှင့်လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိ မရှိကို လေ့လာသုံးသပ်၍ အခွန်အခကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန် ဌာနအဖွဲ့အစည်းများက ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ မြေလွှဲပြောင်းမှု မှတ်ပုံတင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ပေးဆောင်ရန်နှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ရှောင်တိမ်းမှု မရှိစေရန်လည်း ပညာပေးဆောင်ရွက်ရပါမည်။

အပိုင်း(၈)တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သက်၍ မြေဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် လိုက်နာရမည့် အခြေအနေများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေအသုံးချမှုမလေ့များသည် တိုင်းရင်းသားခေမတိုင်းတွင် တည်ရှိနေပါမည်။ အဆိုပါမလေ့စရိုက်များကို တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီအကာအကွယ်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ရိုးရာမြေအသုံးချမှု စနစ်များကို အမျိုးသားပြေဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းပြဌာန်းစေရန် ဖော်ပြထားပါသည်။

အပိုင်း(၉) တွင်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ၏ တန်းတူညီမျှမှုအခွင့်အရေးများကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးများအား ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကို ပပျောက်စေရေးဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတို့အရ အမျိုးသားပြေဥပဒေပြဌာန်း



PDF Compressor Free Version

ဤသို့ ဖွင့်ဆိုချင်ပါသည် ...

ဤပါးစာ (သစ်တော)

(ဝန်ခံချက် - ယခုဖော်ပြပါဆောင်းပါးသည် လွန်ခဲ့သော(၂၁)နှစ်၊ ဝန်ထမ်းငယ်ဘဝကရေးသားခဲ့ပြီး ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လထုတ် စိမ်းရောင်လွင်စဉ်ပုံစာတွင်၊ အမှတ် (၃၇)တွင် ရွေးချယ်ဖော်ပြခဲ့သော ဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ ယခုမျိုးဆက်သစ် သစ်တောဝန်ထမ်း ညီငယ်၊ညီမငယ်များ သိရှိလိုက်နာ၍ မိမိဌာနအပေါ် ဂုဏ်ယူချစ်မြတ်နိုးစေလိုသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ပေးဖို့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံအပ်ပါသည်။)

ကျွန်တော် ကျောင်းနေစဉ်အရွယ်(၁၃)နှစ်သား ဝန်ထမ်း ဝိပဿနာအစီအစဉ်တွင်သုံးစွဲရန်အတွက် သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ (၅)မိုင်ခန့်ဝေးသောတောထဲသို့ ထင်းခုတ်သွားရပါသည်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေကျောင်းပိတ်ရက်များ၊ သီတင်းကျွတ်ကျောင်းပိတ်ရက်များ၊ အမိတ်-ဥပုသ်ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် အစ်ကိုများနှင့်အတူလိုက်ပါ၍ ထင်းခုတ်ခြင်း၊ မိုးတွင်းဂုတ်များတွင် ထင်းခြောက်ကောက်ခြင်း၊ အရစ်ရိမ်၊ မျှစ်ချို၊ ပျံ့ရောင်၊ ပဒတ်စာ၊ ပဒဲကောသော ဟင်းစားရွက်ပွားရှာဖွေခြင်း၊ သင်္ကြန်ရက်များတွင် သင်္ကြန်ပန်းများ၊ ဝါဆိုလတွင်ဝါဆိုပန်းများခုတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် တောထဲမှ ရနိုင်သမျှရှာဖွေခဲ့ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မိမိအိမ်စားသုံးရန်အတွက်သာမက ပိုလှည့်ပင့်ရန် ရပ်ကွက်အတွင်းလှည့်လည်ရောင်းချခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် နေထိုင်ပြုပြင်ရန်အတွက် မျောတိုင်များ နေအိမ်ကာရံရန်အတွက် ထရပ်ယက် လုပ်ရန် ဝါးသပွတ်များ၊ အချစ်တန်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သော ကြသောင်း ဝါးများ၊ နီးပျာရန် တင်းဝါးများစသဖြင့် လိုအပ်သမျှကို တောတွင်းမှပင် ဝင်ရောက်ခုတ်ယူရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်မှစ၍ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ခဲ့သည့်တိုင် တောနှင့် ကင်းကွာသည်မရှိခဲ့ပါ။ အိမ်အသုံးအဆောင်အတွက်လိုအပ်သမျှကို ဝယ်ယူခြင်းမရှိဘဲ တောတွင်းမှသာ ကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ဖော်ပြလိုသည်မှာ ကျွန်တော် တောထဲ

ဝင်သည့်အကြောင်းမဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့စိသားစု အပါအဝင် ပြည်သူ့စာရင်းလုံးအား အကျိုးပြုနေသော သစ်တောအကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ဘဝ၌ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသောအနိမ့်ဆင်းရဲ၊ ဝါးခုတ်၊ မျောခုတ်၊ ဟင်္သာရှာဖွေရောင်းချမှုကလေးများသည် သစ်တောများမှ လူတို့အား အကျိုးပြုခြင်း၏သေးငယ်လှသော အစိတ်အပိုင်းကလေးမျှသာဖြစ်ပါသည်။ မည်ရွှေမည်မျှ၏ အကျိုးပြုသည်ဆိုခြင်းကို ပညာရှင်ကြီးများစွာက ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ကျွန်တော် ထင်မိဖော်ပြခြင်းငှါ မစွမ်းသာပါ။ ပညာရှင်ကြီးများစွာက ပြည်ပုံစာဖော်ပြခဲ့သည်ကို ဖတ်မှတ်လေ့လာခဲ့ရသဖြင့် သစ်တောများက လူတို့အားအကျိုးပြုပုံများ သစ်တောများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ကျွန်တော်တို့သိရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။

သိရှိရုံမျှနှင့်ပဋိပဋိ။ ထိုသို့ အကျိုးကျေးဇူးကြီးမားလှသော သစ်တောသစ်ပင်ကြီးများ မပျောက်ပျက်၊ မဆုံးရှုံးစေရန်အတွက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်မှာ ကြီးမားလှပါသည်။ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ကာယ၊ ဉာဏစွမ်းအားများ မှန်ကန်သောလမ်းညွှန်မှုများ တီထွင်လာလိုက်နာမှုများဖြင့် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်မှသာ အောင်မြင်မှုရှိနိုင်သဖြင့် တော်၍တန်ဖိုးဖြင့် မဖြစ်နိုင်ပါ။

သို့သော် ထိုတာဝန်ကို သစ်တောဦးစီးဌာနမှထမ်းဆောင်နေပါသည်။ နိုင်ငံသားတို့၏ အသက်စည်းစိမ်နှင့် နိုင်ငံတော်ပဋိကူရေးအတွက် တပ်မတော်မှ အသက်သွေးရွေးတို့ဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေသကဲ့သို့ ပြည်သူလူထု၏အကျိုးစီးပွားနှင့် တရပ်တည်မှုများ မပျက်စီးမဆုံးရှုံးစေရေးအတွက် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ကာယ၊ ဉာဏစွမ်းအားများနှင့် အသက်သွေးရွေးတို့ကိုအရင်းပြုလျက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေပါ

သည်။ သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ဌာနတိုင်းမှအရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများအားလုံးသည် မိမိတို့တာဝန်ကျွမ်းသောပညာ၊ မှန်ကန်သောလမ်းညွှန်မှုများ၊ တိကျသောလိုက်နာမှုများ၊ မိမိတို့၏ ကာယ၊ ဉာဏစွမ်းအားများ စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံမှုများဖြင့် ကျေးဇူးကြီးမားလှသော သစ်ပင်သစ်တောများ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ စသည်တို့ မပျက်စီးမဆုံးရှုံးစေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤမျှကြီးလေးသောတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော ဌာနကြီးနှင့်တကွ ဝန်ထမ်းများအားလုံးအား ကျေးဇူးပြု အမွှန်းတင်ချင်ပါသည်။

ကျွန်တော်ဝန်ထမ်းဖြစ်စေအချိန်က ဆရာတစ်ဦးမှ "သစ်တောဌာနဆိုတာ ပြည်သူ့အကျိုးအတွက်ဖွဲ့စည်းထားတာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ ပုဂ္ဂလိကအကျိုးအတွက် အားလုံးအတွက် စီစဉ်ကြည့်ပြီး အမျှော်အမြင်ကြီးစွာနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာဖြစ်တယ်။ သစ်တောဌာနအနေနဲ့ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကိုဆောင်ရွက်ပေးဖို့ အားကိုးအားထားပြုနိုင်တဲ့ ဌာနဖြစ်အောင် ရည်ရွယ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမယ်။ ပြည်သူ့အကျိုးအမြတ်အပုံဖြစ်စေရမယ်။ ဒါကြောင့် သစ်တောဌာနဝန်ထမ်းဖြစ်ရတာ လက်ယူတာရမယ်" ဟု ဆုံးမကြားရတာကြောင့်အားလုံးသည်ကို အမှတ်ရမိပါသည်။

ညီငယ်၊ ညီမငယ် သစ်တောဝန်ထမ်းအပေါင်းတို့အနေဖြင့် ဆရာ၏ ဆုံးမစကားကို ဖတ်ရှုခံစားကြည့်လျှင် သစ်တောဌာနသည် ပြည်သူ့အတွက် အဘယ်မျှ အရေးပါသည်၊ အဘယ်မျှ စွမ်းဆောင်ပေးနေသည်ကိုသိရှိပြီး ကိုယ်တိုင်ဂုဏ်ယူနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဂုဏ်ယူနိုင်ပြီးလျှင် ဌာနအကျိုးကို ဆထက်တိုး ကြိုးစား စွမ်းဆောင်ကြရန် တိုက်တွန်းလိုပါသည်။

ဤနေရာတွင် သစ်တောဌာန၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဖွင့်ဆိုရန် ဆန္ဒပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ စစ်သား (SOLDIER)၊ ပြည်သူ့ရဲ (POLICE)၊ ဆရာ/ဆရာမ (TEACHER)တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို တွေ့ရသောအခါ ကျွန်တော်တို့သစ်တောဌာန (FOREST)၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် (Definition)ကိုလည်း ရှာဖွေခဲ့မိပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ဖွဲ့မှုကြောင့် (FOREST)၏ တစ်လုံးချင်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ရှာဖွေမရခဲ့ပါ။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရန်မလိုသဖြင့် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုမှု မရှိခဲ့သည်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်တော်ကျင့်လည်ခဲ့သော ကျွန်တော်ဘဝ၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့ သစ်တောဌာန (FOREST)၏ တစ်လုံးချင်းအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် (Definition)ကိုအောက်ပါ

အတိုင်း ရှာဖွေတင်ပြ၍ ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချင်ပါသည်။ (ဤနေရာတွင် ကမ္ဘာ့အသိအမှတ်ပြု သစ်တောကြီးများ (FOREST)ကို ဆိုလိုရင်းမဟုတ်ပါ။ ပြန်မာနိုင်ငံသစ်တောဦးစီးဌာနကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါသည်။)

- F - Farsight (adj) အမျှော်အမြင်ကြီးသော
- O - Obliging (adj) အတန်းဆောင်လိုသော/ ကျေးဇူးပြုလိုသော
- R - Reliable (adj) အားကိုးအားထားပြုနိုင်သော
- E - Efficient (adj) လိုသောအကျိုးကိုပေးစွမ်းနိုင်သော
- S - Sustainable (adj) အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော
- T - Talented (adj) ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိသော

လူသားအကျိုးပြု သစ်တောကြီးများနှင့် သဘာဝသယံဇာတများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက်ရှိသော ကျွန်တော်တို့၏ သစ်တောဌာနကြီးသည် လူသားအားလုံးအား ထာဝစဉ်အကျိုးရှိစေရန် အမျှော်အမြင်ကြီးစွာ ဖွဲ့စည်းထားသော ဌာနကြီးဖြစ်ပါသည်။ လူထုတစ်ရပ်လုံး၏အကျိုးကို ဆောင်လိုသော/ လူထုတစ်ရပ်လုံးအား ကျေးဇူးပြုလိုသောဌာနကြီးဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ့အပေါင်း၏ လိုအပ်ချက်များအတွက် အားကိုးအားထားပြုနိုင်သော ဌာနကြီးဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူလူထု၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားစေရန်လိုသောအကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်သောဌာနကြီးဖြစ်ပါသည်။ လူအပေါင်း၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော ဌာနကြီးဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏အကျိုးစီးပွားကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အကျိုးပြုနေသော ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိသော ဌာနကြီးဖြစ်ပါသည်။

သစ်တော (FOREST)ဆိုသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျွန်တော်လက်လှမ်းမီသမျှသော အတိုင်းအတာကလေးနှင့် ကျွန်တော်ဉာဏ်ရည်မီသမျှ သိသမျှနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ပါပြီ။ ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းနှင့် မတ်သက်၍ ကျွန်တော်အား မည်သူမျှတာဝန်မပေးပါ။ မည်သူမျှ မတိုက်တွန်းခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်၏ သဘောတစ်ခုတည်း၊ စိတ်ကူးကြံဆချက်သာဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်လူတတ်ကြီးလုပ်၍ ဝါကြားခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်၏ ဈေးသားချက်များအားကျွန်တော်တာဝန်ယူပါသည်။ ကျွန်တော်အားကောင်း/ဆိုး ဝေဖန်/အပြစ်တင်လျှင်လည်း ရဲဝံ့ဝမ်းမြောက်စွာခံယူပါမည်။

ဤမျှဖွန်ပြတ်သော ခမ်းနားသောဌာနကြီးတွင် ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရသော ကျွန်တော်တို့

သစ်တောဝန်ထမ်းများသည် များစွာဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်နိုင်ရပါမည်။ PDF Compressor Free Version ဤထွမ်းအားရှင်များဖြင့် စုံလင်စွာဖွဲ့စည်းထားသော ဤဌာနကြီး၏ အဓိကမောင်းနှင်အားဖြစ်သော ညီငယ်ညီမငယ်မျိုးထက်သန်များနှင့် ကျွန်တော်အပါအဝင် လက်အောက်ငယ်သားဝန်ထမ်းများအတွက် လိုက်နာခံယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အောက်ပါအတိုင်း သီးခြားအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချင်ပါသည်။

- F - Faithfulness (n) သစ္စာရှိခြင်း
- O - Obedience (n) နာခံခြင်း
- R - Respect(n)လေးစားခြင်း/ အလေးထားခြင်း
- E - Effort(n)အားစိုက်/အား ထုတ်ခြင်း
- S - Sacrifice (n) စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခြင်း
- T - Talent (n) ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိခြင်း

ဤအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များမှာ သစ်တောဝန်ထမ်းများ ပလွဲပသွေ လိုက်နာထောင်ရွက်ထိုက်သောအချက်များဟု ယုံကြည်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Faithfulness သစ္စာရှိခြင်း

ကျွန်တော်တို့ သစ်တောဝန်ထမ်းများသည် လုပ်ငန်း တာဝန်တစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရမည့်အခါ (များသောအားဖြင့်) တောထဲတောင်ထဲတွင် သီးခြားတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရသည်။ လူသူမနီးသော နေရာဒေသများတွင် ဖြစ်စေ၊ မိမိအား ညွှန်ကြားတာဝန်ပေးအပ်သော အထက်အရာရှိများ၏ မျက်ကွယ် အလှမ်းဝေးသောနေရာများတွင်ဖြစ်စေ မိမိတတ်ကျွမ်းသောပညာကိုအသုံးပြု၍ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ မိမိသဘော မိမိဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ မိမိအားယုံကြည်မှုဖြင့် တာဝန်ပေးအပ်ခေါင်းသောလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တာဝန်သိသိ၊ သစ္စာရှိရှိဖြင့်ဆောင်ရွက်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ မိမိလုပ်ငန်းအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ မိမိအထက်အရာရှိအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ မိမိဌာနအပေါ်တွင်လည်းကောင်း သစ္စာရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

Obedience နာခံခြင်း

မိမိအပေါ် ညွှန်ကြားချက်များအမိန့်များ (အထက်အရာရှိ၏ရွတ်မိန့်အပါအဝင်)အား နာခံတတ်ရပါမည်။ ပြန်မပြော နားမထောင်၊ ရှေ့တွင်တစ်မျိုး၊ ကွယ်ရာ တစ်မျိုး မဖြစ်စေရန် မိမိအသိဗိတ်တတ်ဖြင့် ရှောင်ရှားလိုက်နာဆောင်ရွက်ရပါမည်။

Respect လေးစားခြင်း ၊ အလေးထားခြင်း

မိမိလုပ်ငန်းတာဝန်ကို အလေးထားဆောင်ရွက်၍

မိမိ၏အထက်အရာရှိများကို ခိုသေလေးစားခြင်း၊ မိမိနှင့်အဆင့်တူဝန်ထမ်းများအား လေးစားခြင်းရှိရပါမည်။ မိမိ၏အထက်အရာရှိသည် မိမိထက် အသက်များစွာ ငယ်ရွယ်သောသူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမည်။ လုပ်သက်များစွာ နုနယ်သူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဘာသာတရားကွဲပြားသူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမည်။ သို့သော် အထက်အရာရှိသည် အထက်အရာရှိသာ ဖြစ်သည်။ မြွေပွေး အကောင်သေးသော်လည်း အသိဗိတ်ခြင်းသည်သာဖြစ်သည်။ ထိုက်တန်သောအရည်အချင်းရှိ၍သာ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယှဉ်သို့သော အထက်အရာရှိကိုမဆို လေးစားခြင်းရှိရပါမည်။ ၎င်း၏ ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း အလေးထား လေးစားလိုက်နာရပါမည်။ မိမိထက် ရာထူးငယ်သော်လည်းအတွေ့အကြုံ ပြည့်ဝနေသော လုပ်သက်ရှင် ဝန်ထမ်းကြီးများကို လည်း လေးစားမှုရှိရပါမည်။

Effort အားစိုက် အားထုတ်ခြင်း

မိမိဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ငြိမ်းအောင်မြင်စေရန် အားစိုက် အားထုတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရပါမည်။ အချို့သော ဒေသများတွင်လည်းကောင်း၊ အချို့သော လုပ်ငန်းများတွင် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်းများပြားလှပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုပြီးတစ်ခု (တစ်ခါတစ်ရံ-လုပ်ငန်းတစ်ခုပပြီးစီး နောက်တစ်ခု)အချိန်မီပြီးစီးရန်အတွက် ညွှန်ကြားမှုများ ရရှိဆောင်ရွက်ရတတ်ပါသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းကိုသာ အချိန်ဆွဲ အလေးပေးဆောင်ရွက်နေပါက ကျန်လုပ်ငန်းများ အချိန်မီမပြီးစီးဘဲ လုပ်ငန်းအကြွေးတင်နေတတ်ပါသည်။ ထိုအခါ စိတ်ဖိစီးမှုဖြစ်ပြီး သောကရောက်ရတတ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများ ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်ခြင်းမရှိတော့ဘဲ ကဟောက်ကမ ဖြစ်ရပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်တစ်ခုအား (အချိန်ကန့်သတ်ချက်အတိုင်း အတာမရှိစေကာမူ) အချိန်မီပြီးစီးအောင် အားစိုက်အားထုတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

Sacrifice စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခြင်း

မိမိတို့ဝန်ထမ်းများသည် လူသားများပင်ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပိသားစုအရေး၊ အိမ်ထောင်တာဝန်အရေးများဖြင့် ပြည့်နှက်၍နေတတ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း လုပ်ငန်းတာဝန်အရေးဌာနအရေးများနှင့် ယှဉ်လိုက်လျှင် ကျန်သည့်အရေးကိစ္စများကို စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံ၍ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရပါမည်။ မိမိ၏ကိုယ်ကျိုး၊ ပိပိရိုင်ခွင့်များအား အခါအားလျော်စွာစွန့်လွှတ်အနစ်နာခံဆောင်ရွက်ရပါမည်။

Talent ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိခြင်း

PDF Compressor Free Version

ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိခြင်းသည် သူတို့၏အကျိုးစီးပွားကို စောင့်ရှောက်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံအကျိုးသယံဇာတဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်သယံဇာတသည် မိမိပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိရပါမည်။ ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိသူမှသာလျှင် ဌာနအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုး၊ နိုင်ငံအကျိုး သယံဇာတဆောင်ရွက်နိုင်ပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ရှိစေရန်၊ ပြည့်စုံစေရန် အမြဲလေ့ကျင့် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤဖော်ပြချက်များမှာ ကျွန်တော်အပါအဝင်လက်အောက်ငယ်သား ဝန်ထမ်းများအားလုံး စွဲစွဲမြဲမြဲလိုက်နာရန် လိုအပ်သော အချက်များဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ အထက်ပါဖော်ပြချက်(၆)ချက်အားထိကျဉ်းလိုက်နာဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါလျှင် ကျွန်တော်တို့ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများ ရာနှုန်းပြည့်အောင်မြင်ရုံသာမက ဌာနအတွက် နိုင်ငံတော်အတွက် တာဝန်ကျပြန်သော ဝန်ထမ်းကောင်းများ ဖြစ်ကြမည်မှာ မလွဲကောန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ သစ်တောဝန်ထမ်းညီငယ်ညီငယ် မျိုးဆက်သစ်များသည် (FOREST) ဟုသောခေါဟာရအနိပ္ပါယ်ကို တိကျရှင်းလင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက် နားလည်ပြီးလျှင် ဌာနအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုး သယံဇာတခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်အကျိုးအား တာဝန်ကျေရွာဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သူများဖြစ်ကြ၍ မိမိသစ်တောဌာနကြီးအားလည်းကောင်း၊ သဘာဝသစ်တောကြီးများအားလည်းကောင်း ကျေးဇူးဆပ်နိုင်သူများဖြစ်နိုင်ကြစေရန် ရည်သန်ရေးသားဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။ ။

+++++

ကမ္ဘာမြေပေါ်ကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ငါ...ဘာလုပ်ပေးနိုင်မလဲ

မနက်၊ ညနေတွေမှာ သစ်ပင် ရေလောင်းပါ။



စာချက်နာ (၂၅) မှအဆက်

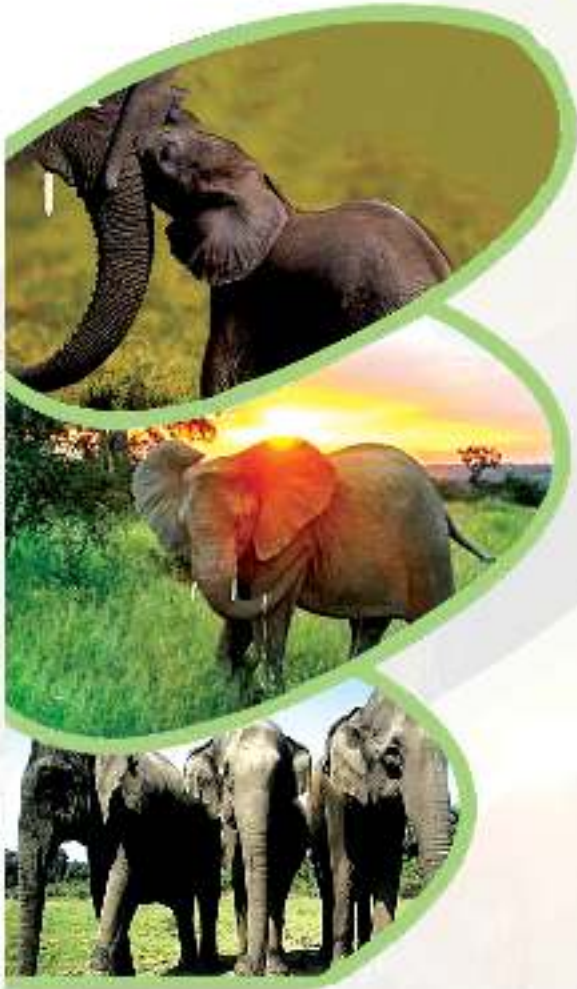
ရာတွင် မြေလှုပ်တိုင်းနှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများ အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိရေးကို ဖော်ပြထားပါသည်။ တည်ဆဲမြေဥပဒေများတွင်လည်းကောင်း၊ မြေယာကို စီမံခန့်ခွဲ သည့်ဌာနများ၏ ဥပဒေတို့တွင်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးခွဲခြားမှု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသားမြေဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရာတွင်လည်း အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးခွဲခြားမှု မရှိစေရေးကိုလည်း အလေးထားစောင့်ကြည့်သွားရပါမည်။

အပိုင်း(၁၀)တွင် ဥပဒေများ၊ သဟဇာတဖြစ်ခြင်းနှင့် ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ကဏ္ဍတွင်အသစ်ပြဋ္ဌာန်းမည့် အမျိုးသားမြေဥပဒေနှင့် တည်ဆဲမြေဥပဒေများသည် သဟဇာတဖြစ်ဖို့လိုပါသည်။ အမျိုးသားမြေဥပဒေသည် တည်ဆဲမြေဥပဒေများအပေါ် ထိန်းကြောင်းပေါင်းစပ်သည့် အခြေအနေမျိုးရောက်ရှိအောင်ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် ဆန့်ကျင်လွန်းပါကလည်း အလုပ်မဖြစ်နိုင်ဘဲ တည်ဆဲဥပဒေများ၏ အားနည်းချက် လိုအပ်ချက်ကို မြေညှိဆည်းနိုင်ပါကလည်း လိုရာခရီး မရောက်ဖြစ်နေပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ အမျိုးသားမြေဥပဒေကို သတိကြီးစွာဖြင့် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း(၁၁) သည် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် အကဲဖြတ်မှုအပိုင်းဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒနှင့်သက်ဆိုင်သော ဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်းတို့ကို အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု ကောင်စီက အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ရာတွင် မြေနှင့်ပတ်သက်သည့် အခက်အခဲ၊ အရှုပ်အရှင်းများ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုများကို စောင့်ကြည့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

ဆက်လက်စစ်ဖြပါမည်-

သစ်တောကြေးမုံ သစ်တောကြောင်း သိကောင်းစရာ



သိန်းသန်းထွန်း (သစ်တော)



(၁) အာဖရိကချုံ့ပုတ်ဆင် (African Bush Elephant)

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကိုယ်ခန္ဓာအကြီးအမားဆုံး၊ အလေး လံဆုံးဆင်ဖြစ်ပြီး၊ ကီလိုဂရမ် (၆၀၀၀) ကျော်ကာ အရပ် အမြင့်(၁၂-၁၆)အထိ ရှိသည်။ ရှည်လျားသောကိုယ်ထည်၊ ကြီးမားသော နားရွက်များနှင့် ကွေးကောက်ရှည်လျားသော ဆင်ခွယ်များပါရှိကြသည်။ အာဖရိကတိုက်၏ မတူကွဲပြား သော နေရင်းဒေသအမျိုးမျိုးဖြစ်သည့် ဆဟားနား မြက်ခင်း ပြင်ပေသမှ တောင်ပေါ်ဒေသများအထိ ရှင်သန်ကျက်စား နေထိုင်ကြသည်။

(၂) အာဖရိကသစ်တောဆင် (African Forest Elephant)

အာဖရိကတောဆင်များသည် နက်မှောင်သော အရောင်ရှိကာ ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန် ကီလိုဂရမ် (၂၇၀၀) ထိရှိပြီး၊ အရပ်အမြင့်(၇-၁၀)ခန့်ရှိ သည်။ သေးငယ်ပြီး၊ လုံးဝန်းသော နားရွက်များ၊ တိုတောင်း ပြောဦးတန်းသော ကိုယ်ထည်နှင့်ပါးလွှာပြောင်ပြူသော အဖွယ်များပါရှိသည်။ အာဖရိကတိုက် အလယ်ပိုင်းနှင့် အနောက်ပိုင်းဒေသများရှိ အပူပိုင်းနှင့်သမုတိုင်း သစ်တောများတွင် နေထိုင်ကျက်စား သည်။ ပမ်းဆီရန် ခက်ခဲသော ဆင်မျိုးဖြစ်ပြီး မျိုးသုဉ်းရန်



နိဒါန်း

ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေပေါ်တွင် ခန္ဓာကိုယ် အရွယ်အစား အကြီးမားဆုံးဖြစ်ပြီး၊ အသိဉာဏ်မြင့်မားသော သတ္တဝါမှာ "ဆင်" ဖြစ်သည်။ ဆင်အမျိုးအစား(၃)မျိုးရှိပြီး၊ အာဖရိက ချုံ့ပုတ်ဆင် (African bush elephant)၊ (Loxodonta africana)၊ အာဖရိက သစ်တောဆင် (African forest elephant) (Loxodonta cyclotis) နှင့် အာရှဆင် (Asian elephant) (Elephas maximus) တို့ ဖြစ်ကြ သည်။

ဆင်များသည် ၎င်းတို့နေရင်းဒေသများ ပျောက် ဆုံးလာခြင်း၊ အမဲလိုက်သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း၊ လူနှင့် ဆင် ပဋိပက္ခများ ကြုံတွေ့လာနေခြင်းတို့ကြောင့် မျိုးသုဉ်း ပျောက်ကွယ်ရန် အလားအလာရှိသော တိရစ္ဆာန်အဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်နေပြီဖြစ်သည်။

ဆင်များ၏ အရွယ်အစား၊ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်နှင့်တွေ့ ရှိရာဒေသများပေါ်မူတည်၍ ဆင်မျိုးစိတ်ကွဲများ (၄)မျိုး အဖြစ် ကမ္ဘာအနှံ့တွေ့ရှိရပါသည်။

အလားအလာရှိသော ဆင်မျိုး ဖြစ်သည်။

(၃) **PDF Compressor Free Version**
အရှင် (Asian Elephant)

ဒုတိယအကြီးမားဆုံးနှင့် ဒုတိယအလေးလံဆုံး သော ဆင်မျိုးဖြစ်ပြီး ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန် ကီလိုဂရမ် (၅၀၀၀)ကျော်နှင့် အရပ်အမြင့်(၁၀-၁၅) အထိရှိကြသည်။ သေးငယ်သော နားရွက်များပါရှိကာတိုတောင်းသော ကိုယ် ခန္ဓာနှင့် သေးသွယ်သောဆင်စွယ်ပါရှိကြသည်။ အာရှတိုက် ၏ မြက်ခင်းပြင်များမှ ရွှံ့ညွှန်တောများ၊ သစ်တောဖုံး လွှမ်းသော တောင်တန်းများတွင် ရှင်သန်နေထိုင်ကြလေ့ရှိ သည်။ဆင်ကောင်ရေ အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိသောကြောင့် အရေးကြီး ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရမည့် ဆင်မျိုးဖြစ်သည်။

(က) သီရိလင်္ကာဆင် (Sri Lankan Elephant)

အာရှဆင်များထဲတွင် သီရိလင်္ကာဆင်သည်အကြီး ဆုံးနှင့် မည်းမွှောင်နေသော အရောင်ရှိ ဆင်မျိုးဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန် ကီလိုဂရမ် (၅၅၀၀)ကျော်ရှိပြီး အရပ်အမြင့်(၁၀-၁၅) အထိ ရှိတတ်သည်။ ကြီးမားသော နားရွက်များ၊ ရှည်လျားသော အပြွေနှင့် နားရွက်နှင့် မျက်နှာ ပေါ်တွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ရောင်ခြယ်ဆေးပမာသည့် အတွက်များ တွေ့ရတတ်သည်။ ရှည်လျားပြီး ထူထဲသော ဆင်စွယ်များ အဓိကအားဖြင့်အထီးများတွင် (၇)ရာခိုင်နှုန်း ခန့်ပါရှိတတ်သည်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၏ အနိမ့်ပိုင်းဒေသရှိ တောခြောက်နှင့်တောစိုများတွင် ရှင်သန်ကျက်စားသည်။ ဆင်ကောင်ရေ အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိသောကြောင့် မျိုး သုဉ်းရန် အလားအလာအရှိဆုံး ဆင်မျိုးဖြစ်သည်။

(ခ) အိန္ဒိယဆင် (Indian Elephant)

အာရှဆင်များ၏ မျိုးစိတ်ကွဲ အိန္ဒိယဆင်များသည် ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန် ကီလိုဂရမ် (၅၀၀၀) ကျော်ရှိကာ အရပ်အမြင့် (၁၀-၁၅) အထိ ရှိကြသည်။ သေးငယ်သော နားရွက်များ၊ တိုတောင်းသောအပြွေနှင့် မီးခိုးနက်ရောင်နှင့် အညိုရောင်ရှိကြသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ရွက်ပြုတ် ရောနှော တောစိုနှင့် ရွက်ပြုတ်ရောနှောတောခြောက်များနှင့် အိမ်နီး ချင်းနိုင်ငံများသို့ လှည့်လည် ကျက်စားနေထိုင်ကြသည်။ လူနှင့်ယဉ်ပါးပြီးသည်းခိုင်ခံ့စွမ်းမြင့်မားကာ ဆင်ကောင်ရေ အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိသောကြောင့် မျိုးသုဉ်းရန် အလား အလာရှိသော ဆင်မျိုးဖြစ်သည်။

(ဂ) ရှမတြားဆင် (Sumatran Elephant)

အငယ်ဆုံးနှင့် အပေါ့ပါးဆုံး အာရှဆင်မျိုးဖြစ်ပြီး ကီလိုဂရမ်(၄၀၀၀)ခန့် လေးလံကာ အရပ်အမြင့် (၉)ပေခန့် ရှိကြသည်။ သေးငယ်သော နားရွက်များ၊ ရှည်လျားသော အပြွေနှင့်မီးခိုးရောင်(သို့မဟုတ်) အညိုရောင်ကာလာအဖျော့

ပိုင်ဆိုင်သော ဆင်မျိုးဖြစ်သည်။ ဆင်စွယ်များသည် တိုပြီး၊ အတွင်းပိုင်းတွင်တည်ရှိသည်။ အထီးများတွင် အစွယ်တိုကြ သည်။ အင်ဒိုနီးရှား၏ ရှေးကြားကျွန်းပေါ်ရှိ အပူပိုင်းနှင့် သမုဒိမ်း သစ်တောစရိယာများတွင် နေထိုင်ကျက်စားကြ သည်။ အာရှဆင်များအနက် အကောင်ရေနည်းပါးသော ကြောင့် လုံးပျိုးသုဉ်းလုနီးပါး အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေ သော ဆင်မျိုးဖြစ်သည်။

(ဃ) ဘော်နီယိုဆင် (Borneo Elephant)

ဘော်နီယိုဆင်သည် အာရှဆင်မျိုးစိတ်ကွဲများအ နက် ထင်ရှားသော အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ဆင်တစ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန် ကီလိုဂရမ် (၃၀၀၀)ကျော် ရှိကာ အရပ်အမြင့် (၇ပေခွဲ)အထိရှိကြသည်။ ကြီးမားသော နားရွက်များ၊ ရှည်လျားသော အပြွေနှင့် အရေပြားမှာ မီးခိုး ရောင် (သို့မဟုတ်)အညိုရောင်အဖျော့ကာလာ ပိုင်ဆိုင်ကြ သည်။ တို၍ ပါးလွှာသော ဆင်စွယ်များကို ဆင်ထီးများ တွင်သာ တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ပလေးရှား၏ ကျွန်းဆွယ်တစ်ခုဖြစ်သော ဘော်နီယိုကျွန်းဆွယ်၏ တော နိမ့်များတွင် ကျက်စားနေထိုင်သည်။ အာရှဆင်များအနက် ဆင်ကောင်ရေ အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိတော့သောကြောင့် သနားစရာဆင်မျိုးဖြစ်သည်။

(င) ဆင်ပုလေး (Dwarf Elephant)

ဆင်ပုလေးများသည် အသေးငယ်၊ အပူဆုံး ဆင် မျိုးဖြစ်ပြီး ကိုယ်အလေးချိန် ကီလိုဂရမ် (၂၀၀)ရှိကာ၊ အရပ်အမြင့်(၃-၅)သာရှိကြသည်။ သေးငယ်သောနားရွက် များ၊ တိုတောင်းသောကိုယ်ထည်၊ အနက်ရောင်(သို့မဟုတ်) အညိုရောင် အရောင်ဖျော့တော့တော့ ပိုင်ဆိုင်သည်။ သေး ငယ်ပြီး၊ ဖြောင့်တန်းသောဆင်စွယ်ရှိကာ၊ အထီးရော အမ ပါ ဆင်စွယ်အတိုလေးများပါရှိကြသည်။ မျိုးသုဉ်း ဖျောက် ကွယ်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သော ဆင်ပုလေးမျိုးများသည် မြေထဲ ပင်လယ်ဒေသတွင် ရှင်သန်ကျက်စားကြပြီး၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၁၀၀၀၀)မှ နှစ်(၂)သန်းနီးပါးတွင် မျိုးသုဉ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ရှေးအကျဆုံးနှင့် ဆင်များ၏ မူလအစ ဆင်မျိုး ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

ကမ္ဘာဆင်များနေ့ (World Elephant Day)

❖ အာရှဆင်နှင့် အာဖရိကဆင်များအပေါ် လက်ရှိ ကျရောက်လျက်ရှိသော အတိတ်က၊ အကျပ်အ တည်းကို ပိုမိုအာရုံစိုက်ဖြေရှင်းရန်နှင့် ဆင်ထိန်း သိမ်းကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်လာစေရန်ရည်ရွယ်လျက် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ(၁၂)ရက်နေ့မှ စတင်၍ ကမ္ဘာဆင်များ

နေ့ (World Elephant Day) အဖြစ် ကျင်းပ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ နှစ်ပတ်လည် (၁၂) နှစ်ပြည့်မြောက် နှစ်ဖြစ်ပါသည်။ ချစ်ခင်မြတ်နိုးစရာကောင်းသော ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေပေါ်တွင် ကိုယ်ခန္ဓာအကြီးမားဆုံးသော၊ ရှိသေးလေးစားထိုက်သော အတိတ်သမိုင်းတစ်လျှောက် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စစ်မက်ရေးရာတွင် ရံဖွမ်းသတ္တိဖြင့် လွှမ်းမိုးခဲ့သော၊ အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားသော ဆင်များကို ရေရှည်တည်တံ့ရှင်သန်စေရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်သွားကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဆင်များနေ့ ကျင်းပခြင်း ရည်ရွယ်ချက်များ

- (၁) ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သဘာဝတောများတွင် ကျက်စားနေထိုင်သော အာဖရိကဆင်နှင့်အာရှဆင်များ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းမှ ကင်းဝေးစေရေး ဝိုင်းသန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန်၊
- (၂) အာဖရိကဆင်နှင့် အာရှဆင်များ၏ သဘာဝနေရင်းဒေသများ (Natural Habitats) ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းကြစေရန်၊
- (၃) ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေဒေသဂေဟစနစ် (Terrestrial Eco-system) တစ်ခုလုံးအတွက် ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသော ဆင်များ၏ ဓလေ့ကျင့်ပေးခြင်း၊ ချုံဖွယ်များရှင်းလင်းပေးခြင်း၊ သဘာဝအလျှောက် ဓမ္မတာပျိုးဆက်ရန် သစ်စေ့များ ကြိုပက်ပေးခြင်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းတတ်စေရန်၊
- (၄) ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာအရ ကံကောင်းခြင်း ဆုလာဘ်ဖြစ်သောဆင်ရတနာများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းကြစေရန်၊
- (၅) ဆင်နှင့်လူ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော ပဋိပက္ခများကို လျှော့ချနိုင်စေရန်၊
- (၆) ဆင်အကြောင်း ဗဟုသုတများ ဖြန့်ဝေပေးအပ်ပြီး၊ လူနှင့်ဆင်၊ အတူတကွယဉ်တွဲနေထိုင်ရေး (Co-existence together) ပူးပါးကို အထောက်အကူပြုစေရန်၊
- (၇) တရားမဝင်ဆင်စွယ်ဆောင်းဝယ်မှုကို ဥပဒေအရ တားဆီးကာကွယ်သွားရန်၊
- (၈) ဆင်သတ်ကိုယ်များကို ခြံခွင်းပြီး ထိရောက်စွာ အပြစ်ပေးအရေးယူဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၉) ဆင်တပ်များကို ရှေးယခင်က စစ်ပွဲများတွင် အသုံးပြုပိုက်ဆိုင်ခြင်းများကို အမှတ်ရစေပြီးဆင်

များ၏ သတ္တိစွမ်းရည်ကို လေးစားအားတက်ကျစေရန်၊
(၁၀) ဆင်များ၏ ဘဝဖြစ်တည်မှုစက်ဝန်းကို လူတိုင်း သိရှိနားလည်သဘောပေါက်လာပြီး ဆင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ဝိုင်းတွင်ကျယ် ထိရောက်အောင်မြင်စေရေး ဦးတည်ကြိုးပမ်းသွားရန်၊

ကမ္ဘာ့ဆင်များနေ့ကျွန်ုပ်တို့ကို ဘာတွေ သင်ကြားပေးသလဲ

ဆင်ရတနာများမှ သင်ကြားပေးသည့် တန်ဖိုးရှိသော သင်ကြားမှုတစ်ခုကို ပြပါဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့လူသားများအချင်းချင်း မည်မျှဝေးကွာသောနေရာဒေသတွင် နေထိုင်စေကာမူ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်နိုင်သောစွမ်းရည်ကို မည်သူမျှဟန့်တား၍မရနိုင်သလို၊ အပြန်အလှန်ကရုဏ်ကရုဏ် ပေးသော မေတ္တာတရား၏ကြီးမားနက်ရှိုင်းမှုပြယုဂ် တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

ဆင်များမရှိဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ နေထိုင်နိုင်ပါသလား

ဤကမ္ဘာမြေတွင် ဆင်များမရှိပါက ၎င်းတို့၏ ကျက်စားရာ နေရင်းဒေသ၏ သဘာဝအရ တည်ဆောက်ထားသော ဂေဟစနစ်နှင့် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ပိုမိုခြားနားသွားနိုင်ပြီး၊ ဆင်များ၏ နေထိုင်ရာဒေသတွင် ပျံ့တသုံးစွဲနေရသော လူနှင့် အခြားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအတွက် ဆိုးကျိုးများ သက်ရောက်လာနိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဆင်တွေကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ

- (၁) ဆင်များကို တရားမဝင်သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရမည်။
- (၂) ဆင်များ၏ နေရင်းဒေသများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရမည်။
- (၃) အာဖရိကနှင့် အာရှဒေသရှိ ဆင်များ အဓိကနေထိုင်ကျက်စားရာ နေရင်းဒေသများခြိမ်းခြောက်ခံရခြင်းမှ ကင်းဝေးစေရန်၊ အမဲလိုက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်၊ ဆင်ကောင်ရေစောင့်ကြည့်အကဲခတ်မှုစနစ် ထားရှိဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၄) ဆင်စွယ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုကို လျှော့ချရန် ဥပဒေအရ ထိရောက်စွာ အရေးယူရမည်။
- (၅) ဆင်စွယ်သုံးစွဲမှု လိုအပ်ချက်လျှော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်သွားရမည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်-

လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ဖို့ အားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့

PDF Compressor Free Version



International Day of Clean Air for blue skies



ဒေါက်တာတင်အောင်ဝင်း ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာများတွင် လေထုညစ်ညမ်းမှုသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေရုံသာမက လူသားတို့၏ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ထိခိုက်စေလျက်ရှိပါသည်။

လေထုညစ်ညမ်းမှုဆိုသည်မှာ အတုဆိုင်ရာ၊ ခူပဆိုင်ရာနှင့် ဇီဝဆိုင်ရာအရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြေအနေတစ်ခုခုကြောင့်သော်လည်းကောင်း သဘာဝအတိုင်းရှိနေသော လေထုအတွင်းရှိ လေထုအရည်အသွေးနှင့် လေထုအခြေအနေများကို ထိခိုက်စေပြီး အိမ်တွင်း၊ အဆောက်အအုံအတွင်း လေထုနှင့်ပြင်ပလေထုတို့တွင် ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

လေထုညစ်ညမ်းမှုဖြစ်ပေါ်စေသည့် အဓိက အကြောင်းအရင်းများမှာ မော်တော်ယာဉ်အပါအဝင် ယာဉ်အမျိုးမျိုးမှ ထုတ်လွှတ်သည့်အနီးအငွေ့များ၊ စက်ရုံများမှ ထုတ်လွှတ်သည့် အနီးအငွေ့များ၊ နေအိမ်များမှ ထွက်ရှိလာသော အနီးအငွေ့များ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှ ထွက်ရှိလာသော အမှုန်အမွှားများ၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှုမှ မှန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်မှုနှင့်တောမီးလောင်ကျွမ်းမှုတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှုန်အမွှားများနှင့် အနီးအငွေ့များ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများမှ ထွက်ရှိလာသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအသိသီးမှ ထွက်ရှိလာသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို လေဟာပြင်တွင် မီးရှို့ခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှုန်အမွှားများနှင့်အစိုး အငွေ့များကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။လက်ရှိ အချိန်တွင်

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၌ စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း၊ မော်တော်ယာဉ်အသုံးပြုမှုများပြားလာခြင်း၊ မြို့ပြ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်လာခြင်း၊ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာအသုံးပြုမှု များပြားလာခြင်းတို့နှင့်အတူ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာပြီး အပူချိန်မြင့်တက်လာမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် တောမီးလောင်ကျွမ်းခြင်းများသည်လည်း လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေလျက်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရေရှည်တည်တံ့မှု၊ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ကို ထိခိုက်စေရုံသာမက လူသားများ၏ ကျန်းမာရေးအပေါ်တွင်လည်း အကြီးမားဆုံးခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုဖြစ်လာနေပြီဖြစ်ပါသည်။ လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် နာတာရှည်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါ၊ ကင်ဆာရောဂါနှင့်အခြားရောဂါများကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်။ လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် အရွယ်မတိုင်မီ သေဆုံးရသည့် လူဦးရေပမာဏမြင့်တက်လာသည့်အပြင် လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ဆက်စပ်သည့် ရောဂါများဖြစ်ပွားမှုနှုန်းလည်း ပြင့်တက်လာကြောင်းကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

pollutant	Time	Current levels	New 2021 levels
PM _{2.5} Particulate matter • 2.5 microm	Annual	10	5
	24-hour	25	15
PM ₁₀ Particulate matter • 10 microm	Annual	20	15
	24-hour	50	45
O ₃ Ozone	Peak season	-	50
	8-hour	100	50
NO ₂ Nitrogen dioxide	Annual	40	10
	24-hour	-	25
SO ₂ Sulfur dioxide	24-hour	20	40
	CO Carbon monoxide	24-hour	-

လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုမှ ကာကွယ်ရေး ဝန်ထုမ်းမှူးများ အရ-

- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ လူသားများ၏ ကျန်းမာရေးအပေါ် အန္တရာယ်ပြုလျက်ရှိသောပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြီးမားဆုံးခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခု ဖြစ်လာပါကြောင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်ပေါ်စေသော ညစ်ညမ်းပစ္စည်းများသည် ရာသီဥတုအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိနေခြင်းနှင့် လေထုညစ်ညမ်းမှုတစ်ဆင့် ကမ္ဘာ့လေထုအတွင်းမှန်လုံးအိမ်စာတ်ငွေ့များ ပိုမိုရောက်ရှိလာသည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ပူပူအပူချိန်မြင့်တက်လာခြင်းတို့ကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့သည် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် လူဦးရေ ၇ သန်းခန့်သည် အရွယ်ပတ်ဝန်းကျင် နှစ်စဉ်သေဆုံးနေရပါကြောင်း။
- ❖ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် သေဆုံးသည့်လူ ၉ ဦးတွင် ၁ ဦးသည် လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် သေဆုံးလျက်ရှိနေပါကြောင်း။
- ❖ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် လေထုညစ်ညမ်းမှုများအရ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၉၅ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ သတ်မှတ်ထားသော လေထုအရည်အသွေး လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသော လေထုအရည်အသွေးရှိသည့်နေရာများတွင် နေထိုင်နေကြရပါကြောင်း။
- ❖ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ပြင်ပလေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ၄ သန်းခန့်သည် သေဆုံးခဲ့ပြီး ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း သေဆုံးခဲ့သည့်ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပြင်ပလေထုအတွင်းရှိ ညစ်ညမ်းမှုအပူပူများကြောင့် ဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် အရွေ့အားရှိမှုနှင့် ဥရောပအလယ်ပိုင်းဒေသများတွင် သေဆုံးမှုအများဆုံးဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရပါကြောင်း။
- ❖ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် လေထုညစ်ညမ်းမှုများအရ နှလုံးရောဂါ၊ ဦးနှောက်သွေးကြောဒဏ်ရောဂါ၊ အဆုတ်ကင်ဆာနှင့် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါများဖြစ်ပွားပြီး အရွယ်ပတ်ဝန်းကျင် နှစ်စဉ် သေဆုံးသူ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ၈.၁ သန်းခန့်၏ သေဆုံးခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သည့် အဓိကရောဂါများတွင် လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် ဒုတိယမြောက်

ဆိုးကျိုးတစ်ခုအဖြစ် လေ့လာတွေ့ရှိရပါကြောင်း။

- ❖ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ အရ အသက် ၅ နှစ်အောက် ကလေးများ သေဆုံးသူ ဦးရေ ၇ သိန်းကျော်သည် အိမ်တွင်းလေထု ညစ်ညမ်းမှုပြင်ပလေထုညစ်ညမ်းမှုတို့နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❖ လေထုအရည်အသွေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အစီအမံများနှင့်အတူ လေထုညစ်ညမ်းမှုကို အလျင်အမြန် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ငွေကြေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါကြောင်း။

အဆိုပါလေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရ လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ထိခိုက်မှုများနှစ်စဉ်တိုးမြှင့်လာသည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူသားတို့၏ ကျန်းမာရေးအပေါ်ထိခိုက်မှုများကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် Air Quality Guidelines Global Update 2005 အား ပြင်ဆင်ပြီး WHO Global Air Quality Guidelines 2021 ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် လေ့လာခဲ့သော ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ လေထုအရည်အသွေးအခြေအနေများအား ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ထားသော WHO Global Air Quality Guidelines 2021 ပါ လေထုအရည်အသွေးလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသော လေထုအရည်အသွေးရှိသည့်နေရာများတွင် နေထိုင်နေကြရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အဆိုပါလေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ထိခိုက်မှုများဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိကြောင်းနှင့် လက်ရှိရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများကို စီမံခန့်ခွဲမှုပြုသည့်အဖွဲ့များ အနက်မှ လေထုညစ်ညမ်းမှုပြုသည့်အဖွဲ့များအနေဖြင့် အလေးထား ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်းတို့ကို လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံတိုင်း၏ လေထုအရည်အသွေးကောင်းမွန်စေရန်နှင့် လေထုညစ်ညမ်းမှုအား ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးတက်လာနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပြီး စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ကို 'အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သန့်ရှင်းသော လေထုနေ့ (International Day of Clean Air

for Blue Skies)အဖြစ်သတ်မှတ်ရန် ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် (၂၀၂၀) ခုနှစ် ဖြစ်ရပ်များကို အထွေထွေညီလာခံမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၄ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သန့်ရှင်းသော လေထုနေ့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ "Invest in Clean Air Now" ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါဆောင်ပုဒ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများပူးပေါင်းပြီး အလျင်အမြန်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ လေထုအရည်အသွေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့်အတူ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ငွေကြေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသားအားလုံး၊ နိုင်ငံအားလုံး၊ ပူးပေါင်းဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေးတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါကြောင်းကို မီးမောင်းထိုးပြလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် လူတစ်ဦး တစ်ယောက်တည်း လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်း၊ နိုင်ငံတစ်ခုတည်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းမဟုတ်ပါ။ တို့အပြင် လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် နေရာဒေသတစ်ခုမှ နေရာဒေသတစ်ခုသို့၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ အခြားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသို့ ဖြတ်ကျော်ရောက်ရှိကာ ညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်စေနိုင်သောသဘာဝသဘာဝရှိပြီး ကျွန်ုပ်တို့လူသားတိုင်း၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကဏ္ဍတိုင်း၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံတိုင်းနှင့်သက်ဆိုင်နေသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းအလိုက်၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက်၊ နိုင်ငံအလိုက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများမှတစ်ဆင့် ပူးပေါင်း ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြမှသာ လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သောနည်းလမ်းများမှာ-

- ❖ နေအိမ်များတွင် နေရပ်ချက်ပြုတ်မှုများအတွက် လေထုအရည်အသွေးကို ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခြင်း။
- ❖ မော်တော်ယာဉ်အသုံးပြုမှုကို အတတ်နိုင်ဆုံး လျှော့ချခြင်း။
- ❖ အများသုံးသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်များကို အသုံးပြုခြင်း။
- ❖ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား လေဟာပြင်တွင် မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုများကို ရှောင်ရှားခြင်း။
- ❖ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းထွက်ရှိမှု လျှော့ချခြင်း၊ ပြန်လည် သုံး

စွဲခြင်း၊ ပြန်လည်ပြုပြင်သုံးစွဲခြင်း (3R) စနစ်ဖြင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲခြင်း။

- ❖ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ထွက်ရှိလာသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို မြေသွေးအဖြစ် ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းနှင့် စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲခြင်း။
- ❖ မိမိတို့နေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်တွင် သစ်ပင်ပန်းပန်များ စိုက်ပျိုးခြင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လေထုအရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကဏ္ဍများအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သောနည်းလမ်းများမှာ-

- ❖ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိပြီး လေထုအရည်အသွေးအား ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်စေနိုင်သောနည်းပညာများကို အသုံးပြုခြင်း။
- ❖ လေထုအရည်အသွေးကို ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေနိုင်သော သန့်ရှင်းသည့်စွမ်းအင်များကို အသုံးပြုခြင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုအား ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးလုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကဏ္ဍများတွင် ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုအား ကြိုတင်ကာကွယ်မည့် အစီအစဉ်များနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လေထုအရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ

လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း။

PDF Compressor Free Version

နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာဌာန အဖွဲ့အစည်းများ မှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထည့်သွင်း ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် အကြံပြုလိုသည့် နည်းလမ်းများမှာ-

- ❖ လေထုအရည်အသွေးကို ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံး ဖြစ်စေနိုင်သည့်ကော်မူကဏ္ဍနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ ပြန်ပြည်ခြံစွမ်းအင်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်လာစေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် မီးခိုးမြူငွေ့ညစ်ညမ်းမှု၊ တောမီးလောင်ကျွမ်းမှုနှင့် အခြားအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မီးလောင်ကျွမ်းမှုများကို ကာကွယ်ထိန်းချုပ်နိုင်စေ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ မှန်လုံအိမ်ခတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုများကို ကဏ္ဍအလိုက် လျှော့ချမည့်အစီအစဉ်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ❖ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုပိုမိုစေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ တိုးမြှင့်လာစေရေးဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ လေထုအရည်အသွေး လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ နိုင်ငံအတွင်းရှိ နေရာဒေသအသီးသီးတွင် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသည့် လေထုအရည်အသွေးကို ဆန်းစစ်နိုင်ရေးနှင့် လေထုအရည်အသွေးဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် လေထုအရည်အသွေးကို စဉ်ဆက်မပြတ် စောင့်ကြည့်တိုင်းတာစစ်ဆေးပြီး လေ့လာဆန်းစစ်မှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ လေ့လာဆန်းစစ်ပြီး ရရှိလာသည့် လေထု အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံကာ လေထုအရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။
- ❖ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ လေထုအရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများ

နှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရေး ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရေးနှင့် ဖြေရှင်းနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်း၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကဏ္ဍများ၊ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျှော့ချရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို မဖြစ်မနေ ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်ပြီး အလေးထား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်လှပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာတွင် အောင်မြင်မှု ရရှိနေသောနည်းပညာနှင့်အတွေ့အကြုံများအပေါ် အခြေခံပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်ရေရှည်တည်တံ့ရေး၊ မှန်လုံအိမ်ခတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုများနှင့် လေထုညစ်ညမ်းမှု ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျစီမံဆောင်ရွက်သွားခြင်းအားဖြင့်ရေရှည်တည်တံ့ပြီး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဟန်ချက်ညီသော စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လူသားတိုင်း သက်ရှည် ကျန်းမာ ပျော်ရွှင်စွာ ရှင်သန်နိုင်ရေး ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လေထုအရည်အသွေးကို ကောင်းမွန် သန့်ရှင်းစေစေရေးနှင့် သန့်ရှင်းသောပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကောင်းမွန်သောဂေဟစနစ်တို့အား ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းသွားနိုင်ရေးတို့ကို မျှော်မှန်းပြီး လေထုညစ်ညမ်းမှု ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် အလေးအနက်ရည်မှန်းလျက် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သန့်ရှင်းသော လေထုနေ့ (International Day of Clean Air for Blue Skies)” အားဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။ ။

+++++-----+++++



လူသားနဲ့ကမ္ဘာမြေကြား ညီညွတ်မျှတ သဟဇာတကျတဲ့ တဝကိုရယူပါ။

PDF Compressor Free Version

အပူပိုင်းဒေသ၏ ရတနာ



ဖိုးခွား(သစ်တော)

'ခေောင်းမှာနေ့၊ ခွေမှာအေး' ဆိုသည့်သနပ်ခါး၏အာနိသင်ကြောင့် မြန်မာလူမျိုးများသည် မွေးကင်းစေ့ရွယ်ကစ၍ အသက်အရွယ်မရွေး သနပ်ခါးလိမ်းကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မည်သည့်နေရာကိုသွားသွား သနပ်ခါးလိမ်းတုံ့ထားသော မျက်နှာများကို မြင်တွေ့နိုင်ခြင်းက သက်သေသာကေပင် ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၂၀၀၀) ကျော်ကတည်းကပင် မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် သနပ်ခါးကို အလှူခြယ်ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။ သနပ်ခါးကို ပခုံးပင်ပနှစ်သက်သော မြန်မာအမျိုးသမီးဟူ၍ ပရိသလောကပင် ရှားပါးပါသည်။ ယခုခေတ် အလှကုန်ပစ္စည်းများ ခေတ်စားနေစေပါမူ သနပ်ခါးနှင့်ကင်းနိုင်သော မြန်မာအမျိုးသမီးအရေအတွက်မှာ အလွန်အလွန် နည်းပါးလှပေသည်။

သနပ်ခါးသည် စိတ်ကြည်လင် လန်းဆန်းဖွယ်ရာ ရနံ့နှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊ အသားအရေကိုအေးမြချောမွတ်စေခြင်း၊ သနပ်ခါးလိမ်းကဲ့သို့အား လှပစေခြင်းစသော ဂုဏ်အင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ရှေးခေတ် နန်းတွင်းသူများမှအစ ကောက်စိုက်သပများအဆုံး သနပ်ခါးကို လက်မလွှတ်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာလူမျိုးများသည် သနပ်ခါးကို နှစ်သက်ခြင်းသည် အလှအပလိမ်းကဲ့စရာ ပစ္စည်းဖြစ်သည့် အပြင် သနပ်ခါး၏ဆေးဖက်ဝင်သည့် အာနိသင်ဂုဏ်သတ္တိများကြောင့်လည်းဖြစ်ပါသည်။ ပူအိုက်စွတ်စို ရာသီဥတုရှိ

သည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေလောင်ခြင်းဒဏ်ကို ကာကွယ်နိုင်ပြီး အသားအရေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် သနပ်ခါးကို မြန်မာအမျိုးသမီးများသာမက အမျိုးသားများပါ အသုံးပြုကြပေသည်။

၁၄ ရာစု ကဗျာပညာရှင် မွန်ဘုရင်ရာဇာဝိရာဇ်၏ ကြင်ယာတော်နှင့် ၁၅ ရာစုနှစ် ရဟန်းကဗျာပညာရှင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့၏ ကဗျာများတွင် သနပ်ခါးကိုစာပေဖြင့် စတင်ရေးသားဖော်ပြကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အချို့သော ဒေသများတွင် နှစ်စဉ် သင်္ကြန်အကြီးနေ့တိုင်း သနပ်ခါးသွေမွဲတော်များ ကျင်းပလေ့ရှိပြီး အကြီးနေ့ညတွင် အမျိုးသမီးကလေးများက သနပ်ခါးသွေးကြပြီး အမျိုးသားလေးများက သီချင်းများတီးမှုတ်ဆိုကခြင်း၊ သွေးပြီးရရှိလာသော သနပ်ခါးများကို ဘုရားဆင်းတုတော်များအား သနပ်ခါးရည်နှင့်ဆေးကြောပြီး ကုသိုလ်ယူကြသည့် မြန်မာတို့၏ ချစ်ရောကောင်းသောလေ့သည် ယနေ့ထိတိုင် ရှိနေဆဲပင် ဖြစ်ပေသည်။

သနပ်ခါးပင်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပူပိုင်း ဒေသများဖြစ်သည့် ပခုက္ကူ၊ ရေဝကြီး၊ ပြိုင်၊ အရာတော်နှင့် ရွှေဘိုမြို့နယ်များတွင် စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးကြရုံကင်မက အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းတွင်လည်း စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြသည်။ မြန်မာ့သနပ်ခါးသည်



အရည်အသွေး အကောင်းဆုံးဖြစ်၍ ရွှင်ပတောင်သနပ်ခါးသည် မြန်မာ့အမျိုးမျိုးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သနပ်ခါးပင်သည် စိုက်ခင်းသစ် ပထမအကြိမ် ခုတ်ရှင်းရောင်းချပြီး သနပ်ခါးထွားကျင်းသည့် သားတက်များ ဆက်ခါဆက်ခါ ထားရှိနိုင်သဖြင့် ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် အဆင့်ဆင့် ခုတ်ယူရောင်းချပြီး ဝင်ငွေရသဖြင့် 'အပူပိုင်းဒေသ၏ ပဒေသာပင်' လို့ပင် ခေါ်ဆိုကြပေသည်။

သနပ်ခါး၏ သိပ္ပံအမည်နှင့်အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း

မြန်မာအမည်	-	သနပ်ခါး
အင်္ဂလိပ်အမည်	-	Chinese Box Tree, Wood Apple
မျိုးရင်း	-	Rutaceae
မျိုးစု	-	Limonia
မျိုးစိတ်	-	L. acidissima
သိပ္ပံအမည်	-	<i>Hesperethusa crenilata</i> (Roxb) Roeam

သနပ်ခါးပင်၏ ဗီဇသဏ္ဍာန်များ

သနပ်ခါးပင်၏ ပုံသဏ္ဍာန်မှာ အပင်လတ်မျိုးဖြစ်၍ အမြင့်ပေ ၂၀-၃၀ ထိမြင့်ပြီး ပင်စည်နှင့် အကိုင်းအခက်များတွင် လက်မဝက်၊ ၁ လက်မခန့် ရှည်သည့် ဖာကျောသော ဆူးများပါရှိပါသည်။ အပင်ခုစဉ်တွင် အမွှေးမည်းပြီး အပင်ရင့်လာသောအခါမှ အမွှေးတူလာပါသည်။ အရွက်ပုံသဏ္ဍာန်မှာ ရွက်ပေါင်းဖြစ်ပြီး ရွက်လွှဲထွက်သည်။ ရွက်မြွှာ ၂ ဖုံမှ ၃ ဖုံ ထိရှိပြီး ထိပ်တွင် တစ်ရွက်ပါပင်ပါသည်။ အရွက်ပြား၍ ပြောင်ချောပြီး တောင့်တင်း ဖာကျောသည်။ အစိမ်းရင့်ရောင်ရှိပါသည်။ အပွင့်ပုံသဏ္ဍာန်မှာ သေးငယ်ပြီး အဝါရောင်ရှိပါသည်။ အဆုတ်လိက်ပွင့်ပါသည်။ ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုပေါ်မူတည်ပြီး တပေါင်း၊ တန်ခူးနှင့် ကဆုန်လ များတွင် အပွင့်များပွင့်သည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလများတွင် အသီးရင့်မှည့်ပါသည်။ ရေသောက်ဖြစ်နှင့်တော့မြစ်များရှည်လျားပြီး မြန်ထွက်နေပါသည်။ အမြစ်တွင်လည်း အမွှေး၊ အခေါက် ပါရှိပါသည်။ အမြစ်မှ သားတက်များထွက်လေ့ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်

စိုက်ပျိုးရေး အကောင်းဆုံးမြေမှာ ဂပ်/ကျောက်စရစ်မြေ (Gravel soil)၊ ရွှံ့ထေးမြေ၊ ဆားပေါက်သောမြေ၊ ရေဝပ်သောမြေပျားမှလွဲ၍ ကျန်မြေအမျိုးအစားများတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။

သဲမြေတွင်လည်း စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးပါက အပင်ငယ်စဉ်တွင် အပင် အသေအပျောက်များပြီး အပင်ဖြစ်ထွန်းအား နည်းပါသည်။

အပင်(၂-၃)နှစ်သား အရွယ်မှစ၍ ပင်ခြေအောက်များနှင့်အကိုင်းအခက်များကို ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပေးရပါမည်။

သားတက်စိုက်ခင်းများတွင် တစ်ပင်လျှင်(၁-၂) ဘက်သာထား၍ ကျန်အဘက် များအား ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပေးရပါမည်။

ရာသီဥတု အခြေအနေနှင့် အပင်အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ပင်လုံးပျို၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ထိသေပိုးသတ်ဆေး၊ ခွံသတ်ဆေးများကို ကြိုတင်ကာကွယ်သောအနေဖြင့် ပက်ချန်းပေးသင့်ပါသည်။

ကျေးကျွန်ုပ်တို့ အကျိုးအမြတ်

- စိုက်ခင်းအသစ်များတွင် အပင်သက်တမ်း(၆)နှစ်၊ (၇)နှစ်သားမှစ၍ သနပ်ခါးအမြစ် စတင် ရွေးကွက်ဝင်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။
- အများအားဖြင့် (၈) နှစ်မှ (၁၀) နှစ်သားအရွယ်သည် ကျေးကျွန်ုပ်တို့အတွက် အရောင်းအဖျားဆုံး အရွယ်ဖြစ်သည်။
- သားတက် သနပ်ခါးခင်းများတွင် အပင်သက်တမ်း(၅-၆)နှစ်တွင် စတင်ရောင်းချပြီး၊ (၆)နှစ်မှ (၈)နှစ်အရွယ် သက်တမ်းသည် ကျေးကျွန်ုပ်တို့အဖို့ဆုံး ရောင်းချချိန်ဖြစ်ပါသည်။
- အရည်အသွေးအကောင်းဆုံး သနပ်ခါးတစ်ပင် ရရှိရန် မှာသက်တမ်း (၃၅) နှစ်ခန့်လိုပါသည်။
- ဖေသုအမျိုးမျိုးတွင် စိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်းသော်လည်း မြန်မာ့သနပ်ခါးသည် အရည်အသွေး အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

အကျိုးအမြတ် အကျိုးအမြတ်

သနပ်ခါးသည် ပူ၏၊ ငွေ့ကိုကြုံစေတတ်၏၊ ပူ ခါး၊ ချပ်၊ ပွင့် ဖြစ်၏။ ငန်းမန်းကိုနိုင်စေ၏။ အပူနာ၊ အအေးနာ နှစ်မျိုးလုံးနိုင်၏ဟု ဆိုထားပါသည်။ အရွက်။ ဝက်ဓူးပြန်ရောဂါဆေးတွင် သုံး၏အနာကြီးရောဂါသည်များအတွက် အရွက်ကိုပြုတ်၍ ရေချိုးပြီး ချွေးအောင်းရ၏။ အရွက်ပြုတ်ရည်ကို ဆားများများခတ်၍ သောက်ပါက ငှက်ဖျားရောဂါပျောက်၏။ အနာပင်လျှင် အရွက်ကိုကြိုက်၍ ဆန်ဆေးရည်နှင့် သောက်ရ၏။ အရွက်ကို အခြောက်သုန်း အပူနီပြုပြီး ကွပ်သီးလုံးခန့် ရေနှင့်သောက်ပါက

အဖောအရောင် အနာသာနှင့် ကိုယ်တွင်းရောဂါ
PDF Compressor Free Version

အသီး၊ အဆိပ်ပြေဆေး၊ ခွန်အားတိုးဆေး၊ ကျောက်ရော
 ဂါကာကွယ်ဆေးနှင့် ငြင်းထန်သော အများရောဂါ
 ပျားအတွက် ဖော်လင်သောဆေးများတွင် ထည့်
 သွင်းအသုံးပြုသည်။

အမြစ်။ ဝမ်းနုတ်သေး၊ ငွှေးထုတ်ဆေးတို့တွင် သုံး၏။
 အမြစ်ကို နုနင်းနှင့် သွေး၍ လိမ်းပေးပါက
 မီးယပ်ရောဂါသည်များပျောက်၏။ ကလေးရွဲကျပ်
 က အမြစ်ကို သွေး၍ကွမ်းရွက်စိမ်းရောင်နှင့် ဆတူ
 တိုက်က ရွဲအမြန်ကျ၏။

သနပ်ခါးမြစ်၊ ပန်းနုအမှုန့် ငါးပဲသားစီကို ပျားရည်
 ခြောက်ပဲသားနှင့်ရော၍ ဓားသုံးသော် မြွေဆိပ်
 ပျောက်ကင်း၏။ သနပ်ခါးမြစ်မှုန့် သုံးကျပ်သားကို
 သကြား ပျားရည်နှင့်ရောလျက်သောက်ကာ အစာ
 အိမ်ရှိအဆိပ်ကိုပြေစေ၏ဟု ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- Application of Myanmar traditional TTANA -
 metric; Asian Institute of Technology Food En-
 gineering and Bioprocess Technology. School
 of Environmental, Resources and Development.
- Biological activities and safety of Thanaka(Hes-
 perethusa crenulata) stem bark; Journal of
 Ethnopharmacology 2010.
- Burmese Thanaka; 100 % Natural Herbal Siam
 Natural Botanical products.
- Myanmar Beauty secret Thanaka:
- Thanaka : Wikipedia, the free encyclopedia.

ဝိကင်းတကယ့်ပုံ
 အခြေအနေလေးတို့အဖို့
 မစောင့်ပါနဲ့။ ။



ဒါတို့အခြေအနေနဲ့
 ယူပုံ ကြိုးစားပါ။ ။



ဇွဲစိတ်တတ်နဲ့အထူ

သစ်တောကျောင်းသား

ဇွဲစိတ်ထားနဲ့

ဒင်္ဂါအနုပညာ ကြိုးစားကြိုက်

လှပကမ္ဘာ

ပြည်သူ့ပညာ ကြိုးစားသည်။

မဆုတ်မနုမ်း

ဒင်္ဂါအသစ်နဲ့

မွှေးစိတ်နဲ့သိင်

တောတောင်မိန်းကူး ခြယ်ပိုင်းခြယ်သ

မြန်ပြည်ပပို့ ကြိုးစားသည်။

နိုးသား ကြိုးစား

တို့ကျောင်းသားက

များပြားစွာစာ စမ်းစွက်စုကုသ

ဆွံ့ခါဒင်္ဂါအား

ဇွဲစိတ်ထားပို့ ကြိုးစားသည်။

သစ်တောသစ်ပင်

တို့လှစ်ခင်ရင်

မောင်နှင်စိတ်စာတိ ဒင်္ဂါမြစ်နဲ့

ဆက်ပက်ချီစာက

ဇွဲစိတ်စာတိရယ်

မပျက်ဒင်္ဂါအား ပြည်သူ့ကြိုးစား

စိတ်ထားနဲ့

ပွဲကယ်တင်ပို့ နေခဲ့သည်။

မိုပြေ- ကာမုဒ္ဒါ

မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောကျောင်း အမှတ်စဉ်-၁၁၈

An Old Forester Looks Back. (28) – Myanmar Forest and Sustainable Forest Management

PDF Compressor Free Version

By

U Sein Thet, B.Sc (For), M.Sc (ANU), MIFA.

Director (Retired), Ex-Chairman, FREDA.

The general conception of a “Forest” is of a fairly large area of land covered more or less densely with tall tree growth. This can be contrasted with a “wood” where the area covered with trees is small. The Indian word “jungle” has come to be commonly used as a synonym for forest. It introduces a suggestion of primeval forest with a hint of wild animals as well as trees, not much worked or altered by man. Bush is used much the same in Africa where “high bush” refers to dense tall tree growth and “low bush” refers to low savannah or scrub type of forest. Several definitions of this term are available, the most comprehensive seems to be that of H.G. Champion (1945) “the theory and practice of the management of forests, including their creation when necessary, for the continuous provision of produce and services”. Forests consist of an assembly of plants of a number of different species, genera and families living together in association on the same area. Their dominating characteristic is the presence of and assembly of tall woody-stemmed plants known as trees. Are not the only plants living in the forest, shrubs, herbs, climbers and epiphytes all have their place there in living together. A forest should not be looked upon merely as a piece of land on which is vegetable growth consisting of a number of individuals of a few or in tropical forests, a lot of species; it should be regarded as a community and the whole entity (trees, shrubs, climbers, etc.) should be considered as a living corporation.

Myanmar is rich in forest resources and biodiversity and at least 40% of the total area of the country is still forested. Forest resources provide

many social, economic, and environmental benefits. Sustainably managed forests provide essential goods and services and thus play a vital part in sustainable development of Myanmar. For about 70% of 52 million people who live at rural areas, forests are their only home. They provide fuel and construction wood, traditional medicines and many raw materials for industry such as oils, resins, gums, rubbers, waxes, fibres, rattan and bamboo.

The Permanent Forest Estate (PFE) is composed of : Reserved Forests and Protected Public Forest and covers, 19.78 million hectares. The PFE is under the management of the Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation (MONRES). Other lands with forests are unclassified and cover 16 million hectares. Unclassified forests are primarily under the authority of Department of Agricultural Land Management and Statistics within the Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation (MOAI.I).

Forest in Myanmar are categorized as “closed forest”, “open forest” and “other wooded land”. Closed forest is mature forest with a closed canopy and a full standing stock, Open forest has reduced standing stock through a combination of subsistence and commercial agriculture expansion and commercial timber cutting. Open forest is more likely to be under threat from further encroachment because it is already degraded and more likely to boarder on agricultural areas. Approximately 25% of the total land area of the country is classified as agricultural land with 20% or 13.98 million hectares under cultivation. Myanmar’s total cultivation area

is roughly divided into 50% for rice production, 25% for oilseeds, pulses and beans, and 25% orchards for oil palm, rubber, etc. Myanmar was once the world's largest rice producer and it remains the country's primary crop.

Forest contribute significantly to food security in several ways. Millions of people around the globe are depended on food from forests and from trees growing outside forests. This is especially so during famine and extreme climatic conditions. While this is true for a large cross section of the people, tribal people who live inside forests are fully dependent on forests for their food and livelihood. Fine uses are closely linked to the subsistence use of natural resources by rural communities : more than 70 percent of the people in Myanmar live in rural areas and are heavily dependent upon forest and other land-based resources for their daily needs including income, food, medicines, local meal, fodder, fuel wood, and household building materials.

The Government of Myanmar is currently involved in various important reforms of the Forest Sector including a major update of the Forest Law and related by-laws. In view of the importance of the Myanmar Forestry Sector in enhancing national socio-economic development, and ensuring ecological balance and environmental stability, the Myanmar Forest Policy has been formulated in a holistic and balanced manner within the overall context of the environment and sustainable development. Legally speaking, Forest Resources belong to the State, it is administered by the Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation (MONREC) on behalf of the Government. In practice, there are two major stakeholders in the management and harvesting of timber under MONREC. Forest Department (FD) is considered as the custodian of the forest resources of Myanmar under the guidance of MONREC. It is responsible for the conservation, inventory planning,

management and protection of the forest. Among many activities, it includes inter alia, calculation and fixation of annual Allowable Cuts (AAC) for teak and non-teak hardwoods operation of timber stand improvement works, establishment of forest plantation, conservation of biodiversity and enforcement of respective laws, rules and regulations. Another major stakeholder is Myanmar Timber Enterprise (MTE). It was originally constituted as the State Timber extraction Organization in 1948 when Myanmar gained Independence. Under the changing political and socio-economic conditions of the country, the role of MTE was changed and its name had also changed to State Timber Board in 1952, Timber Cooperation in 1974 and Myanmar Timber Enterprise (MTE) in 1988. MTE has been responsible for harvesting of teak and non-teak hardwoods and processing and marketing of teak logs, hardwood logs and finished products ranging from sawn timber, veneer and plywood, flooring strips and parquet blocks to furniture and wood-based utensils. In other words, MTE has been one of the largest State-run Enterprise and it plays vital role in the economy of Myanmar.

Due to its rich forest land, Myanmar is a net GHG emissions sink. It is therefore already providing a positive contribution to the global fight against climate change. Despite this, Myanmar is facing the serious negative impacts of climate change caused by industrialized nations. Myanmar now wishes to develop its economy, but without measures to address emissions in the future, economic growth may affect its status as a net GHG sink in the years to come. Myanmar is therefore committed to take the actions set out in INDC in order to limit the growth of its future GHG emissions, and by doing so, to create harmony and balance between economic development and environmental sustainability.

PDF Compressor Free Version မျိုးပွားရေးအကြောင်း



အပင်မျိုးပွားခြင်းဆိုတာ အပင်အရေအတွက်များ ဖြေခြင်းနှင့် မျိုးဆက်ကျွန်း/ချွန်ဖြေခြင်း များအတွက် သဘာဝနည်း (လိင်နည်း/ဗီမပေါင်းစပ်နည်း) အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူတို့ဖန်တီးယူနိုင်တဲ့ လိင်မဲ့မျိုးပွားခြင်းသော်လည်းကောင်း ပွားများဖြေခြင်းကို ဆိုလိုပါတယ်။ အထက်ပါနည်းနှစ်နည်းတို့အနက်မှ လူတို့ဖန်တီးယူနိုင်တဲ့ (တစ်နည်းအားဖြင့်) သဘာဝမဟုတ်တဲ့ မျိုးပွားနည်းများအကြောင်းကို မျှဝေလိုပါတယ်။

လိင်မဲ့မျိုးပွားခြင်းဆိုသည်မှာ-သဘာဝမျိုးပွားအင်္ဂါများဖြစ်ကြတဲ့ အသီးအပွင့်များမှ မျိုးပွားခြင်းမဟုတ်ဘဲ အပင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ကြတဲ့ ပင်စည်ဖြတ်စများ ကိုင်းချားကိုင်းနားများ၊ အမြစ်ဖြတ်စများ အညွန့်ဖြတ်စများ အရွက်အစိတ်အပိုင်းများစတဲ့ အရာတွေကနေ အရေအတွက် ပွားများလာအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဟာ လိင်မဲ့မျိုးပွားခြင်းမဲဖြစ်ပါတယ်။ အပင်အများစုဟာ ပင်ပိုင်းဆိုင်ရာမျိုးပွားနိုင်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိရှိတတ်ကြပါသည်။ ဆိုလိုတာကတော့ ပင်စည်များ အညွန့်များမှ အမြစ်ထွက်နိုင်စွမ်းရှိသကဲ့သို့ အမြစ်များမှလည်း အညွန့်ဖြစ်ပေါ်ကာ အပင်သစ်တစ်ပင်အဖြစ် ရပ်တည်ရှင်သန်စွမ်းရှိပါတယ်။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးထားနိုင်ပါက အပင်ဆဲလ်ကလာပ်စည်းလေးတစ်ခုကနေပင် အပင်တစ်ပင် ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

ဒေါ်ခင်ပပရွှေ မျိုးသန့်ပြန့်ပွားရေးနှင့် ရုက္ခဗေဒဌာနမှ သစ်တောလူတေသနဌာန

လိင်မဲ့မျိုးပွားခြင်း အကြောင်းအရင်းများ- အချို့သော အပင်မျိုးစိတ်တွေမှာ အသီးနှင့် အစေ့အဆံများ အလွယ်တကူ မရနိုင်သောကြောင့် လိင်မဲ့မျိုးပွားနည်းများကို အသုံးပြုကြလေ့ရှိပါသည်။ အချို့အပင်များမှာတော့ အသီးနှင့်အစေ့အဆံများကနေ သဘာဝအတိုင်း မျိုးပွားလွယ်ပေမယ့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် လိင်မဲ့မျိုးပွားနည်းများကို အသုံးပြုပြီး မျိုးပွားလေ့ရှိကြပါတယ်။

- ၁။ အစေ့အလွယ်တကူမတင်နိုင်သော အပင်များအတွက်
 - အချို့အပင်များမှာ အသီးသီးပေမယ့် အစေ့မအောင်တတ်ဘဲ ရှိတတ်ပါတယ်။ နီလိုအခါမျိုးမှာ လိင်မဲ့မျိုးပွားနည်းကို သုံးနိုင်ပါသည်။
 - အသီးလည်းသီး၊ အစေ့လည်းတင်သော်လည်း အစေ့များက အပင်ညွှောက်ဖောက်ဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းတဲ့အခါမျိုးမှာလည်း လိင်မဲ့မျိုးပွားနည်းကို သုံးနိုင်ပါသည်။
 - ငှက်ပျောကဲ့သို့ အစေ့တင်ခြင်းကဲ့သို့ အစေ့တင်ခြင်းကို မလိုလားအပ်တဲ့သစ်သီးပင်များမှာ အစေ့ကနေအပင်ပွားခြင်းထက် အပင်သား တက်အား ဖြင့်မျိုးပွားခြင်းကသာ အကောင်းဆုံးနည်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။

- ၂။ မိခင်ပင်နဲ့တူတဲ့ အပင်များရစေဖို့
 - အစေ့ကနေမျိုးပွားတဲ့အခါ အဖိုမျိုးရိုးစိမ်းနဲ့ အမေမျိုးရိုးစိမ်းပေါင်းစပ်ပြီးမှ မျိုးစေ့ဖြစ်လာသော သဘော သဘာဝအရ မိခင်ပင်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းတူတဲ့ အပင်များ ပွားများနိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းလွန်းပါတယ်။
 - စင်မျိုးများကို မျိုးစေ့ခံပြီး ပွားယူပါက မျိုးရိုးစိမ်းပြောင်းလဲသွားတတ်ပါတယ်။ မူလ ပုံစံအတိုင်း၊ မူလစိမ်းအတိုင်း အပင်အရေအတွက် ပွားများလာစေဖို့အတွက် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းက ပင်ပိုင်းမျိုးပွားနည်းပဲ ဖြစ်ပါသည်။

- ၃။ အပင်ငယ်ရဲ့ မျိုးဖြစ်ကာလကို လျော့ချဖို့
 - အစေ့ကနေ စိုက်ပျိုးလိုရင် အပွင့်ပွင့်မယ့် အရွယ်ရောက်ဖို့ ပျိုဖြစ်ကာလကို မလွဲမသွေဖြစ်စေရန်

ရပါတယ်။ ဥပမာ သရက်၊ သံပရာ စတဲ့ သစ်သီး
PDF Compressor Free Version
ပေါင်းစပ်ပြီး ထုတ်ဝေတဲ့အခါမှာ အပင်ပျက်စီးခြင်း
ပျိုးထောင်တဲ့နည်းနဲ့ ကျော်လွှားလေ့ရှိတာကိုတွေ့
နိုင်ပါတယ်။

၄။ အပင်ဦးရေများစွာ ရရှိရန်

- အချို့ အပင်မျိုးစေ့များဟာ အစေ့ကနေ မျိုးပွား
နိုင်ပါက အချိန်ပိုကြာနိုင်ရုံသာမက အရေအ
တွက် လည်းများစွာရနိုင်မှာ မဟုတ်တာကြောင့်
ပင်ပိုင်း ဆိုင်ရာမျိုးပွားနည်းကိုပိုမိုသုံးသင့်ပါတယ်။

၅။ ပိုးမွှားရောဂါများကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိစေဖို့

- ပိုးမွှားရောဂါဒဏ် မခံနိုင်တဲ့ အပင်မျိုးစိတ်များ
အတွက် ကိုင်းဆက်မျိုးပွားနည်းကို သုံးသင့်ပါတယ်။
မြေအောင်းပိုးမွှားများနဲ့ မြေဆောင်ရောဂါများကို
ခံနိုင်ရည်ရှိသော အပင်မျိုးကို အောက်ခံပင်အဖြစ်
ရွေးချယ်ကာ ကိုင်းဆက် မျိုးပွားခြင်းအားဖြင့်
ပြဿနာကိုကျော်လွှားပြီး ဖြစ်စေပါတယ်။

၆။ နေရာဒေသပစ္စည်း ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိစေဖို့

- အောက်ခံပင်များကို ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရွေးချယ်
အသုံးပြုလေ့ရှိပါတယ်။ ပြည်ပကနေ တင်သွင်း
လာတဲ့ နောက်ဆုံးပေါ်မျိုး အသစ်အဆန်းများဟာ
အပင်ဖြစ်ထွန်းဖို့ နေရာဒေသ ပစ္စည်းလေ့ရှိပါတယ်။
ဒီလိုအခါမျိုးမှာ ဒေသမျိုးများက တင်သွင်းလာတဲ့
မျိုးပွားထက် ပိုမိုအကြမ်းခံတာကြောင့် အောက်ခံ
ပင်အဖြစ် ရွေးချယ်သင့်လှပြီး အဖိုးတန် မျိုးဆန်း
မျိုးကောင်းများကို အပေါ်ကိုင်းအဖြစ် ထားရှိကာ
ကိုင်းကူး၊ ကိုင်းဆက်မျိုးပွားလုပ်ငန်းများ လုပ်ခြင်း
အားဖြင့် နေရာဒေသပစ္စည်း စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းတဲ့
အပင်များကို ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

၇။ လိုချင်တဲ့ ပုံစံအနေအထားကို ရစေဖို့

- အပင်ပုများဖန်တီးခြင်း။ ။ ယခုခေတ်အခါမှာ
သစ်သီးပင်ဖြစ်စေ၊ ပန်းအလှဆင်ဖို့ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်
စိုက်ပျိုးပင်ဖြစ်စေ အပင်ပုကလေးနဲ့ အပွင့်အ
သီးများ ဝေဆာနေခြင်းကို လူအများနှစ်ခြိုက်သ
ဘောကျလာကြပါတယ်။ နှစ်ရှည်သစ်သီးပင်များကို
အပင်နိမ့်ဖြင့် သီးပွင့်နိုင်အောင် ဖန်တီးယူခြင်းအား
ဖြင့်ကိုင်းချိတ်ခြင်း၊ ပိုးမွှားအပျက်နည်းခြင်း၊ အသီး
အိတ်စွပ်ခြင်း၊ ခူးဆွတ်ခြင်းစတဲ့ အလုပ်တွေကို
လွယ်ကူစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါတယ်။ အလားတူပင်
ပန်းအလှပင်များကိုလဲ အပင်နိမ့်အဖြစ် လူတို့ဖြင့်
သာတဲ့အကြည့် တကမ်းအကွာမှာ အပွင့်များဝေ

ဆာဖူးပွင့်စေအောင် ဖန်တီးလာကြပါတယ်။ ဒီလို
ရည်ရွယ်ချက်များနဲ့ ကိုင်းကူး/ ကိုင်းဆက်မျိုးပွား
ခြင်းနည်းလမ်းများကို သုံးကြပါတယ်။

- အပင်သွင်ပြင်များကိုလိုသလိုထိန်းချုပ်ခြင်း။ ။
အချို့အပင်များဟာ အသက်အရွယ်အလိုက် မတူ
ညီတဲ့ပုံစံနဲ့ ကြီးထွားတတ်ကြပါတယ်။ တွဲကော၊
လိမ္မော်၊ သံပရာအုပ်စုအပင်များဟာ အစေ့ကနေ
စိုက်ပျိုးပါက အပင်ငယ်စဉ်မှာ ဆူးစိပ်စိပ်ထွက်ခြင်း၊
အလွန်သန်သောအညွှန်အညွှက်များထွက်တတ်
ခြင်း၊ ပန်းသီးပင်များမှာ ပန်းပွင့်ချိန်နောက်ကျခြင်း
စတဲ့ လိုလားအပ်တဲ့ ရုပ်သွင်ပြင်စရာ မလိုလား
အပ်တဲ့ ရုပ်သွင်ပြင်များ ရှိနေတတ်ပါတယ်။ ဒီလို
အခြေအနေများကနေ သွေဖည်ပြီး ဆူးနည်းစေ
ရန် သန်မာသောအညွှန်၊ အညွှက်များပေါများ
စွာထွက်စေရန်၊ ပန်းစောစောပွင့်စေရန်စသဖြင့်
ကောင်းမွန်တဲ့ဝိသေသလက္ခဏာများကို အပင်တစ်
ပင်တည်းမှာတိုက်နိုင်အောင် လိုသလိုဖန်တီးယူနိုင်ဖို့
အောက်ခံပင်နဲ့အပေါ်ကိုင်းများကို သင့်သလိုထွက်
ချက်ချိန်ထည့်ရွေးချယ်ကာ ကိုင်းဆက်မျိုးပွားနိုင်ပါ
တယ်။ ထင်ရှားပင်များမှာလည်း ဘေးကို ဝေဝေဆာ
ဆာကြီးထွားတဲ့ အပင်အပိုင်းပုံစံယူမလား၊ အပေါ်
ကို ခန့်ခန့်ထည်ထည်ကြီးထွားတဲ့ ပုံစံလိုချင်လား
ဆိုတဲ့အပေါ်မူတည်ပြီး အပေါ်ထောင်တက်နေတဲ့
မျိုးညွှန်များ၊ ဘေးကိုဖြာကျနေတဲ့မျိုးကိုင်းများကို
မြေထုပ်စည်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ကိုင်းဆက်
ပွားများခြင်းသော်လည်းကောင်း လုပ်နိုင်ပါတယ်။

၈။ မျိုးပြောင်းလဲချင်တဲ့အခါ

- သက်တမ်းရှည် ကြီးထွားပြီးသား အပင်ကြီးများကို
မျိုးပြောင်းလဲလိုတဲ့အခါ Top-working လို့ခေါ်တဲ့
အပေါ်ကိုင်းများကို ဖြတ်ထုတ်ပြီး မိမိလိုချင်တဲ့
မျိုးကိုင်းထည့်ခြင်းအားဖြင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ပါတယ်။
သစ်တော်ပင်၊ ပန်းသီးပင်၊ စီးပင်များမှာ ဒီနည်းနဲ့
လိုသလိုပြုပြင်စီရင်ကြတာ အတွေ့ရများပါတယ်။

၉။ မျိုးစိတ်များအပင်တစ်ပင်တည်းမှာ ပေါင်းစပ်လိုတဲ့အခါ

- အောက်ခံပင်တစ်ပင်ထဲမှာ တစ်မျိုးထက်ပိုတဲ့ မျိုး
များနဲ့ပေါင်းစပ်လိုတဲ့အခါ သုံးနိုင်ပါသည်။ နှင်းဆီ၊
တက္က၊ မလေးရှားစကားစတဲ့အပင်များမှာ အပင်
တစ်ပင်တည်းကနေ အရောင်များစွာပွင့်စေဖို့လုပ်
ဆောင်နိုင်ပါတယ်။ ကွဲကော၊ သံပရာစတဲ့ သစ်
သီးပင်အများစုမှာလည်း တွေ့နိုင်ပါတယ်။

၁၀။ ဝတ်မှုန်ထုတ်ပေးမယ့် အ(ဖိ)ကိုင်းရစေဖို့

- **PDF Compressor Free Version** ချိုးစိတ်များမှာ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဝတ်မှုန်ကူးပြီး ချိုးအောင်ဖို့ခဲယဉ်းတာကြောင့် ပင်ကြားဝတ်မှုန်ကူးစေဖို့ ဝတ်မှုန်ထုတ်အားကောင်းတဲ့ အပင်မျိုးနဲ့ တွဲဖက်စိုက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့်လည်း ငမြနေရာပေးရခြင်း၊ အစာအာဟာရ ပေးရခြင်းများ သက်သာစေဖို့ ဝတ်မှုန်ဆောင်ပင်ကို သီးခြားစိုက်ပျိုးပေးရတာပဲ ဝတ်မှုန်ထုတ်ပေးမယ့်အကိုင်းကို အသီးပင်များမှာ ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်လုပ်ပေးခြင်း အားဖြင့် အထွက်နှုန်းကို များစွာ မထိခိုက်စေဘဲ ပြဿနာကိုပြေလည်စေပါတယ်။

၁၁။ ပျက်စီးနေတဲ့ အကိုင်းအလတ်များကို ပြုပြင်ဖို့

- အထိန်းကိုင်းထားပေးခြင်း။ ။ ဒီနည်းလမ်းကို ပျော့နွဲ့နေတဲ့ ကိုင်းများကို တောင့်တင်းသွားစေဖို့ ဘေးနားကနေကိုင်းဆက်ပြီး တွဲချည်ကာ အထိန်းကိုင်းအနေနဲ့ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။
- တံတားသဗ္ဗယ်ဆက်ကူးကိုင်းထားပေးခြင်း။ ။ အခေါက်များ ကွဲအက်ပျက်စီးပါက ၎င်းနေရာကို အခေါက်အစားထိုးကာ ပြုပြင်ကုသဖို့ ဒီနည်းကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။
- ပါးချင်းအပ်ကိုင်းဆက်ခြင်း။ ။ အမြစ်အုံထိခိုက်ပျက်စီးပါက အမြစ်ကိုလည်း ကိုင်းဆက်ပေးနိုင်ပါတယ်။

လိင်မဲ့မျိုးပွားရခြင်းဆိုးကျိုးများ

- ၁။ အကယ်၍ အောက်ခံပင်ဖြစ်စေ၊ အပေါ်ကိုင်းဖြစ်စေ ဝိုင်းရစ်ရောဂါရှိနေပါက တစ်ပင်လုံးကို ပျံ့နှံ့သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ၂။ အပင်ကိုင်းစ၊ ကိုင်းနုများက ထုထည်အားဖြင့် ကြီးမားတတ်ပါတယ်။
- ၃။ ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်ပင်များဟာ အစေ့စိုက်ပင်များလို မဟုတ်ဘဲ မျိုးပျံ့နှံ့အားဖြင့် တထပ်တည်းကျတာမို့ အပင်ပြဿနာများ ကျရောက်လာပါက ထိန်းချုပ်ရခက်ခဲပြီး ခြံလုံးပြုတ် ဆုံးရှုံးခြင်းများဖြစ်နိုင်တာကြောင့် အပင်တစ်ပင်တည်းကနေ မျိုးညွှန်းမှုခြင်းကိုရှောင်ကြဉ်သင့်ပါတယ်။
- ၄။ အစေ့မှ စိုက်ပျိုးသကဲ့သို့ စက်ပစ္စည်းများ အကူအညီမဲ့ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါ။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အပင်များမျိုးပွားရာတွင် ကောင်းကျိုးများရှိသကဲ့သို့ ဆိုးကျိုးများလည်း ရှိတတ်ပေရာ အထူးအလေးထားဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကာတွန်းကဏ္ဍ



လူရဲ့အကောင်းဆုံးစိတ်တွေက သစ်ပင်ပါ။
ရှိရှိဝေဝေ ထုံးပါ။
Frank Lloyd Wright

သစ်တောတွေအပေါ် ကျွန်တော်တို့ပြုစုပုံဟာ တိုယ့်တိုယ့်နဲ့ အခြားသူတွေအပေါ် ဘယ်လိုပြုစုသလဲဆိုတာကို ထင်ဟပ်စေတယ်။
Mahatma Gandhi



ဘုရားသခင်ဟာ သစ်ပင်တွေကို သဘာဝသေးဒဏ်တွေမှ ကာကွယ်ပေးပေးပုံ လူတိုက်ဒဏ်ကတော့ ကာကွယ်မပေးနိုင်ဘူး။
John Muir

သစ်ပင်တွေကို အသစ်ပြန်စိုက်တာထက် ရှိပြီးသားတွေကို မစုတ်တာက ပိုထိရောက်တယ်။



ထယ်လှသားမှ သစ်ပင်တွေနဲ့ တင်းလွတ်ပြီး အသက်ရှင်ရန် တည်လို့ ရေပါလှ။

APK



ညွန့်ပင်

ဦးဟုတ်ပင်း

ဆင်္ဂလီဝ်အပည် -- Jolcham oak ,Myanmar oak,Gland bearing oak ..

ရှုကုဗေဒအမည် -- *Quercus serrata*.

မျိုးရင်း -- Fagaceae.

မျိုးစု -- Quercus

မျိုးစိတ် -- Serrata နို့ မြစ်ကြားသည်။

၎င်းမျိုးစုတွင် ပါဝင်သည့် သစ်မျိုးများမှာ ပလင်ပင်၊ ညွန့်ပင်၊ ရခိုဂူအကြီးပင်၊ ရခိုဂူအသေးပင်၊ ဝက်သစ်ဗျပ်နှင့် ရေပက်ကြမ်းပင်တို့ ပြစ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် *Quercus* မျိုးစိတ် ၃၀ ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ပေါက်ရောက်ခြင်း။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ညွန့်ပင်များကို ဘရုတ်၊ ဆိုင်စမ်ကျွန်း၊ ဣပန်နှင့် ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့၌ အများဆုံး ပေါက်ရောက်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်းရှိ တောင်မြင့်သစ်တောများ၌ ပေါက်ရောက်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပြင်ဦးလွင်ခရိုင်၊ တောင်ကြီးခရိုင်နှင့် မိုးကုတ်ဒေသ၊ ဗျင်းတောင်ဒေသတို့၌ ပေါက်ရောက်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းအပင်သည် ပင်သယ်ပွတ်နှာပြင်အထက် အပြင်ပေ ၃၅၀၀ ကျော်သော တောင်မြင့်သစ်တောများတွင် အများဆုံးတွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းနှင့်အတူ ပေါက်ရောက်ကြသည့် သစ်မျိုးများမှာ ညွန့်ပင်၊ လောက်ယားနှင့် သစ်အယ်ပင်တို့ဖြစ်ကြသည်။